

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

*Παραποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και
Εσωτερικός Έλεγχος.*

Falsified Financial Statements and Internal Control

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ:

Μαστροβασίλη Μ. Μαρία

ΑΜ 8897

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ

κ. ΓΑΡΕΦΑΛΑΚΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2013

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου, για την πολύτιμη βοήθεια που μου παρείχε όλο το χρονικό διάστημα μέχρι την αποπεράτωση της πτυχιακής μου εργασίας, κ.

ΓΑΡΕΦΑΛΑΚΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	σελ 6
ABSTRACT	σελ 7
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1</u>	
1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	σελ 8
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ.....	σελ 9
ΜΕΣΣΑΙΩΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ	σελ 10
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ	σελ10
1.2 ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	σελ 14
1.3 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ	σελ 15
1.4 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ	σελ 17
1.5 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	σελ 19
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2</u>	
2.1 ΠΑΡΑΠΟΙΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	σελ 20
2.1.1 ENRON	σελ 21
2.1.1.1 ΠΑΡΑΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ENRON	σελ 22
2.1.2 LEHMAN BROTHERS	σελ 23
2.2 ΝΟΜΟΣ SARBANES OXLEY	σελ 27
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3</u>	
3.1 ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΝΟΙΩΝ	σελ 28
3.1.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	σελ 28

3.1.2 ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	σελ 29
3.1.3 ΠΩΣ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΤΑΙ Η ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΚΑΙ ΤΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΟΦΕΛΗ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ	σελ 29
3.1.4 ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	σελ 30
3.2 ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	σελ 31
3.3 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	σελ 32

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΣ ΤΟΝ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙ	σελ 35
4.2 ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΛΕΓΧΟ	σελ 35
4.3 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	σελ 37
4.4 ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	σελ 37
4.5 ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	σελ 38
4.6 ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	σελ 40
4.7 ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	σελ 40
4.8 ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΥΝ ΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ.....	σελ 41
4.9 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	σελ 43

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	σελ 44
------------------------	--------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΠΙΛΟΓΟΣ σελ 95

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ σελ 97

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παραποίηση των οικονομικών καταστάσεων στις μέρες μας αποτελεί ένα φλέγον θέμα για όλη την επιχειρηματική και οικονομική κοινότητα. Αρκετές είναι, επομένως οι έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί, σχετιζόμενες πάντα με την ποιότητα των πληροφοριών που παρέχονται μέσω των οικονομικών καταστάσεων. Τα παραδείγματα από τέτοιες περιπτώσεις είναι πολλά και με αρκετές επιπτώσεις στον οικονομικό και επιχειρηματικό κόσμο. Η εξάλειψη ή έστω η μείωση αυτής της παραποίησης μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από συστηματικό και αποτελεσματικό εσωτερικό και εξωτερικό έλεγχο.

ABSTRACT

In this research we examine the importance of financial situation in the case that there not include financial errors or mistreatments. Furthermore we also talk about the internal control and the important role that it plays in order to be avoided the errors that mislead the shareholders and investors. For the reason to understand the meaning and the use of financial situation we are making an overview from the past up to now. Also by using two well known examples in our task it becomes easier to understand the consequences of the modified financial statements. Through our examination we check the financial situation for fifty companies for the years 2002 up to 2007. Throughout this examination we reach to conclude which of this companies are able to earn the confidence of the upcoming investors. In addition at the last part of the task we analyze the differences through years and we can see the impacts of the adoption and using the International Accounting Standard Boards, that introduced in 2005 making important changes at the fate of the companies.

ΚΑΦΑΛΑΙΟ 1

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Όλες οι αναπτυγμένες καθώς και οι υπό ανάπτυξη κοινωνίες έχουν όλο και μεγαλύτερες απαιτήσεις από τις λογιστικές αναφορές των επιχειρήσεων λόγω των συνεχώς αυξανόμενων αναγκών. Το βασικό συστατικό στοιχείο των αναφορών των επιχειρήσεων είναι η καταγραφή των δεδομένων προκειμένου να δημοσιευθούν. Ακόμα και σήμερα εξακολουθούν να υπάρχουν αρκετές ομοιότητες στην διαδικασία σύνταξης των επιχειρησιακών αναφορών ή αλλιώς των οικονομικών καταστάσεων μεταξύ του αρχαίου κόσμου και του κόσμου του σήμερα. Καμία επιχείρηση δεν μπόρεσε ποτέ να αντέξει μια αναξιόπιστη εγγραφή είσπραξης ή πληρωμής ή ακόμα μια λάθος καταγραφή στοιχείων του ενεργητικού ή του παθητικού. Μέσω των αυξήσεων και των περιουσιακών στοιχείων δημιουργήθηκε η απαίτηση για έναν 25μελές οργανισμό αναφοράς. Με βάση αυτόν τον οργανισμό παράγοντες που είχαν ενεργήσει για λογαριασμό των ιδιοκτητών χρησιμοποιώντας εξουσιοδοτημένες ενέργειες για να διεκπεραιώσουν τις υποθέσεις τους, όφειλαν να συντάξουν αναφορά στους ιδιοκτήτες σχετικά με την εκτέλεση των υποθέσεων και την προστασία των συμφερόντων τους π.χ των στοιχείων του ενεργητικού, περιουσιακά στοιχεία. Σήμερα η διοίκηση μιας οντότητας θα μπορούσε να έχει μια σχέση ανάγκης με τους ιδιοκτήτες ή του ενδιαφερόμενους για τις οικονομικές καταστάσεις. Η διοίκηση μιας επιχείρησης λειτουργεί εκ μέρους των ιδιοκτητών γι' αυτό και λαμβάνουν τον ανάλογο μισθό. Στους αρχαίους πολιτισμούς η συγκέντρωση των δημοσίων κεφαλαίων γινόταν με την μορφή φόρων. Αυτό έδωσε την αφορμή για μια πιο συστηματική καταγραφή των εκθέσεων. Ακόμα και σε εκείνες τις εποχές πολλά προβλήματα είχαν προκύψει. Καθώς η πλειοψηφία του λαού ήταν αναλφάβητοι, οι συναλλαγές καταγράφονταν σε πέτρινες πλάκες που ήταν σπάνιο, ακριβό, βαρύ και δύσκολο στον χειρισμό. Η διαδικασία καταγραφής διεξάγονταν με δυσκολία και ήταν χρονοβόρα. Στις περισσότερες περιπτώσεις τα χρήματα ως μέσω μέτρησης της αξίας δεν υπήρχαν. Παρόλες αυτές τις δυσκολίες έγινε αντιληπτό ότι αυτές οι πληροφορίες ήταν τόσο σημαντικές που αποτυπώθηκαν πάνω σε πέτρινες πλάκες. Μερικά από τα πιο πρόσφατα άρθρα που έχουν

ανακαλυφθεί αποτελούν εμπορικές καταγραφές. Οι περισσότερες από αυτές τις υποθέσεις δηλώνουν ότι "τόσο η γραφή όσο και η αριθμητική προέρχονται από την ανάγκη για την τήρηση λογιστικών καταστάσεων και αυτό εμφανίστηκε πρώτη φορά κατά τον χρόνο που ο άνθρωπος εξελίχθηκε από κυνηγός σε καλλιεργητή". Για να εξασφαλισθεί η μεγαλύτερη δυνατή δημοσιοποίηση και των πληροφοριών και των λογαριασμών, οι πέτρινες πλάκες που ήταν χαραγμένες τοποθετούνταν σε στρατηγικά σημεία της πόλης όπου τι κοινό είχε πρόσβαση σε αυτά.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Αρχαιολογικές ανασκαφές έχουν αποδείξει ότι η οικονομική και επιχειρηματική αναφορά ήταν ένα πλεονέκτημα των αρχαίων πολιτισμών. Πιο συγκεκριμένα ο Μπράουν έχει δηλώσει ότι οι αρχαίοι πολιτισμοί όπως για παράδειγμα οι Βαβυλώνιοι (περίπου στο 5000 πΧ) διενεργούσαν εμπορικές δραστηριότητες και όφειλαν να παρέχουν μια λεπτομερή οικονομική αναφορά στους ανωτέρους τους. Αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως η βάση της λογιστικής όπως την γνωρίζουμε σήμερα, όσον αφορά τους ενδιαφερόμενους, παραμένουν ένας από τους πιο σημαντικούς αντικειμενικούς στόχους της λογιστικής. Δεν υπάρχουν αποδείξεις που να δηλώνουν ότι ο τυπικός κώδικας πρακτικής καταγραφής των γεγονότων ή των απαιτήσεων λειτούργησε ως κίνητρο ή το κίνητρο για την λειτουργία καταγραφής υπήρχε ήδη. Ο πιο γνωστός κώδικας είναι αυτός του Χαμουραμί ο οποίος υπήρξε βασιλιάς της Βαβυλωνίας από το 2285-2242 π.Χ. Ο Gouws ισχυρίζεται ότι αυτός ο κώδικας μπορεί να θεωρηθεί ως μία από τις πρώτες προσπάθειες για να τυποποιηθεί η διαδικασία σύνταξης των επιχειρησιακών αναφορών, η οποία συνεχίζει την ανάπτυξή της ακόμα και σήμερα. Ο κώδικας του Χαμουραμί μπορεί να συγκριθεί ακόμα και με τα σημερινά Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα καθώς και με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης.

Στη αρχαία Κίνα οι αναφορές χρησιμοποιούνταν κυρίως ως μέσο αξιολόγησης της επιτυχίας της Κυβέρνησης και του προσωπικού της. Κάθε Υπουργείο της κυβέρνησης όφειλε να συντάσσει ετήσιες εκθέσεις και να αναφέρει όλα τα επιτεύγματά του, όπου αργότερα οι εκθέσεις αυτές εξετάζονταν από τον Γενικό Έλεγχο. Από τον Ρωμαϊκό Πολιτισμό δεν επέζησε καμία λογιστική

αναφορά καθώς αποτυπώνονταν πάνω σε πλάκες από κερί και με την πάροδο του χρόνου διαβρώθηκαν. Στην Ελλάδα ανακαλύφθηκε μια πέτρινη πλάκα που έφερε την καταγραφή ενός λογαριασμό εκταμίευσης του Αθηναϊκού κράτους (γύρω στο 418 με 415 π.Χ.) σήμερα η πλάκα αυτή βρίσκεται στο Βρετανικό Μουσείο. Εκείνη την εποχή η διαδικασία καταγραφής ήταν δύσκολη και χρονοβόρα, ωστόσο παρόλη την εμπλεκόμενη προσπάθεια η αποκάλυψη αυτού του είδους της πληροφορίας αποτέλεσε ένα σημαντικό γεγονός. Οι πέτρινες αυτές πλάκες ήταν επομένως το προϊόν ενός συστήματος λογιστικής πληροφόρησης της εποχής εκείνης.
(<http://upetd.up.ac.za>)

ΜΕΣΣΑΙΩΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

Ο νόμος του Καρλομάγνου “Capitulare de Villis “ ο οποίος αναπτύχθηκε κατά της διάρκεια του ενάτου αιώνα, παρουσιάζει μια σειρά από λεπτομερείς οδηγίες που απευθύνονται στους διαχειριστές. Τα νέα αυτά χαρακτηριστικά ενός λογιστικού συστήματος ήταν επομένως ευδιάκριτα. Οι λεπτομερείς αυτές οδηγίες για τον οικονομικό διαχειριστή (λογιστή) αποτέλεσαν την απαρχή των Λογιστικών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς που χρησιμοποιούνται και σήμερα.

Ο Visser αναφέρει ότι την δεκαετία του 1300 οι εταίροι χρησιμοποιούσαν ένα μυστικό ή ιδιωτικό καθολικό που λεγόταν libro segreto. Αυτού του είδους το καθολικό αποτέλεσε ένα παράδειγμα της πρώιμης αναφοράς των επιχειρήσεων και ένα παρόμοιο με αυτό καθολικό χρησιμοποιήθηκε από την επιχείρηση Albertini την περίοδο 1302-1329. Το 1494 ο Luca Patsiolo δημοσίευσε το βιβλίο του με τίτλο Summa de Arithmetica Geometria Proportioni et Propotionalita στη Βενετία, στο οποίο εξηγεί τις αρχές του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος, το οποίο βρίσκονταν ήδη σε χρήση στη Βενετία για περισσότερο από διακόσια χρόνια. Αυτός δεν ήταν ο δημιουργός του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος αλλά αυτός

που τεκμηριώσε τις πρακτικές της εποχής του. Αυτές οι πρακτικές δύναται να συγκριθούν με τις ανάλογες πρακτικές των ημερών μας. (<http://upetd.up.ac.za>)

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ

Η Βιομηχανική Επανάσταση προκάλεσε μια κλιμάκωση των δημοσιοποιήσεων. Μέσω της μακροχρόνιας ιστορίας μπορούμε να δούμε μεταξύ των άλλων ότι η οικονομική και εμπορική καταγραφή είναι μία διαδικασία που συνεχώς ανταποκρίνεται στις ανάγκες του περιβάλλοντος και της κοινωνίας μέσα στην οποία λειτουργεί. Εκτός από την επιρροή που είχε η κοινωνία στις οικονομικές καταστάσεις, αυτές με τη σειρά τους αποτέλεσαν μια σημαντική επίδραση στις συνιστώσες της κοινωνίας. Οι οικονομικές καταστάσεις σήμερα αντιπροσωπεύουν μία αλληλεπίδραση μεταξύ των οντοτήτων και των ενδιαφερομένων με σκοπό την δημιουργία και την κοινή χρήση των πληροφοριών. Οι πρώτες απαιτήσεις για την υποβολή εκθέσεων από τις επιχειρήσεις στην Αγγλία διέπονταν από κανονισμούς που προέβλεπε ο Εταιρικός Νόμος της Αγγλίας ο οποίος εγκρίθηκε το 1862. Ο Visser αναφέρει ότι με την πάροδο του χρόνου τέτοιου είδους τροποποιήσεις κατέστησαν αναγκαίες προκειμένου να ληφθούν μέριμνες για την εξέλιξη των οικονομικών καταστάσεων.

Τα Λογιστικά Πρότυπα βρέθηκαν στο προσκήνιο στα τέλη της δεκαετίας του 1970 και σε συνδυασμό με τις προϋποθέσεις που όριζε ο εταιρικός νόμος εκπροσώπευαν τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές που διέπουν την υποχρεωτική ενότητα των πληροφοριών. Σύμφωνα με τον Visser «καταβλήθηκε μια σημαντική προσπάθεια για να διατηρηθεί η ισορροπία μεταξύ της ανάγκης των επενδυτών για πληροφόρηση και τον φόβο της αποκάλυψης πολλών πληροφοριών που αυτό με τη σειρά του θα μπορούσε να αποτελέσει ένα μειονέκτημα για την εν λόγω εταιρία σε ανταγωνισμό με άλλες εταιρείες.»

Οι εταιρείες σταδιακά αποκάλυπταν ολοένα και περισσότερες πληροφορίες απ'ότι προέβλεπε ο νόμος προκειμένου να λάβουν την υποστήριξη και την κατανόηση των επενδυτών και των πιθανών επενδυτών από τη μία πλευρά, της διοίκησης, των εργαζομένων και των άλλων ενδιαφερομένων από την άλλη. Μια περεταίρω εξέλιξη στις απαιτήσεις κοινοποίησης των νόμιμων πληροφοριών ήταν η διεθνής πρωτοβουλία εναρμόνισης που ξεκίνησε το 1995. Αυτό

οδήγησε στην απελευθέρωση των διεθνών λογιστικών προτύπων (ΔΛΠ) , με στόχο να καταστούν οι πληροφορίες των οικονομικών καταστάσεων περισσότερο συγκρίσιμες παγκοσμίως. Σήμερα τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Παρουσίασης αντικαθιστούν σταδιακά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Το Συμβούλιο Προτύπων Χρηματοοικονομικής Λογιστικής σε συνάρτηση με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα έχουν ένα κοινό στόχο σε εξέλιξη που είναι η ανάπτυξη ενός κοινού και πλήρες εννοιολογικού πλαισίου. Ένα τέτοιο πλαίσιο θα παρέχει σταθερά θεμέλια για την ανάπτυξη λογιστικών προτύπων και θα είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση του στόχου του Συμβουλίου Ανάπτυξης που μπορεί να οδηγήσει σε μια σαφή πληροφόρηση μέσω των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για την λήψη ορθών αποφάσεων. Τα στοιχεία του Ενεργητικού μπορεί να είναι στοιχεία με ιστορικές, καλλιτεχνικές, τεχνολογικές, γεωφυσικές ή και περιβαλλοντικές ιδιότητες που κατέχονται και συντηρούνται για την συμβολή του στην γνώση και τον πολιτισμό. Αυτός ο σκοπός μπορούμε να πούμε ότι βρίσκεται στο επίκεντρο των αντικειμενικών στόχων του φορέα που τα κατέχει. Η ανάπτυξη της γνώσης της ευθύνης από το 5000 π.Χ. είναι αξιοσημείωτη. Έχει εξελιχθεί από την βασική αναφορά της εποχής εκείνης στο σημείο όπου οι οικονομικές καταστάσεις εμφανίζουν τώρα μια πλήρη εικόνα της χρηματοοικονομικής οντότητας. Όπως επισημαίνει και ο Lee είναι ετήσιες εκθέσεις πολλαπλών εγγράφων.

Οι οικονομικές καταστάσεις μορφοποιούνται με βάση διάφορες πρακτικές αναφορών προκειμένου να παρέχουν επαρκείς πληροφορίες. Χωρίς επαρκείς πληροφόρηση οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων δεν μπορούν να κρίνουν με ακρίβεια τις ευκαιρίες και τους κινδύνους που εμπεριέχονται στις ενδεχόμενες επενδύσεις. Γι'αυτό τον σαφή λόγο οι οικονομικές καταστάσεις οφείλουν να διαδραματίζουν τον ρόλο των υπεύθυνων για επαρκή πληροφόρηση και να αποτελούν την εφελκυστική ενέργεια για την λήψη αποφάσεων. Οι οικονομικές καταστάσεις αποτελούνται από δύο μέρη το πρώτο είναι αυτό των νόμιμων γνωστοποιήσεων και το δεύτερο των διακριτικών αποκαλύψεων. Η έλλειψη κατανόησης και αλληλεξάρτησης των αλληλένδετων αυτών συστημάτων δημιουργεί παραλείψεις στις οικονομικές καταστάσεις. Για παράδειγμα ένα σύστημα το οποίο είναι υπεύθυνο για την δημιουργία εκ του νόμου αποκαλύψεων και ένα τμήμα που είναι υπεύθυνο για την δημιουργία διακριτικών αποκαλύψεων τα οποία μεταξύ τους διαμορφώνουν το περιεχόμενο των καταστάσεων, με αποτέλεσμα την υποχρησιμοποίηση των οικονομικών αυτών καταστάσεων. Ως εκ τούτου η διακριτική αποκάλυψη διερευνείται για την περαιτέρω ανάπτυξη των εκ του νόμου αποκαλύψεων για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη κατανόηση της επιχείρησης. Οι οικονομικές καταστάσεις των οντοτήτων είναι αποτέλεσμα της ανάγκης για ενημέρωση. Στην εποχή της πληροφορίας ο

ρόλος αυτών των καταστάσεων ως φορέας μηνυμάτων προς όφελος όλων των ενδιαφερομένων είναι πολύ ουσιώδης. Για τον λόγο αυτό οι πληροφορίες που εμπεριέχονται οφείλουν να είναι κατανοητές και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των διάφορων φορέων. Οι πληροφορίες που εμπεριέχονται στις οικονομικές καταστάσεις είναι μια σημαντική πηγή για την περαιτέρω οριοθέτηση, ανάπτυξη και εξέλιξη των λογιστικών προτύπων. Οι φορείς καθορισμού προτύπων αποτελούν ένα σημαντικό παράγοντα στην ανάπτυξη λογιστικών πρακτικών καθώς και την δημιουργία γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις. Ένας άλλος επίσης σημαντικός παράγοντας που διαμορφώνει το περιεχόμενο των πληροφοριών των οικονομικών καταστάσεων είναι η λογιστική θεωρία. Ο Hendriksen ορίζει τη λογιστική θεωρία ως «ένα σύνολο γενικών αρχών που παρέχει ένα γενικό πλαίσιο αναφοράς με βάση το οποίο η λογιστική πρακτική μπορεί να αξιολογηθεί και να οδηγήσει στην ανάπτυξη των νέων πρακτικών και διαδικασιών». Ο ρόλος της λογιστικής θεωρίας είναι να παρέχει το πλαίσιο για την εύρυθμη διάδοση των γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι γνωστοποιήσεις αυτές μπορεί να βασίζονται στις ιδιότητες της νέας επιστήμης ή στις ιδιότητες της παλιάς επιστήμης. Σαν νέα επιστήμη του 21^{ου} αιώνα ορίζεται ως η προοπτική της μη γραμμικής σκέψης, όπου οι σχέσεις, οι δεσμοί και το περιεχόμενο διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο και που τα γεγονότα και οι συναλλαγές είναι κυρίως απρόβλεπτες. Αυτό βέβαια δεν αποκλείει τους χρήστες να διενεργούν προβλέψεις. Οι αποκαλύψεις στις οικονομικές καταστάσεις μπορεί μπορούν να κατανοηθούν μόνο στα πλαίσια ενός μεγαλύτερου συνόλου, δηλαδή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα χαρακτηριστικά του εννοιολογικού πλαισίου. Το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων πρέπει πρώτα να γίνει κατανοητό προτού αποφασισθεί τι είδους πληροφορίες θα δημοσιοποιηθούν.

Από την άλλη πλευρά είναι η "παλιά επιστήμη" η οποία ασχολείται με την προοπτική της γραμμικής σκέψης, την ταξινόμηση και τα όρια και αναπτύχθηκε τον 17^ο αιώνα. Αντιπροσωπεύει την πεποίθηση ότι σε κάθε πολύπλοκο σύστημα η συμπεριφορά του συνόλου μπορεί εύκολα να κατανοηθεί πλήρως μέσα από τις ιδιότητες των μερών του. Με βάση αυτό το μοντέλο οι οικονομικές καταστάσεις ως εκ τούτου κατανοούνται μόνο με την μελέτη των γνωστοποιήσεων τμηματικά. Ωστόσο, ακόμα και σήμερα οι περισσότερες γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις πραγματοποιούνται με βάση την παλιά επιστήμη.

Παρόλα αυτά αποκαλύπτεται ότι η αποκάλυψη των πληροφοριών μέσω των οικονομικών καταστάσεων οδηγείται κυρίως από δύο συστήματα τα οποία βασίζονται σε δύο διαφορετικά μοντέλα. Το σύστημα που παράγει και αποκαλύπτει την εθελοντική πληροφόρηση βασίζεται και

κάνει μεγαλύτερη χρήση των ιδιοτήτων του νέου μοντέλου, ενώ το σύστημα που είναι υπεύθυνο για την παραγωγή και γνωστοποίηση της υποχρεωτικής πληροφόρησης τείνει να βασίζεται στα χαρακτηριστικά και την χρήση του παλιού μοντέλου επιστήμης. Ως εκ τούτου η αποκάλυψη της ισόποσης πληροφόρησης στις καταστάσεις δεν είναι εύκολο έργο. Έτσι προκειμένου να γίνουν εμφανείς οι ιδιότητες των πληροφοριών (με βάση τα δύο μοντέλα), γίνεται σύγκριση μεταξύ των πληροφοριών που παρουσιάζονται σύμφωνα με το παλιό μοντέλο της επιστήμης και εκείνων που προέρχονται από την νέα απτική γωνία της επιστήμης. (<http://upetd.up.ac.za>)

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η εξέλιξη του ελέγχου στην χώρα μας όσον αφορά τον ιδιωτικό τομέα συνδέεται άμεσα με τις ανώνυμες εταιρείες. Κατά την διάρκεια της ανασύστασης του κράτους το 1822 ο Ναπολεόντειος Εμπορικός Κώδικας εισήχθη αυτούσιος και αποτέλεσε τον πρωτοπόρο για την δημιουργία κανονισμών και νόμων με βάση τους οποίους θα λειτουργεί το οικονομικό περιβάλλον. Ο νόμος αυτός μεταφράστηκε το 1835 και πήρε τελικά την μορφή του Ελληνικού Εμπορικού Κώδικα.

Καθώς όμως αύξανε συνεχώς ο αριθμός των Α.Ε στην χώρα μας αυξάνονταν και τα σκάνδαλα και οι απάτες. Έτσι επιβλήθηκε σταδιακά και η κρατική ρυθμιστική παρέμβαση και η κρατική παρέμβαση στη Λογιστική και Ελεγκτική. Αρχικό στάδιο της επέμβασης αυτής ήταν ο νόμος 1348/1918, βασικός στόχος αυτού του νόμου ήταν ένας, η προστασία από την κερδοσκοπία και την απάτη. Προσπάθησε να ρυθμίσει βασικά λογιστικά θέματα π.χ. ο υπολογισμός λογιστικών κερδών. Με αυτό τον νόμο μπορούμε να προέκυψαν κάποια θετικά αποτελέσματα παρόλο που οι κρατικοί λειτουργοί που ανέλαβαν την εποπτεία των Α.Ε χαρακτηρίζονταν από έλλειψη λογιστικής εκπαίδευσης και εμπειρίας. Ακόμα λειτούργησε ως προοίμιο για την δημιουργία ενός νέου νόμου ο οποίος αποτελεί ένα πλήρες νομοθέτημα και ακόμα και σήμερα καθορίζει την λειτουργία των ΑΕ, αυτός ήταν ο νόμος 2190/1920.

Ο νέος αυτός νόμος μελετήθηκε και σχεδιάστηκε προσεχτικά. Συμπεριέλαβε όλες τις διατάξεις του 1348/1918 αλλά επιπλέον ρύθμισε μια σειρά από θέματα όπως η σύσταση των ανωνύμων εταιρειών, την διοίκησή της, η σύνθεση του διοικητικού της συμβουλίου, την γενική συνέλευση των μετόχων κ.τ.λ. Επιπροσθέτως εισήγαγε διατάξεις που αφορούσαν την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων καθώς και κανονισμός για την διανομή των κερδών και

το σημαντικότερο από όλα προέβλεπε τον έλεγχο των εταιρειών αυτών από εξωτερικούς ανεξάρτητους ελεγκτές. Με βάση τον άρθρο 37 του ίδιου νόμου παρέχει στους ελεγκτές δικαιώματα όπως να έχουν πρόσβαση στα εταιρικά βιβλία και αρχεία όπως και το δικαίωμα να καλούν γενική συνέλευση όποτε το κρίνουν απαραίτητο. Κύρια υποχρέωση των ελεγκτών ορίζεται ως το ότι πρέπει οι ελεγκτές να δίνουν έκθεση για τον έλεγχο που έχουν διεξάγει στην ετήσια γενική συνέλευση των μετόχων.

Ακόμα αυτός ο νόμος κατάρτιζε ρυθμίσεις που αφορούσαν τις οικονομικές καταστάσεις. Πιο συγκεκριμένα με το άρθρο 43 όριζε ότι ο ισολογισμός πρέπει να καταρτίζεται με σαφή οικονομικά στοιχεία έτσι ώστε και τα αποτελέσματα που θα εξάγονται από αυτόν να είναι σαφή και αξιόπιστα. Επίσης μαζί με τον ισολογισμό είναι απαραίτητο να παρουσιάζεται και η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, με τα πραγματικά αποτελέσματα κέρδη ή ζημιές.
(Καραμάνης Αθήνα 2008)

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Την δεκαετία του 1920 η κατάσταση όσον αφορά οικονομικό κλάδο αντιμετώπισε πολλές δυσχέρειες εξαιτίας αρχικά των καταρρεύσεων των τραπεζών και άλλων επιχειρήσεων αλλά και εξαιτίας της κακοδιαχείρισης και της μεγάλης κλίμακας σε απάτες που σημειώθηκαν. Προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση αποφασίστηκε η ψήφιση νέου νόμου τον 5076/1931. Αυτός ο νόμος έφερε αρκετές αλλαγές στο οικονομικό παρασκήνιο. Εκτός από τις διατάξεις που κανόνιζαν αλλαγές στο σύστημα εποπτείας των ΑΕ, προέβλεπε και την δημιουργία του Σώματος Ορκωτών Λογιστών. Το νέο αυτό σώμα λειτουργούσε υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. Μετά την ολοσχερή καταστροφή της χώρας από την γερμανική κατοχή και τον εμφύλιο πόλεμο, μέσα σε μία προσπάθεια ανοικοδόμησης της χώρας από τους αμερικάνους το 1947 κρίθηκε αναγκαίο για την κάλυψη των δανείων, να επιβληθούν αυστηροί έλεγχοι στους οργανισμούς και τις εταιρείες που λάμβαναν τα ποσά. Για το σκοπό αυτό το 1948 έγινε μία συμφωνία μεταξύ του Ελληνικού και Αμερικανικού κράτος η οποία όριζε την δημιουργία ενός Σώματος Ορκωτών Λογιστών. Μετά από χρονοβόρες συζητήσεις μεταξύ Ελλήνων και Βρετανών

στις 21 Απριλίου 1955 ψηφίστηκε από την Βουλή το Νομοθετικό Διάταγμα 3329/1955 και έτσι γεννήθηκε το ελεγκτικό επάγγελμα στην χώρα μας. Με βάση τις Βρετανικές εισηγήσεις ο ιδρυτικός νόμος του ΣΟΛ προέβλεπε την εξέλιξη του ΣΟΛ σε ένα αυτοδιοικούμενο οργανισμό και αυτό θα το επιτύχαινε με την συμμετοχή περισσότερων ορκωτών λογιστών στο Εποπτικό Συμβούλιο. Επίσης προέβλεπε την απελευθέρωση του ελεγκτικού επαγγέλματος με την παροχή δυνατότητας για δημιουργία ανεξάρτητων γραφείων ορκωτών λογιστών. Όμως και οι δύο αυτές ρυθμίσεις δεν υλοποιήθηκαν καθώς τα μέλη ηγεσίας του ΣΟΛ κράτησαν αρνητική στάση.

Η οργάνωση του ΣΟΛ είχε τα βασικά χαρακτηριστικά μιας επαγγελματικής οργάνωσης. Πρόσφερε επαγγελματική στέγη στα μέλη που το αποτελούσαν και λειτουργούσε ως φορέας προσφοράς επαγγελματικών υπηρεσιών προς τις ελεγχόμενες μονάδες. Το Εποπτικό Συμβούλιο αποτελούσε το ανώτατο όργανο διοίκησης του ΣΟΛ . αποτελούνταν από πέντε μέλη και διοριζόταν από το κράτος. Αποφάσιζε για όλα τα σημαντικά θέματα αφού λειτουργούσε ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή (πρόσληψη νέου προσωπικού, προαγωγές, το ποσό των αμοιβών από τους ελέγχους που ολοκληρώνονταν κ.λπ). Για να γίνει κάποιος μέλος του ΣΟΛ απαραίτητο κριτήριο ήταν οι πανελλήνιες εξετάσεις μετά πάντα από απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου, κάτι που χαρακτήρισε το επάγγελμα ως "κλειστό". Στην ιεραρχική πυραμίδα του ΣΟΛ υπήρχαν τέσσερις βαθμίδες α) Δόκιμος Β, β) Δόκιμος Α, γ) Βοηθός Ορκωτός Λογιστής και δ) Ορκωτός Λογιστής. Για να μεταβεί κάποιος από την μία βαθμίδα σε μεγαλύτερη ήταν απαραίτητα κάποια κριτήρια και ασφαλώς όφειλε να δώσει εξετάσεις και εφόσον πληρούσε και τα χρόνια προϋπηρεσίας που όφειλε να έχει ανέβαινε ιεραρχικά σε ανώτερη βαθμίδα.

Τα βασικά χαρακτηριστικά του ΣΟΛ όσον αφορά την οργάνωσή του είχαν να κάνουν με την ανάθεση ελέγχων στους ορκωτούς λογιστές, τον καθορισμό και την είσπραξη αμοιβών ελέγχου που κατέβαλαν οι ελεγχόμενοι, τον καθορισμό αμοιβών που εισέπρατταν οι λογιστές, και τέλος η θέσπιση κανόνων και ρυθμιστικών αρχών που αφορούσαν το ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του μέλους του ΣΟΛ. Κύριος σκοπός αυτής της ρύθμισης ήταν να εξασφαλιστεί η ανεξαρτησία του ελεγκτή από τον ελεγχόμενο. Η ανάθεση ελέγχου στους Ορκωτούς Λογιστές γινόταν με βάση ένα σύστημα που σκοπό είχε να διατηρηθεί η ισορροπία την κατανομή του ελεγκτικού έργου μεταξύ των μελών του. Οι αμοιβές ελέγχου καθορίζονταν από το εποπτικό συμβούλιο του ΣΟΛ και με βάση ορισμένα αντικειμενικά κριτήρια όπως το μέγεθος της επιχείρησης. Το ΣΟΛ αντιστάθηκε σθεναρά σε κάθε προσπάθεια εισβολής άλλων επαγγελματικών ομάδων στο ελεγκτικό επάγγελμα καθώς επίσης και σε κάθε προσπάθεια απελευθέρωσης του επαγγέλματος. Λέγοντας απελευθέρωση του ελεγκτικού επαγγέλματος εννοούμε την παρείσφρηση του

ανταγωνισμό μεταξύ των μελών του ΣΟΛ και την καθιέρωση ελευθερίας στην επιλογή ελεγκτή από την ελεγχόμενη εταιρεία. Τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του το ΣΟΛ που είχε ως κύριο έργο τον έλεγχο οργανισμών του δημοσίου. Αυτό φυσικά επέφερε αρκετές αντιδράσεις έπειτα όμως από μια αποκάλυψη απάτης που αφορούσε πλαστογραφημένα παραστατικά οι αντιδράσεις αυτές κόπασαν και περισσότερες εργασίες του δημοσίου ανατέθηκαν στο ΣΟΛ. Στην περίπτωση τώρα των ιδιωτικών επιχειρήσεων στην αρχή η υποβολή τους ήταν προαιρετική και ένας αρκετά περιορισμένος αριθμός εταιρειών ζήτησαν τον έλεγχο, βέβαια πάντα με αντιδράσεις. Στην συνέχεια όμως τα πράγματα βελτιώθηκαν και εκεί καθώς όλο και περισσότερες εταιρείες αναζητούσαν τον έλεγχο με αποτέλεσμα το 1960 όλες οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών εταιρείες ελέχθησαν. Έπειτα μετά την υιοθέτηση το 1986 της Τέταρτης Λογιστικής Οδηγίας της ΕΟΚ ελέχθησαν όλες οι εταιρείες που για δύο συναπτά έτη πληρούσαν τα ακόλουθα κριτήρια: α) Σύνολο Ενεργητικού 400.000.000 δρχ. , β) Σύνολο Κύκλου Εργασιών 800.000.000 δρχ. , και γ) Μέσος όρος προσωπικού 50 άτομα. *(Καραμάνης Αθήνα 2008)*

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Κατά την διάρκεια των δεκαετιών 1970 και 1980 το ΣΟΛ με σθεναρή αντίσταση κατάφερε να ξεπεράσει τις συνεχείς επιθέσεις που δεχόταν ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του 1960. Οι επιθέσεις αφορούσαν κυρίως την απελευθέρωση του ελεγκτικού επαγγέλματος και σαν κύριοι αντιπρόσωποι αυτής της ιδέας ήταν δύο άλλες επαγγελματικές ενώσεις. Αυτές ήταν αρχικά η ΕΠΕΛ που ιδρύθηκε το 1968 από ένα πρώην μέλος του ΣΟΛ και έπειτα η ΣΕΛΕ που ιδρύθηκε το 1979 και τα μέλη της ήταν εταίροι ελεγκτικών εταιρειών άμεσα συνδεδεμένοι με μεγάλες πολυεθνικές ελεγκτικές εταιρείες (Arthur Andersen, Coopers & Lybrand). Οι ενώσεις αυτές επιδιωκόμενο σκοπό είχαν την απελευθέρωση του επαγγέλματος που ούτως ή άλλως επέβαλε και ο νόμος προκειμένου να εδραιωθούν στην αγορά οι υποχρεωτικοί έλεγχοι. Τα μέσα που χρησιμοποίησαν για να επιτύχουν το σκοπό τους ήταν τόσο πολιτικά όπως πίεση προς τις κυβερνήσεις, ανακοινώσεις στον τύπο, προτάσεις στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.α. όσο και νομικά. Το ΣΟΛ όμως κατάφερε όπως προαναφέραμε να ξεπεράσει όλα τα εμπόδια και δεν πτοήθηκε αντιθέτως κατάφερε να αυξήσει την δικαιοδοσία του. Ωστόσο την δεκαετία του 1990

μία νέα πρόταση για την απελευθέρωση αυτή τη φορά των αγορών έκανε την εμφάνισή της. Με αυτά λοιπόν τα γεγονότα-πιέσεις στο παρασκήνιο η απελευθέρωση του ελεγκτικού επαγγέλματος και η ευθυγράμμιση του με τα δεδομένα του διεθνούς ελεγκτικού επαγγέλματος δεν άργησε να πραγματοποιηθεί. Τον Σεπτέμβριο του 1991 μετά από έντονες πιέσεις τόσο στην Βουλή όσο και στον Τύπο ψηφίστηκε νέος νόμος 1969/1991 που προέβλεπε την κατάργηση του ΣΟΛ και την δημιουργία μιας νέας επαγγελματικής οργάνωσης του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (ΣΟΕΛ). Έπειτα από αυτό εκδόθηκε το Π.Δ. 226/1992 όπου ρύθμιζε τις λεπτομέρειες περί του απελευθερωμένου ελεγκτικού επαγγέλματος το οποίο αποτελεί και το βασικό νομοθέτημα μέχρι και σήμερα.

Το ΣΟΕΛ αποτελείται από τρία όργανα διοίκησης:

α) Το Εποπτικό Συμβούλιο. Αποτελείται από επτά μέλη και η θητεία του είναι τριετής. Εκλέγεται από την Γενική Συνέλευση. Ρόλος του εποπτικού συμβουλίου είναι να διαχειρίζεται τα οικονομικά του ΣΟΕΛ, διορίζει τα προσόντα που οφείλουν να έχουν τα μέλη του ή διαγράφει μέλη όταν δεν πληρούν τα απαραίτητα, εκδίδει κανονισμός προκειμένου να διεξάγεται το ελεγκτικό επάγγελμα πιο αποτελεσματικά και γενικότερα ελέγχει τα μέλη του για να διασφαλίζεται πάντα η καλύτερη ποιότητα του ελέγχου.

β) Το Επιστημονικό Συμβούλιο. Είναι πενταμελές και εκλέγεται όπως και το Εποπτικό Συμβούλιο από την Γενική Συνέλευση των μελών του ΣΟΕΛ. Ρόλος του είναι να επεξεργάζεται κανονισμός και οδηγίες και άλλα επιστημονικά θέματα και να εκφράζει άποψη για θέματα που προέρχονται από το Εποπτικό Συμβούλιο.

γ) Πειθαρχικό Συμβούλιο. Λειτουργούσε στα πλαίσια το ΣΟΕΛ μέχρι την οργάνωση του ιδρυτικού νόμου της Επιτροπής Λογιστική Τυποποίησης και Ελέγχου. Το συμβούλιο αυτό ήταν τριμελές ο πρόεδρος του ήταν ανώτατος δικαστικός που διοριζόταν από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, το δεύτερο ήταν μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου και τέλος το τρίτο μέλος εκλεγόταν από την Γενική Συνέλευση του ΣΟΕΛ. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο ασχολούνταν με πειθαρχικές υποθέσεις που παραπέμπονταν από το Εποπτικό Συμβούλιο του ΣΟΕΛ.

Το ΣΟΕΛ τηρεί ένα μητρώο ελεγκτών όλων των βαθμίδων όπως και ένα μητρώο ελεγκτικών εταιρειών. Ωστόσο οι ελεγκτές σύμφωνα να με ισχύον νομικό πλαίσιο δεν μπορούν να λειτουργούν ως ελεύθεροι επαγγελματίες και για να λειτουργήσουν οφείλουν να συστήσουν μια εταιρεία που θα σκοπό θα έχει την διεξαγωγή ελέγχου. Όπως και στο ΣΟΛ έτσι και στο ΣΟΕΛ οι

ελεγκτές κατατάσσονται σε τέσσερις βαθμίδες: α) Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, β) Επίκουρος Ορκωτός Ελεγκτής, γ) Δόκιμος Ορκωτός Ελεγκτής, δ) Ασκούμενος Ορκωτός Ελεγκτής. Κατά την πρώτη δεκαετία λειτουργίας του ΣΟΕΛ ο αριθμός των μελών του αυξήθηκε αισθητά. Ακόμα όσον αφορά τον κύκλο εργασιών για την επεξεργασία στοιχείων και την δημοσίευση χρηματοοικονομικών καταστάσεων του ΣΟΕΛ βελτιώνεται συνεχώς καθώς υπάρχουν μεγάλες αυξήσεις και με τάσεις που οδηγούν στο ίδιο αποτέλεσμα. *(Καραμάνης Αθήνα 2008)*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και ελέγχου δημιουργήθηκε και έχει αναλάβει από το 2003 την εποπτεία του ελεγκτικού επαγγέλματος στην χώρα μας. Μέσω της ίδρυσής της επιτυγχάνεται η ορθότερη λειτουργία των επιχειρήσεων μέσω της λογιστικής τυποποίησης και η διασφάλιση της ποιότητας των λογιστικών ελέγχων. Στην ουσία η ΕΛΤΕ αποτελεί μια δημόσια αρχή με εποπτικές και κανονιστικές αρμοδιότητες σε λογιστικά και ελεγκτικά θέματα. Μέσα στις δραστηριότητές της συμπεριλαμβάνεται και η συμβουλευτική, για θέματα της αρμοδιότητάς της. Μεγάλο μέρος των αρμοδιοτήτων της προέρχεται από το ΣΟΕΛ. Πιο συγκεκριμένα μπορούμε να πούμε ότι ασχολείται με τα εξής:

- α) Εισήγηση προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών για θέματα λογιστικής τυποποίησης και ελέγχων (ελεγκτικά πρότυπα, λογιστικά πρότυπα)
- β) Έκφραση γνώμης στον Υπουργό Οικονομικών και Οικονομίας για θέματα λογιστικής τυποποίησης του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα.
- γ) Εποπτεία στο ΣΟΕΛ για την σωστή λειτουργία του ελέγχου από του ελεγκτές και την τήρηση των κανόνων άσκησης του ελέγχου.
- δ) Θέσπιση νέων κανόνων μετά από εισήγηση του ΣΟΕΛ για την άσκηση του έργου των ελεγκτών καθώς και εποπτεία για την τήρηση των κανόνων αυτών.

Η διοίκηση της ΕΛΤΕ αποτελείται από επτά μέλη τον πρόεδρο, δύο αντιπροέδρους και τέσσερα μέλη. Όλα τα μέλη της διορίζονται για τρία χρόνια. Στα πλαίσια λειτουργίας της ΕΛΤΕ δραστηριοποιούνται τα εξής όργανα:

α) Το Συμβούλιο Λογιστικής Τυποποίησης. Είναι πενταμελές, αποτελείται από έναν αντιπρόεδρο της ΕΛΤΕ ως πρόεδρο και τέσσερις ειδικούς επιστήμονες ως μέλη. Βασική λειτουργία του Συμβουλίου Λογιστικής Τυποποίησης είναι η έκφραση γνώμης για λογιστικά θέματα που προέρχονται από το Δ.Σ της ΕΛΤΕ.

β) Το Συμβούλιο Ποιοτικού Ελέγχου. Είναι επταμελές και είναι κατά το νόμο το μόνο αρμόδιο όργανο για την διεξαγωγή ποιοτικού ελέγχου των ελέγχων που διεξάγουν οι ορκωτοί ελεγκτές. Μετά από τροποποίηση του άρθρου 5 του νόμου 3148/2003 τον Ιούλιο του 2007 όλες οι κύριες και ουσιαστικές δραστηριότητες του ΣΠΕ συγκεντρώθηκαν στο ΔΣ της ΕΛΤΕ οπότε πλέον η μοναδική αρμοδιότητα του είναι η διοικητική μέριμνα για θέματα ποιοτικού ελέγχου.

γ) Η Εκτελεστική Επιτροπή. Αποτελείται από τον πρόεδρο και τους δύο αντιπροέδρους της ΕΛΤΕ και αρμοδιότητά της είναι η λήψη μέτρων προκειμένου να διευκολύνει το ΔΣ της ΕΛΤΕ να υλοποιήσει τις αποφάσεις του.

Στα λειτουργικά όργανα της ΕΛΤΕ μπορούμε να κατατάξουμε και τον Πειθαρχικό Έλεγχο. Αυτός αρχικά αποτελούσε αρμοδιότητα του ΣΟΕΛ αλλά έπειτα του αφαιρέθηκε. Πιο συγκεκριμένα συγκροτήθηκε σε σώμα τον Νοέμβριο του 2006 και είναι ένα τριμελές Πειθαρχικό Συμβούλιο το οποίο λειτουργεί μέσα στα πλαίσια της ΕΛΤΕ αλλά ανεξάρτητα από αυτή. Η παραπομπή στο Πειθαρχικό Συμβούλιο γίνεται μετά από απόφαση του ΔΣ της ΕΛΤΕ ή του Εποπτικού Συμβουλίου του ΣΟΕΛ και ανάλογα με το σφάλμα ή την παρατυπία εφαρμόζονται και οι ανάλογες ποινές. *(Καραμάνης Αθήνα 2008)*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΑΡΑΠΟΙΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Είναι γνωστό ότι σε ορισμένες περιπτώσεις επιχειρήσεις στην προσπάθεια τους να προσεγγίσουν μέτοχους και οφέλη από την αγορά χρήματος και κεφαλαίου καθώς και από τα διάφορα πιστωτικά ιδρύματα προβαίνουν στο παράπτωμα να παρουσιάζουν παραποιημένα τα οικονομικά αποτελέσματα που εμφανίζονται στις οικονομικές τους καταστάσεις. Αυτό το φαινόμενο είναι γνωστό ως «φούσκα». Δηλαδή με την συνεχή παρουσίαση ψευδών οικονομικών στοιχείων και την διόγκωση το οφειλών σε μετόχους και πιστωτές, παρόλα τα επιφανειακά κέρδη και με τους δεδομένους κατά πολύ μικρότερους τζίρους ή ακόμα και πραγματικές ζημίες οι εν λόγω οικονομικές μονάδες φτάνουν σε ένα αδιέξοδο το οποίο δεν είναι δυνατό να αποφύγουν. Έτσι ως αποτέλεσμα αυτής της άσκοπης και παραπλανητικής τους ενέργειας δεν είναι μόνο η εξαπάτηση των ενδιαφερομένων χρηστών των καταστάσεων τους αλλά και κατάρρευση της οικονομικής μονάδας μέσω της επικηρυσσόμενης πτώχευσης και σε πολλές ακόμα περιπτώσεις και η «κατάρρευση» της κρατικής οικονομίας. Σε αυτό το κεφάλαιο θα αναπτύξουμε δύο πολύ χαρακτηριστικά και γνωστά παραδείγματα με εταιρείες που παρουσίαζαν παραποιημένες οικονομικές καταστάσεις προκαλώντας με αυτόν τον τρόπο μεγάλες και σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία του κράτους με σημαντικές απώλειες τόσο για το ίδιο το κράτος όσο και στην ευρύτερη αγορά.

ENRON

Η ENRON CORPORATION υπήρξε μια ηγέτιδα πολυεθνική εταιρία παραγωγής ενέργειας . Πριν από την κήρυξη της χρεοκοπίας της στις 2 Δεκεμβρίου του 2001 η ENRON, απασχολούσε περίπου 20.000 άτομα και ήταν ηγετικά η πρώτη εταιρεία παγκοσμίως παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Η Enron είχε διεθνοποιήσει τις δραστηριότητές της όσον αφορά τον τομέα των μεγάλων ενεργειακών έργων σε πάρα πολλές χώρες του κόσμου. Επίσης κατασκεύασε το μεγαλύτερο αγωγό φυσικού αερίου στον κόσμο στο Gasport της Ρωσίας. Το 2000 τα έσοδα της υπολογίζονταν στα 101 δισεκατομμύρια δολάρια. Η ENRON αποτέλεσε την πιο καινοτόμα εταιρεία της Αμερικής για έξι συναπτά χρόνια από το 1996 έως το 2001. Στο τέλος του 2001 αποκαλύφθηκε ότι οι οικονομικές της καταστάσεις ήταν προγραμματισμένα παραπλανητικές δημιουργώντας έτσι μία μεγάλη λογιστική απάτη, τη γνωστή σε όλους ως «το σκάνδαλο της ENRON», χρησιμοποιώντας ακατάλληλες τεχνικές από τεχνικής άποψης για να

παρουσιάζει μια καλύτερη εικόνα για τα δανειακά της κεφάλαια. Απέκρυπτε δηλαδή, πληροφορίες που σχετίζονταν με τη χρηματοδότηση μέσω Leasing και Factoring παραποιώντας έτσι τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις με αποτέλεσμα να έχουν οι μετοχές της την μεγαλύτερη δυνατή απήχηση στο επενδυτικό κοινό. Η ENRON έχει χαρακτηριστεί από τότε το σύμβολο της εταιρικής απάτης και διαφθοράς. Τα λογιστικά γραφεία που ήταν υπεύθυνα για την τήρηση των λογιστικών της βιβλίων, όπως ήταν φυσικό αναγκάστηκαν έπειτα από την αποκάλυψη του σκανδάλου να πληρώσουν πρόστιμα εκατομμυρίων δολαρίων με την αιτιολογία της εξαπάτησης του επενδυτικού κοινού. Το σκάνδαλο αυτό δημιούργησε επίσης πολλές αμφιβολίες όσον αφορά τις λογιστικές πρακτικές και δραστηριότητες για πολλές εταιρείες σε όλες τις Ηνωμένες Πολιτείες και αποτέλεσε έναν βασικό παράγοντα για τη δημιουργία του νόμου Sarbanes-Oxley το 2002. Το σκάνδαλο επηρέασε επίσης τον ευρύτερο επιχειρηματικό κόσμο προκαλώντας την διάλυση της λογιστικής επιχείρησης Arthur Andersen. Η ENRON κήρυξε πτώχευση και ζήτησε την προστασία της Southern District of New York στα τέλη του 2001 και επέλεξε ως συνήγορο πτώχευσής της την Weil Gotshal and Manges. Η πτώχευση αυτή το Νοέμβριο του 2004 σύμφωνα με το σχέδιο αναδιοργάνωσης του Δικαστηρίου, ήταν μία από τις μεγαλύτερες και πιο σύνθετες περιπτώσεις στην ιστορία των ΗΠΑ. Ένα νέο Διοικητικό Συμβούλιο άλλαξε το όνομα της ENRON σε Enron Creditors Recovery Corp. και επικεντρώθηκε στην αναδιοργάνωση και ρευστοποίηση ορισμένων λειτουργιών και περιουσιακών στοιχείων της πριν την πτώχευση Enron. Στις 7 Σεπτεμβρίου του 2006 η Enron πούλησε την Prisma Energy International Inc., την τελευταία εναπομείναντα δραστηριότητά της, στην Ashmore Energy International Ltd. (www.wikipedia.org)

ΠΑΡΑΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ENRON

Το 1990 ο Διευθύνων Οικονομικών Σύμβουλος της Enron Jeff Skilling προσέλαβε τον Andrew Fastow που ήταν καλά ενημερωμένος με την αναπτυσσόμενη αγορά ανεκμετάλλευτης ενέργειας την οποία θέλησε και να εκμεταλλευτεί. Το 1993 ο Fastow αποφάσισε να εργαστεί για την ίδρυση πολυάριθμων οντοτήτων κοινού σκοπού (κοινή επιχειρηματική πρακτική), επίσης επέτρεψε στην Enron να μην αποδεχθεί τις ευθύνες έτσι ώστε να μην εμφανιστεί στους λογαριασμούς της, επιτρέποντας της έτσι να διατηρήσει την ισχυρή και αυξανόμενη τιμή των

μετοχών της εξασφαλίζοντας και διατηρώντας έτσι την καλή πιστοληπτική της ικανότητα. Η Enron αρχικά ασχολήθηκε με το εμπόριο και τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας σε όλες τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η εταιρεία ανέπτυξε, κατασκεύασε και χειρίστηκε εργοστάσια παράλληλα ασχολήθηκε με κανόνες δικαίου και άλλων υποδομών παγκοσμίως. Η Enron διαχειριζόταν ένα μεγάλο δίκτυο φυσικού αερίου. Το 1998 προχώρησε και στην εκμετάλλευση του υδάτινου τομέα δημιουργώντας την Azurix Corporation η οποία τμηματικά "επέπλεε" στον χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης το 1999. Η Azurix απέτυχε στην αγορά χρησιμότητας του νερού και μια από τις μεγαλύτερες παραχωρήσεις στο Μπουένος Άιρες αποτέλεσε μιας μεγάλης κλίμακας απώλεια. Μετά την μετάβαση στο Χιούστον πολλοί ήταν οι αναλυτές οι οποίοι επέκριναν την διαχείριση της Enron και την θεώρησαν πνιγμένη στα χρέη. Η Διοίκηση της Enron εξαπέλυσε επιθετική αντίποινα εναντίον των επικριτών θέτοντας ένα μοτίβο σε συνεργασία με λογιστές, δικηγόρους και χρηματοπιστωτικά μέσα ενημέρωσης. Η Enron αναπτύχθηκε πλουσιοπάροχα εξαιτίας της μεγάλης αγοράς, της προωθητικής της εξουσίας και της υψηλής τιμής της μετοχής της. Η Enron επαινέθηκε από πολλούς για την εργασία της και το εργατικό δυναμικό ως μια μεγάλη εταιρεία ακόμα και για τις μεγάλες μακροπρόθεσμες συντάξεις, τις παροχές στους εργαζομένους καθώς και για την εξαιρετικά αποτελεσματική διαχείριση της μέχρι την έκθεσή της στην απάτη. Η πρώτη ανάλυση αποκάλυπτε δημοσίως ότι το μόνο σφάλμα της Enron ήταν ο Daniel Scotto., ο οποίος τον Αύγουστο του 2001 δημοσίευσε μια έκθεση με τίτλο «All Stressed – Up..... And No Place To Go» πράγμα που ενθάρρυνε του επενδυτές να πουλούν μετοχές και ομόλογα της Enron με κάθε κόστος. Όπως αποκαλύφθηκε αργότερα πολλές από τις περιουσιακές καταγραφές της ήταν φουσκωμένες, απατηλές ή ακόμα και ανύπαρκτες. Ένα τέτοιο απατηλό παράδειγμα ήταν όταν η Enron αποφάσισε με πολύ ενδιαφέρον να ξεπληρώσει την Merrill Lynch Co. ώστε να εμφανίσει ένα ανύπαρκτο κέρδος στα βιβλία της. Οφειλές και ζημίες σε διάφορους φορείς που δεν συμπεριλαμβάνονταν στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας καθώς και άλλες εξελεγμένες και απόκρυφες χρηματοπιστωτικές συναλλαγές μεταξύ της Enron και άλλων συνδεδεμένων εταιρειών χρησιμοποιήθηκαν για να φανούν ως μη αποδοτικές οντότητες στα βιβλία της εταιρείας. Το πολυτιμότερο περιουσιακό στοιχείο και η σημαντικότερη πραγματική πηγή εισοδήματος τη δεκαετία του 1930, αγοράστηκε τελικά από επενδυτές της Omaha οι οποίοι μετακίνησαν της έδρα τους πίσω στην Omaha που σήμερα αποτελεί μια μονάδα της Warren Buffet's MidAmerican Energy Holdings Corp. Η NNG εγγυήθηκε 2.5 εκατομμύρια δολάρια του κεφαλαίου της στην Dynegy όταν αυτή σχεδίαζε να αγοράσει την Enron. Ο νέος Πρόεδρος και επικεφαλής της CEO, ο Daniel Dienstbier ο οποίος είχε υπάρξει πρόεδρος της NNG και ένα εκτελεστικό όργανο της Enron αναγκάστηκε από τον Ken Lay μέσα σε μια στιγμή

να εγκαταλείψει την Enron. Η NNG ακόμα και σήμερα εξακολουθεί να είναι πολύ αποδοτική.
(www.wikipedia.org)

LEHMAN BROTHERS

Η Lehman είχε δανειστεί σημαντικά χρηματικά ποσά για επενδύσεις σε διάφορες χρονικές περιόδους πράγμα που την οδήγησε στην πτώχευση το 2008. Ήταν μια διαδικασία γνωστή ως μόχλευση ή οδοντωτών τροχών. Ένα σημαντικό τμήμα της επένδυσης αυτής ήταν η στέγαση περιουσιακών στοιχείων καθιστώντας την ευάλωτη για μια ύφεση στην αγορά αυτή. Ένα μέτρο του ρίσκου αυτού ήταν η αναλογία μόχλευσης ένα μέτρο δηλαδή της αναλογίας των περιουσιακών στοιχείων με τους ιδιοκτήτες του μετοχικού κεφαλαίου η οποία αυξήθηκε από περίπου 24:1 που ήταν το 2003 σε 31:1 το 2007. Παράλληλα με την δημιουργία τεράστιων κερδών κατά την διάρκεια "της έκρηξης", η ευάλωτη αυτή θέση της σήμαινε ότι μόλις 3% έως 4% μείωση της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού της θα εξάλειφε εξολοκλήρου την λογιστική αξία ή τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης. Επενδυτικές τράπεζες όπως η Lehman δεν υποβάλλονταν στου ίδιους κανονισμούς που εφαρμόζονταν στις καταθέτριες τράπεζες προκειμένου να περιορίσουν το αναβαλλόμενο ρίσκο τους. Τον Αύγουστο του 2007 η Lehman έκλεισε τα δάνεια της στην BNC Mortgage, περιορίζοντας έτσι τις 1.200 θέσεις σε 23 και έβαλε μια επιβάρυνση 25 εκατομμυρίων και μια μείωση 27 εκατομμυρίων για υπεραξία. Η εταιρεία είπε ότι οι κακές συνθήκες της αγοράς στο χώρο της υποθήκης "κατέστησαν αναγκαία μια ουσιαστική μείωση των πόρων και της ικανότητας στο χώρο του δανεισμού".

Το 2008 η Lehman αντιμετώπιζε μια πρωτοφανή απώλεια εξαιτίας της συνεχόμενης μείωσης στα στεγαστικά. Η απώλεια της Lehman προφανώς ήταν ένα αποτέλεσμα του γεγονότος ότι είχε στηριχθεί αρκετά στις μεγάλες οικονομικές θέσεις σε υποδεέστερες και άλλες μικρότερες ενυπόθηκες δόσεις κατά την διάρκεια φύλαξης των ενυπόθηκων περιουσιακών στοιχείων. Η Lehman το έκανε αυτό είτε επειδή δεν μπορούσε να πουλήσει τα ομόλογα κάτω από την ονομαστική τους τιμή ή επειδή είχε λάβει μια ευσυνείδητη απόφαση να το κρατήσει ασαφές. Εν πάση περιπτώσει τεράστιες απώλειες προέκυψαν στην ονομαστική αξία των ενυπόθηκων

χρεογράφων καθ' όλη την διάρκεια του 2008. Κατά το δεύτερο φορολογικό τρίμηνο η Lehman ανέφερε ζημιές ύψους 2.8 δισεκατομμυρίων δολαρίων και αναγκάστηκε να ξεπουλήσει περιουσιακά στοιχεία ονομαστικής αξίας 6 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Μόνο το πρώτο εξάμηνο του 2008 η Lehman έχασε το 73% της αξίας του αποθέματός της καθώς η πιστωτική αγορά έσφιγγε συνεχώς. Τον Αύγουστο του 2008 η Lehman δήλωσε ότι προτίθεται να απελευθερώσει το 6% του εργατικού δυναμικού της έτσι 1500 άτομα απολύθηκαν εκπρόθεσμα κατά το τρίτο τετράμηνο του Σεπτεμβρίου. Στις 22 Αυγούστου του 2008 οι μετοχές της Lehman έκλεισαν στο 5% (16% την βδομάδα) στις αναφορές ότι η κρατικά ελεγχόμενη τράπεζα Ανάπτυξης της Κορέας (Korea Development Bank) σκόπευε να εξαγοράσει την Lehman. Πολλά από αυτά τα κέρδη διαβρώθηκαν πολύ γρήγορα καθώς προέκυψαν φήμες ότι η Korea Development Bank αντιμετώπιζε δυσκολίες ρυθμιστικών αρχών κατά την προσέλκυση εταιρειών για την εν λόγω συμφωνία.

Η εμπιστοσύνη των επενδυτών συνεχώς διαβρωνόταν καθώς η Lehman έχασε περίπου το μισό της αξίας των αποθεμάτων της. Την ίδια ημέρα ο Down Jones έχασε 300 μονάδες εξαιτίας της ανησυχίας των επενδυτών για την ασφάλεια της Τράπεζας. Η κυβέρνηση των ΗΠΑ δεν ανακοίνωσε κανένα σχέδιο προκειμένου να βοηθήσει την Lehman να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε οικονομική κρίση είχε προκύψει. Στις 10 Σεπτεμβρίου του 2008 η Lehman ανακοίνωσε μια απώλεια των 3.9 δισεκατομμυρίων δολαρίων και ότι σκόπευε να πουλήσει μια πλειοψηφική συμμετοχή σε επιχειρήσεις επενδύσεων-διαχείρισης συμπεριλαμβανομένης και της Neuberger Berman. Το απόθεμα εκείνη την μέρα κύλισε στο 7%. Στη συνέχεια στις 13 Σεπτεμβρίου του 2008 ο Timothy F. Geithner πρόεδρος της Federal Reserve Bank της Νέας Υόρκης συγκάλεσε μια συνάντηση για το μέλλον της Lehman στην οποία συμπεριλαμβανόταν και η δυνατότητα μιας έκτακτης ανάγκης ρευστοποίησης των περιουσιακών της στοιχείων. Ωστόσο η Lehman ανέφερε ότι βρισκόταν σε συζητήσεις με την Τράπεζα της Αμερικής (Bank of America) και την Barclays για την πιθανή πώληση της εταιρείας. Η New York Times στις 14 Σεπτεμβρίου του 2008 δημοσίευσε ότι η Barclays είχε τελειώσει με την προσφορά της για την αγορά όλης ή μέρους της Lehman και έτσι μια συμφωνία για την διάσωση της Τράπεζας από την εκκαθάριση κατέρρευσε. Οι ηγέτες των μεγάλων τραπεζών της Wall Street συνέχισαν να ανταποκρίνονται αργά εκείνη την ημέρα προκειμένου να αποτρέψουν την ραγδαία αποτυχία της Τράπεζας. Φημολογείται ακόμα ότι η ανάμειξη της Τράπεζας της Αμερικής αντιστάθηκε ως Ομοσπονδιακοί Ρυθμιστές στην έκκληση για ανάμειξη της κυβέρνησης στην πώληση της Lehman.

Η Lehman Brothers κατατέθηκε για προστασία πτώχευσης στις 15 Σεπτεμβρίου του 2008. Σύμφωνα με την Bloomberg εκθέσεις αρχειοθετήθηκαν από το Δικαστήριο της Πτώχευσης των ΗΠΑ στη Νότια Περιφέρεια της Νέας Υόρκης (Manhattan) στις 16 Σεπτεμβρίου, η JPMorgan Chase & Co παρείχε στην Lehman το ποσό των 138 δισεκατομμυρίων δολαρίων σε Ομοσπονδιακή Τράπεζα εξασφαλίζοντας έτσι τις προκαταβολές. Οι προκαταβολές από την η JPMorgan Chase & Co αποπληρώθηκαν από την Federal Reserve Bank για 87 δισεκατομμύρια δολάρια στις 15 του Σεπτέμβρη και 51 δισεκατομμύρια στις 16. Στις 22 του Σεπτέμβρη του 2008 μια αναθεωρημένη πρόταση για την πώληση μέρους της μεσιτείας των εκμεταλλεύσεων από το μίρασμα της Lehman Brothers τέθηκε πριν από την έγκριση του Δικαστηρίου για πτώχευση. Με ένα σχέδιο κόστους 1.3666 δισεκατομμυρίων δολαρίων για να αποκτήσει η Barclays την βασική δραστηριότητα της Lehman. Ο Δικαστής του πτωχευτικού Δικαστηρίου του Μανχάταν James Peck μετά από 7 ώρες ακρόασης αποφάσισε ότι "πρέπει να εγκρίνουμε αυτή τη συναλλαγή διότι είναι η μόνη διαθέσιμη συναλλαγή.". Η Lehman Brothers έγινε θύμα καθώς αποτέλεσε το μόνο αληθές "εικονίδιο" για να κυριαρχήσει ένα "τσουνάμι" στις πιστώσεις των αγορών. Μπορεί έτσι να κριθεί σαν προηγούμενο για μελλοντικές περιπτώσεις. Με αυτήν την τροποποιημένη συμφωνία η Barclays αναλαμβάνει 47.4 δισεκατομμύρια δολάρια σε τίτλους και 45.5 δισεκατομμύρια δολάρια σε εμπορικές υποχρεώσεις. Η Lehman τελικά διατήρησε 20 δισεκατομμύρια του ενεργητικού της το οποίο δεν μετέφερε στην Barclays. Η Barclays είχε αναλάβει μια πιθανή ευθύνη των 2.5 δισεκατομμυρίων δολαρίων που πρέπει να καταβληθεί αν αποφάσιζε να μην κρατήσει ορισμένους εργαζόμενους της Lehman πέρα από την εγγύηση των 90 ημερών. Η πτώχευση της Lehman αναμενόταν ότι θα προκαλέσει αποσβέσεις στις τιμές των εμπορικών ακινήτων. Η προοπτική των 4.3 δισεκατομμυρίων δολαρίων για την υποθήκη άμεσα ρευστοποιήσιμων τίτλων πυροδότησε ένα ξεπούλημα στην αγορά των εμπορικών τίτλων που εξασφαλιζόνταν με υποθήκη. Στην Ιαπωνία ανακοίνωσαν πιθανές απώλειες 249 δισεκατομμυρίων γεν (2.4 δις δολάρια) άμεσα σχετιζόμενες με την κατάρρευση της Lehman. Η Mizuho Trust & Banking Co. έκανε περικοπές στα προβλεπόμενα κέρδη κατά το ήμισυ, επικαλούμενη 11.8 δισεκατομμύρια γεν για ζημιές από ομόλογα και δάνεια που σχετίζονταν με την Lehman. Ο κυβερνήτης της Τράπεζας της Ιαπωνίας Masaaki Shirakawa είπε "τα περισσότερα κεφάλαια δανεισμού για την Lehman Brothers εκταμιεύτηκαν από μεγάλες Ιαπωνικές Τράπεζες, και οι πιθανές απώλειες φαίνεται να είναι εντός των επιπέδων που μπορούν να καλυφθούν από τα κέρδη τους" δήλωσε ακόμα "δεν υπάρχει καμία ανησυχία ότι τα τελευταία γεγονότα θα επηρεάσουν την σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ιαπωνίας.". Ο Freddie οικονομολόγος της Lehman είπε ότι δεν είχε λάβει τις κύριες αμοιβές που του

αναλογούσαν συν των δεδουλευμένων τόκων, ποσό που ανερχόταν στα 1,2 δισεκατομμύρια δολάρια. Δήλωσε ακόμα ότι (δεν γνωρίζει αν και μέχρι ποιο βαθμό η ζημιές που θα προκύψουν σχετίζονται με τις συναλλαγές" και προειδοποίησε ότι "οι πραγματικές τιμές θα μπορούσαν εκ των πραγμάτων να υπερβαίνουν τις τρέχουσες εκτιμήσεις". Στο Χονγκ Κονγκ περισσότεροι από 43.700 ιδιώτες επένδυσαν 15.7 δισεκατομμύρια δολάρια του Χονγκ Κονγκ σε εγγυημένα "μίνι-ομόλογα" της Lehman. Αρκετοί τραπεζίτες σημείωσαν ότι τα "μίνι-ομόλογα" είναι πράγματι χαμηλότερου κινδύνου δεδομένου ότι αυτά ήταν αντίγραφα ασφαλείας από την Lehman, η οποία μερικούς μήνες πριν την κατάρρευση ήταν ένα παρωχημένο μέλος της Wall Street με υψηλά πιστωτικά και επενδυτικά επιτόκια. Η προεπιλογή της Lehman Brothers ήταν ένα σπάνιο συμβάν το οποίο ήταν τελείως απροσδόκητο. Πράγματι αρκετές τράπεζες δέχτηκαν τα "μίνι-ομόλογα" ως εγγύηση για δάνεια και πιστωτικές διευκολύνσεις. Η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ πρότεινε ένα σχέδιο για την εξαγορά των επενδύσεων με την τρέχουσα εκτιμώμενη αξία, που θα επέτρεπε στους επενδυτές να ανακάμψουν εν μέρει από την απώλεια μέχρι το τέλος του έτους. Στις 17 Οκτωβρίου ο Πρόεδρος της Hong Kong Association of Banks, συμφώνησε να αγοράσει πίσω τα ομόλογα χρησιμοποιώντας μια συμφωνημένη κατόπιν μεθοδολογία με βάση την εκτιμώμενη τρέχουσα αξία. Αυτό το επεισόδια είχε βαθιές επιπτώσεις για τον τραπεζικό κλάδο, αφού οι λανθασμένες εκτιμήσεις των επενδυτών, έγιναν εχθρικές τόσο για τον πλούτο των διαχειριζόμενων προϊόντων όσο και για τον τραπεζικό κλάδο. Εν κατακλείδι και κάτω από σφοδρές πιέσεις του κοινού, όλα τα πολιτικά κόμματα πραγματοποίησαν μεγάλες προσπάθειες για την υποστήριξη των επενδυτών, εξαιτίας της μεγάλης δυσπιστίας προς τον τραπεζικό κλάδο. (www.wikipedia.org)

NOMOS SARBANES-OXLEY

Ο νόμος θεσπίστηκε στις 30 Ιουλίου του 2002. Ο νόμος αυτός αποτελεί μια σύγχρονη μεθοδολογία στο λογιστικό και ελεγκτικό κλάδο που υιοθετήθηκε με σκοπό να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στο σύγχρονο χρηματοοικονομικό σύστημα σε περιόδους κρίσης εξαιτίας των πολλαπλών σκανδάλων που είχαν προκύψει κατά καιρούς λόγω των παραποιημένων οικονομικών καταστάσεων, τα οποία είχαν προκαλέσει πολύ μεγάλες ζημιές στους επενδυτές. Αποτελείται από ένα σύνολο μέτρων , τα οποία θέτουν τις βάσεις για την

νομοθετική προσέγγιση της αποτελεσματική εταιρικής διακυβέρνησης. Οι κύριοι δημιουργοί του ήταν ο γερουσιαστής Paul Sarbanes και ο αντιπρόσωπος Michael Oxley. Εμφανίστηκε αρχικά στις ΗΠΑ και στη συνέχεια επιβλήθηκε υποχρεωτικά σε όλες τις επιχειρήσεις που επιθυμούσαν ναπραγματεύονται μετοχές στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Ο νόμος αυτός εμφανίστηκε με σκοπό να εξυπηρετήσει την αποτελεσματικότητα της κεφαλαιαγοράς γιαυτό το λόγο δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο πληροφοριακό περιεχόμενο των δημοσιευμένων καταστάσεων και της χρηματοοικονομικής ενημέρωσης των επενδυτών για την αποδοτικότητα των επιχειρήσεων και τις προοπτικές τους. Με αυτόν τον νόμο γίνεται απαραίτητο τα στελέχη των εταιρειών και οι εξωτερικοί ελεγκτές να πιστοποιούν τους εσωτερικούς ελέγχους. Περιλαμβάνει νομοθεσίες και έγγραφα τα οποία καθορίζουν με μεγάλη ακρίβεια οτιδήποτε αφορά την σωστή λειτουργία του ελέγχου που πραγματοποιείται σε μια επιχείρηση με σκοπό την αξιοπιστία και εγκυρότητα των αποτελεσμάτων που θα δημοσιευτούν. Κύριος στόχος αυτού του νόμου είναι η εξάλειψη των παραγόντων που οδηγούν σε εξαπατήσεις του επενδυτικού κοινού μέσα από την ανεξαρτησία των ελεγκτών, την ενίσχυση των εσωτερικών ελέγχων την διαχείριση των ενδεχόμενων κινδύνων με την επιβολή ποινών που θα εμποδίζουν ή θα εξαλείψουν τις οποιεσδήποτε μεμπτές συμπεριφορές. (www.wikipedia.org)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΝΟΙΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οικονομικές καταστάσεις είναι πίνακες οι οποίοι απεικονίζουν, με βάση ορισμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά την οικονομική θέση μιας επιχείρησης, καθώς και τις συναλλαγές που έχει

πραγματοποιήσει. Βασικός σκοπός των οικονομικών καταστάσεων είναι να παρέχουν πληροφορίες για την οικονομική θέση, τις μεταβολές αυτής καθώς και την απόδοση της επιχείρησης. Οι πληροφορίες που παρέχονται είναι χρήσιμες σε πολλούς χρήστες (επενδυτές , χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί κτλ.) είτε εσωτερικούς (εντός της επιχείρησης) είτε εξωτερικούς (εκτός επιχείρησης), προκειμένου να λάβουν ορισμένες οικονομικές επενδυτικές ή μη αποφάσεις.

Οι οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται στην Ελλάδα κάθε τέλος του έτους είναι: α) Ο Ισολογισμός , β) Η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης , γ) Ο Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων , δ) Η Κατάσταση του Λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης και ε) Το Προσάρτημα του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων Χρήσης. Με τις οικονομικές καταστάσεις εξασφαλίζεται η συγκρισιμότητα των δραστηριοτήτων της επιχείρησης με υπόλοιπες επιχειρήσεις του ίδιου κλάδου αλλά και με τις οικονομικές καταστάσεις προηγούμενων ετών της ίδιας επιχείρησης. Οι οικονομικές καταστάσεις για να πράξουν σωστά το έργο τους θα πρέπει να είναι διαχρονικά ομοιόμορφες. Αυτό επιτυγχάνεται με την λογιστική τυποποίηση, δηλαδή η επιχείρηση θα πρέπει να χρησιμοποιεί τις ίδιες μεθόδους και διαδικασίες επεξεργασίας δεδομένων καθώς και τις ίδιες λογιστικές αρχές. *(Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006)*

ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Με τον όρο «αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων » εννοούμε την ποιότητα των πληροφοριών που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις. Για να χαρακτηριστούν οι πληροφορίες αυτές αξιόπιστες θα πρέπει να δημιουργούν μια σαφή και εμπειριστατωμένη άποψη στους χρήστες για την πραγματική εικόνα της επιχείρησης, χωρίς παραποιήσεις και ασάφειες. Γι' αυτόν τον λόγο λοιπόν, είναι απαραίτητος ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων από εξειδικευμένους επαγγελματίες τους λεγόμενους « ελεγκτές». Οι ελεγκτές αυτοί μπορεί να είναι είτε εσωτερικοί- άμεσα εξαρτώμενοι από την επιχείρηση είτε εξωτερικοί- ανεξάρτητοι ελεγκτές. Η «αξιοπιστία» και η «σχετικότητα» είναι δύο κύρια ποιοτικά χαρακτηριστικά των λογιστικών

πληροφοριών τα οποία θα πρέπει να συγκαταλέγονται στις οικονομικές καταστάσεις έτσι ώστε οι πληροφορίες που προκύπτουν να είναι χρήσιμες για την λήψη ορθολογικών αποφάσεων από τους χρήστες. *(Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006)*

ΠΩΣ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΤΑΙ Η ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΚΑΙ ΤΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΟΦΕΛΗ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ

Μέσα από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων προκύπτουν πολλά οικονομικά οφέλη. Αυτό οδηγεί μεγάλους οργανισμούς στην χώρα μας να καταβάλουν ετησίως υπέρογκα ποσά ως αμοιβή του ελέγχου των οικονομικών τους καταστάσεων, με απώτερο σκοπό να εκμεταλλευτούν στο έπακρον τις τεράστιες δυνατότητες κεφαλαιαγορών και των χρηματαγορών. Επειδή λοιπόν ο έλεγχος μειώνει κατά πολύ τον κίνδυνο των αναξιόπιστων πληροφοριών και την αβεβαιότητα για την ελεγχόμενη οικονομική μονάδα οι πιθανοί πιστωτές για παράδειγμα μπορεί να προσφέρουν πιστώσεις με χαμηλότερο επιτόκιο. Εξαιτίας αυτού μπορούμε να πούμε ότι ο έλεγχος βελτιώνει την πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησης. Επίσης αρκετές φορές υπάρχουν και θετικές εξελίξεις στην εργατικότητα και αποδοτικότητα του προσωπικού της ελεγχόμενης επιχείρησης και αυτό γιατί με την προϋπόθεση ότι θα πραγματοποιηθεί ένας έλεγχος μειώνεται η άσκοπη σπατάλη των πόρων. Βελτίωση ακόμα παρατηρείται σε ότι αφορά την αποδοτικότητα των λειτουργιών της ελεγχόμενης επιχείρησης, καθώς ο ελεγκτής στα πλαίσια του ελέγχου υποβάλλει προτάσεις βελτίωσης των δικλίδων ασφαλείας της επιχείρησης. *(Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006)*

ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Σύμφωνα με Δ.Λ.Π τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των λογιστικών πληροφοριών είναι τέσσερα και καθιστούν τις λογιστικές πληροφορίες χρήσιμες στους χρήστες. Αυτά είναι:

α) Κατανοητότητα: Μια πληροφορία για να είναι χρήσιμη θα πρέπει να γίνεται και εύκολα κατανοητή από τους χρήστες. Οι χρήστες όμως πάλι οφείλουν να έχουν ορισμένες βασικές γνώσεις όσον αφορά τις επιχειρηματικές και οικονομικές δραστηριότητες της επιχείρησης και θα πρέπει να μελετούν τις πληροφορίες με επιμέλεια. Για να μπορέσουμε να πούμε λοιπόν ότι κάποια πληροφορία είναι κατανοητή θα πρέπει να εκλείψουν ορισμένες πληροφορίες που δυσκολεύουν τις αποφάσεις των χρηστών ακριβώς επειδή είναι δυσνόητη.

β) Συνάφεια: Η συνάφεια είναι ένα από τα πιο βασικά χαρακτηριστικά των λογιστικών πληροφοριών όσον αφορά την χρησιμότητα τους για την λήψη ορθολογικών αποφάσεων από τους εξωτερικούς χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Για να μπορέσει να χαρακτηριστεί μια πληροφορία συναφείς θα πρέπει να μπορεί να βοηθήσει τους χρήστες να αξιολογήσουν την τρέχουσα πορεία της επιχείρησης, να κάνουν μελλοντικές προβλέψεις και να μπορούν ακόμα να κάνουν ανασκόπηση σε παλαιότερες εκτιμήσεις ή ακόμα και να τις επιβεβαιώσουν.

γ) Ουσιαστικότητα: Ουσιώδη μπορούμε να χαρακτηρίσουμε μία πληροφορία όταν η παράλειψη ή κακή διατύπωση αυτής μπορεί να επηρεάσει τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων. Έτσι η ουσιαστικότητα αποτελεί το κύριο κριτήριο με βάση το οποίο μια πληροφορία θα γίνει αποδεκτή ή θα απορριφθεί. Δεν αποτελεί δηλαδή το βασικό ποιοτικό χαρακτηριστικό που πρέπει να έχει αυτή η πληροφορία για να είναι χρήσιμη.

δ) Αξιοπιστία: Μερικές φορές οι πληροφορίες μπορεί να είναι συναφείς αλλά να μην είναι αξιόπιστες με αποτέλεσμα να παραπλανούν. Γι'αυτό αν μια πληροφορία είναι αξιόπιστη δεν θα εξαπατήσει ούτε θα παραπλανήσει τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων.

(Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006)

ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (International Accounting Standards- IAS) είναι βασικές κατευθυντήριες οδηγίες που βοηθούν τους ελεγκτές λογιστές να διεκπεραιώνουν τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις. Με βάση τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων καθίσταται υποχρεωτική σε ορισμένες περιπτώσεις και εθελοντική σε κάποιες άλλες. Ο ρόλος τους εκτός από το να καθοδηγούν τους ελεγκτές για το έργο τους είναι να αποτελούν ένα μέτρο για την αξιολόγηση της ποιότητας του έργου τους. Όπως αναφέρει και το Ελληνικό Ελεγκτικό Πρότυπο 1.100, ένας ποιοτικός έλεγχος είναι εποικοδομητικός και αποτελεσματικός μόνο αν διεξάγεται με τρόπο αμερόληπτο και αντικειμενικό και αν βασίζεται σε κανόνες σαφείς και προκαθορισμένους. Εμφανίζονται από το 2005 και από όλες τις εισηγμένες εταιρείες στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι οποίες οφείλουν να εναρμονίζονται με αυτά καθ' όλη την διάρκεια της κατάρτισης των οικονομικών τους καταστάσεων. Τα ΔΛΠ οφείλουν να δημιουργούν ένα ουσιαστικό και ασφαλές πλαίσιο και την παροχή έγκυρης και υψηλής ποιότητας πληροφόρησης, είναι λοιπόν ευνόητο ότι για την πρόοδο της οικονομίας σημαντικό παράγοντα αποτελεί η εμπιστοσύνη της κεφαλαιαγοράς στην ποιότητα της λογιστικής πληροφόρησης και την διοίκηση των επιχειρήσεων και τα ΔΛΠ αποτελούν έναν πολύ σημαντικό παράγοντα για την εξασφάλιση αυτής της εμπιστοσύνης. Προκειμένου να εγκριθεί και να εφαρμοστεί ένα καινούριο λογιστικό πρότυπο πρέπει να πληρούνται κάποιες προϋποθέσεις. Μια τέτοια παράμετρος είναι ότι οφείλει το πρότυπο αυτό να παρουσιάζει μια πιστή και έγκυρη εικόνα της χρηματοοικονομικής κατάστασης καθώς και τον αποτελεσμάτων της επιχείρησης. Οφείλει ακόμα να ανταποκρίνεται στο ευρωπαϊκό δημόσιο συμφέρον και να ικανοποιεί την απαιτούμενη ποιότητα της πληροφόρησης. Έπειτα αν ικανοποιούνται αυτά τα κριτήρια η Επιτροπή συνεννοείται με Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών προκειμένου να υπάρξει μια κοινή πορεία για την επιβολή των προτύπων. Στη συνέχεια ο κανονισμός-πρότυπο εγκρίνεται με βάση τον μηχανισμό διπλής διάρθρωσης, δηλαδή αυτά τα πρότυπα αποστέλλονται σε όλα τα κράτη μέλη και ελέγχονται από μια Επιτροπή για την σωστή και επαρκή λειτουργία τους, αυτή η Επιτροπή με τη σειρά της αποφασίζει για την έγκριση των Προτύπων, εξασφαλίζοντας έτσι απόλυτη διαφάνεια. Τα Ελεγκτικά Πρότυπα καθορίζονται συνήθως από εθνικές και διεθνείς οργανώσεις από τον Οργανισμό Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board- IASB) ελεγκτών λογιστών και είναι ευρέως αποδεκτά. Σκοπός του Διεθνούς Συμβουλίου Λογιστικών Προτύπων (IASB) είναι πρώτιστος να δημιουργεί και να δημοσιεύει λογιστικά πρότυπα με βάση τα οποία θα συντάσσονται και θα αξιολογούνται οι οικονομικές καταστάσεις και έπειτα να επιδιώκει την βελτίωση των κανόνων, των Λογιστικών Προτύπων και

τέλος των διαδικασιών που είναι σχετικά με την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.
(*Πρωτοψάλτης Ν.Γ., Βρουστούρης Π.Κ. 2002*)

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Η πρώτη προσπάθεια για την δημιουργία του πρώτου πλαισίου αρχών με βάση το οποίο θα γίνεται η συγκέντρωση, αποτίμηση και η καταχώρηση των λογιστικών στοιχείων έγινε το 1976 από το FASB που ήταν πρωτοπόρος του ΣΔΛΠ όπου δημιούργησε ένα νέο πλαίσιο αρχών το 1989. Το πλαίσιο αυτό προκειμένου να βελτιστοποιηθεί το λογιστικό σύστημα ανανεώνεται συνεχώς. Οι βασικότερες αρχές τις οποίες οφείλουν να γνωρίζουν οι επαγγελματίες ελεγκτές είναι:

- Η αρχή της οικονομικής μονάδας. Σημαντικό ρόλο παίζει ο τρόπος με τον οποίο η Λογιστική διεκπεραιώνει το έργο της. Εξαιτίας λοιπόν της συνεχούς και προβληματικής εμφάνισης των ιδιοκτητών στο περιβάλλον λειτουργίας της "αυτοτελούς" επιχείρησης είναι εμφανέστατη η μεροληπτική υπέρ των ιδιοκτητών συμπεριφορά. Αυτό είναι ευνόητο αν σκεφτούμε ότι η μορφή μέτρησης και παρουσίασης λογιστικών μεθόδων έχει συχνά ως σημείο αναφοράς όχι την επιχείρηση αλλά τους ίδιους τους ιδιοκτήτες.
- Η αρχή της συνέχειας. Η διάρκεια ζωής μιας επιχείρησης είναι πάντα μεγαλύτερη από την διάρκεια ζωής των περιουσιακών της στοιχείων. Έτσι λοιπόν μπορούμε να πούμε ότι τα πάγια της χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον λόγο τον οποίο αγοράστηκαν και όχι για να μεταπωληθούν ή εκποιηθούν. Με αυτό τον τρόπο επηρεάζεται η μέθοδος αποτίμησής τους που γίνεται με βάση την τιμή κτήσης ή το αρχικό κόστος και όχι με βάση την αξία ρευστοποίησής τους. Έτσι είναι ευκολότερο να δικαιολογηθεί η αξία τους ως αρχικό κόστος και να κατανεμηθεί μέσα στα επόμενα χρόνια. Ωστόσο αξιοσημείωτο είναι ότι η λογιστική λαμβάνει πολύ σοβαρά υπόψη της περιπτώσεις όπου η διάρκεια ζωής της επιχείρησης είναι πολύ μικρότερη από την προβλεπόμενη.
- Λογιστική περίοδος ή λογιστική χρήση. Κύριος στόχος της λογιστικής είναι αφενός να παρακολουθεί και να καταγράφει τις οικονομικές πράξεις της επιχείρησης κατά την διάρκεια του οικονομικού έτους και αφετέρου να ενημερώνει τους εντός και εκτός επιχείρησης

ενδιαφερόμενους και την πορεία και τα αποτελέσματά της. Αυτό ακριβώς ορίζει και η αρχή της λογιστικής αναφοράς κατά περιόδους και χρήσεις, η οποία πρέπει να τηρείται με συνέπεια και ομοιομορφία μέσα στις χρήσεις.

- Η αρχή της συντηρητικότητας. Αποτελεί μια από τις παλαιότερες αρχές που σχετίζεται άμεσα με το πνεύμα συντηρητικότητας που πρέπει να διέπει έναν επιχειρηματία προκειμένου να εκτιμήσει τα οικονομικά γεγονότα. Η βασική εφαρμογή της αρχής αυτής αποτελεί η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων με βάση την χαμηλότερη τιμή μεταξύ της αξίας κτήσης και της τρέχουσας αξίας.
- Η αρχή της συνέπειας και της ομοιομορφίας των λογιστικών μεθόδων. Η αρχή της συνέπειας προέρχεται από την ανάγκη για σύγκριση λογιστικών μεγεθών της ίδιας οικονομικής μονάδας σε διαφορετικές χρονικές περιόδους όσο και για την σύγκριση διαφορετικών οικονομικών μονάδων μεταξύ τους. Σε αυτήν την αρχή μπορούμε να συμπεριλάβουμε και την αρχή της ομοιομορφίας με βάση την οποία τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα συντάσσονται ομοιόμορφα και ευρέως κατανοητά . Ωστόσο η δυνατότητα σύγκρισης των αποτελεσμάτων ενός οικονομικού έτους με βάση ένα άλλο δυσκολεύει ή ακόμα εξαλείφεται αν οι λογιστικές καταστάσεις αλλάζουν από την μια χρήση στην άλλη. Παρόλα αυτά τέτοιου είδους αλλαγές από την μια χρήση στην άλλη δεν αποθαρρύνονται ούτε αποκλείονται από την αρχή της συνέπειας εάν είναι απαραίτητες και αναγκαίες.
- Η αρχή της σημαντικότητας. Είναι γνωστό ότι οι οικονομικές καταστάσεις με τις πληροφορίες που παρουσιάζουν επηρεάζουν την άποψη των χρηστών για την λήψη ορισμένων αποφάσεων. Σε περιπτώσεις πολλών αποφάσεων η ακρίβεια δεν είναι απαραίτητη, όμως υπάρχουν και ορισμένες αποφάσεις που η παραμικρή ανακρίβεια μπορεί να στρεβλώσει κατά πολύ την εικόνα της οικονομικής μονάδας. Προς το παρόν το μέγεθος και η σπουδαιότητα της ανακρίβειας είναι θέμα υποκειμενικό, καθώς καθορίζεται με βάση την γνώμη του ελεγκτή και εκείνος αποφασίζει αν η οποιαδήποτε απόκλιση ή ανακρίβεια θα επηρεάσει την άποψη των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων στις οποίες είναι αυτός υπεύθυνος.
- Η αρχή του ιστορικού κόστους. Το ιστορικό κόστος αποτελεί την καταλληλότερη βάση αποτίμησης όλων των στοιχείων του ενεργητικού, του παθητικού, της καθαρής θέσης, αλλά και των εσόδων εξόδων, μιας επιχείρησης όχι μόνο κατά την στιγμή απόκτησης αλλά και καθ'όλη την διάρκεια που αυτά εξακολουθούν να αποτελούν την στοιχεία της λογιστικής μονάδας. Η αρχή του κόστους έχει κάποια πλεονεκτήματα που οι άλλες μέθοδοι αποτίμησης όπως κόστος αντικατάστασης ή καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία δεν έχουν. Σαν πλεονεκτήματα θεωρούνται τα εξής: α) το κόστος είναι καθορισμένο και αντικειμενικό αφού ο προσδιορισμός του στηρίζεται

σε γεγονότα και σε συναλλαγές που έγιναν με τρίτα προς τη λογιστική μονάδα πρόσωπα. β) το κόστος είναι επαληθεύσιμο. Η παρουσίαση στις λογιστικές καταστάσεις αντικειμενικών και επαληθεύσιμων στοιχείων προσδίδει σε αυτές μεγαλύτερη αξιοπιστία.

Η αρχή της αναγνώρισης εσόδων εξόδων. Η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης αποτελεί μια σημαντική πηγή πληροφόρησης για την αξιολόγηση μιας επιχείρησης. Στην κατάσταση αυτή διακρίνονται δύο βασικές κατηγορίες μία των εσόδων και η άλλη των εξόδων. Στην πρώτη συμπεριλαμβάνονται όλες οι εισροές και στην δεύτερη όλες οι εκροές που αφορούν τις οικονομικές δραστηριότητες της μονάδας. *(Πρωτοψάλτης Ν.Γ., Βρουστούρης Π.Κ. 2002) , (Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006)*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΟΙΟΣ ΤΟΝ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙ

Ο εσωτερικός έλεγχος είναι ο έλεγχος που διενεργείται στα πλαίσια της επιχείρησης. Σκοπό έχει την εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων βάση κάποιων γενικών παραδεκτών αρχών π.χ. ΔΛΠ , την αποφυγή ουσιωδών σφαλμάτων και την παροχή βοήθειας στους χρήστες να καθορίσουν και να αξιολογήσουν την ποιότητα των παρεχόμενων με τις λογιστικές καταστάσεις πληροφοριών. Ο εσωτερικός έλεγχος πραγματοποιείται από τους εσωτερικούς ελεγκτές μέσα στην ίδια την επιχείρηση. Για την αποτελεσματικότητα του ελέγχου οι ελεγκτές θα πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από επιρροές των ελεγχόμενων. Οι αρμοδιότητες των ελεγκτών

διαφέρουν από επιχείρηση σε επιχείρηση. Ακόμα ο ρόλος τους μπορεί να περιορίζεται σε αυτόν καθαρά του ελέγχου ή να επεκτείνεται σε λειτουργικούς ή διαχειριστικούς ελέγχους των διαφόρων τμημάτων της επιχείρησης. Οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν στην επιχείρηση πληροφορίες για την λήψη αποφάσεων και την διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της. Ο ελεγκτής οφείλει να βρίσκεται πάντα σε ετοιμότητα ώστε να παρέχει πληροφορίες στα ανώτερα ιεραρχικά κλιμάκια. Παρ' ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές οφείλουν να είναι ανεξάρτητοι από τους υπεύθυνους των ελεγχόμενων τμημάτων δεν μπορούν να είναι και ανεξάρτητοι από την επιχείρηση, με την οποία τους συνδέει υπαλληλική σχέση με αποτέλεσμα οι εκτός της επιχείρησης χρήστες – ενδιαφερόμενοι να μην εμπιστεύονται όσο θα έπρεπε τα πορίσματα και τις πληροφορίες ακριβώς επειδή υπάρχει έλλειψη ανεξαρτησίας. Αυτό φυσικά είναι και η κύρια διαφορά μεταξύ των Ορκωτών ελεγκτών Λογιστών από τους Εσωτερικούς ελεγκτές. (*Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006*)

ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΛΕΓΧΟ

Οι λόγοι που οδήγησαν στην αναγκαιότητα του ελέγχου είναι αρκετοί. Ωστόσο τα τελευταία χρόνια έχουν προκύψει διάφορες απόψεις, οι σημαντικότερες των οποίων είναι:

A) Οι ατέλειες της ανθρώπινης φύσης: Ως γνωστόν τα λάθη και οι καταδολιεύσεις είναι έμφυτα στον άνθρωπο. Σε αυτό λοιπόν αναφερόμαστε όταν λέμε «ατέλειες της ανθρώπινης φύσης». Έτσι η μόνη λύση που απομένει είναι να οργανωθεί ουσιαστικός και ανεξάρτητος έλεγχος, ο οποίος όμως να συμπληρώνεται από ένα πλήρες σύστημα εσωτερικού ελέγχου προκειμένου να αποφευχθούν τέτοιου είδους σφάλματα .

B) Ο έγκαιρος εντοπισμός και η διόρθωση λογιστικών σφαλμάτων: Τα λογιστικά αυτά σφάλματα, ανεξάρτητα από το αν είναι σκόπιμα ή όχι παραποιούν τις οικονομικές καταστάσεις με φυσικό επακόλουθο μια διαστρεβλωμένη και ανακριβή εικόνα για την επιχείρηση. Αποτέλεσμα τέτοιου είδους σφαλμάτων είναι η παραπληροφόρηση και πολλές φορές εξαπάτηση των ενδιαφερομένων για την πορεία της επιχείρησης προσώπων.

Γ) Σχέση Ιδιοκτήτη-Διαχειριστή: Το πρόβλημα αυτό το δημιουργεί η ασυμμετρία των πληροφοριών που παρατηρείται ανάμεσα στον διαχειριστή της επιχείρησης και τον ιδιοκτήτη-μέτοχο αυτής. Ασυμμετρία πληροφοριών σημαίνει ότι αυτοί που διοικούν μια επιχείρηση έχουν πληρέστερη και ακριβέστερη πληροφόρηση για την πραγματική οικονομική θέση και τα οικονομικά αποτελέσματα της επιχείρησης αυτής σε σχέση με τους ιδιοκτήτες-μέτοχους. Στόχος και των δύο αυτών πλευρών είναι η μεγιστοποίηση του προσωπικού τους οφέλους, αυτό μπορεί να οδηγήσει τους επικεφαλείς της επιχείρησης να μην ενεργούν προς την κατεύθυνση της καλύτερης διασφάλισης των συμφερόντων των μετόχων. Από αυτά προκύπτει ότι ο κύριος σκοπός του ελέγχου είναι αφενός η προστασία των δικαιωμάτων των μετόχων και αφετέρου η διατήρηση της τάξης και της σωστής λειτουργίας της επιχείρησης.

Δ) Ανάγκη για Αξιόπιστες Πληροφορίες: Οι οικονομικές αποφάσεις που λαμβάνονται βασίζονται σε πληροφορίες που υπάρχουν την δεδομένη εκείνη στιγμή . Για να είναι όμως ορθολογικές αυτές οι αποφάσεις θα πρέπει να βασίζονται σε ακριβείς, αξιόπιστες, ελεύθερες προκαταλήψεων και σκοπιμοτήτων οικονομικές καταστάσεις. Σε περίπτωση τώρα που οι οικονομικές καταστάσεις περιέχουν ουσιώδη σφάλματα και αναξιοπιστίες, ζημιόγωνα αποτελέσματα θα προκύψουν τόσο για την επιχείρηση όσο και για τον ενδιαφερόμενο για αυτήν χρήστη (π.χ. ένας χρηματοπιστωτικός οργανισμός αν δανείσει κεφάλαιο στην εν λόγω επιχείρηση με χαμηλό επιτόκιο και εάν οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν κέρδος ενώ υπάρχει ζημία, η τράπεζα θα χάσει το κεφάλαιο της πράγμα που θα φέρει και άλλα αρνητικά αποτελέσματα). Με βάση αυτό το απλό παράδειγμα μπορούμε να επισημάνουμε την ανάγκη για εξασφάλιση αξιόπιστων και ακριβοδίκαιων χρηματοοικονομικών πληροφοριών για όλους εκείνους που τις χρησιμοποιούν. *(Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006)*

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ένας έλεγχος οικονομικών καταστάσεων εφόσον πραγματοποιείται με βάση ορισμένα πρότυπα έγκειται σε ορισμένους περιορισμούς.

Σαν πρώτο περιορισμό μπορούμε να θέσουμε τα στενά χρονικά όρια μέσα στα οποία διεξάγεται ο έλεγχος. Τα όρια αυτά είναι στενά γιατί η έκφραση γνώμης των ελεγκτών με βάση το

πιστοποιητικό ελέγχου εκδίδεται μέσα σε λίγους μήνες από την δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων. Συνέπεια αυτού του περιορισμού είναι η μη επαρκής συγκέντρωση αποδεικτικού υλικού που αφορά συναλλακτικές πράξεις μεταγενέστερες της έκδοσης του ισολογισμού πράγμα που επιφέρει επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Το κόστος πραγματοποίησης του ελέγχου άξια θεωρείται ένας δεύτερος περιορισμός καθώς το κόστος αυτό θα πρέπει να διαμορφώνεται σε λογικά πλαίσια. Εξαιτίας αυτού του κόστους οι διαδικασίες και οι δειγματοληψίες του ελέγχου γίνονται επιλεκτικά και ως εκ τούτου να προκύπτει ο κίνδυνος της μη ανίχνευσης σημαντικών σφαλμάτων που μπορεί να υπάρχουν στις οικονομικές καταστάσεις.

Ένας τρίτος σημαντικός περιορισμός θεωρείται το πλαίσιο εθνικών και διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης με βάση το οποίο καταρτίζονται οι οικονομικές καταστάσεις. Με βάση αυτά τα πρότυπα η λογιστική αποτίμηση ενδέχεται να πραγματοποιηθεί με διάφορους τρόπους με αποτέλεσμα κανείς να μην έχει την δυνατότητα να υπολογίσει την έκβαση των υποθέσεων. Επομένως ο έλεγχος δεν μπορεί να προσθέσει ακρίβεια και βεβαιότητα στις οικονομικές καταστάσεις αν αυτά τα στοιχεία δεν υπάρχουν. *(Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006)*

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ελεγκτικός είναι ο κίνδυνος ένας ελεγκτής να εκδώσει μια έκθεση να εκφράσει δηλαδή σύμφωνη γνώμη για οικονομικές καταστάσεις που περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Στην ουσία σημαίνει την μη ικανότητα του ελεγκτή να διατυπώσει επιφυλάξεις για οικονομικές καταστάσεις που περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Ο ελεγκτικός κίνδυνος στις μέρες μας λαμβάνει όλο και μεγαλύτερη θέση στην σκέψη των ελεγκτών μεταβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο κλασσικές μεθόδους διεξαγωγής του ελεγκτικού έργου. Οι μεγάλες διεθνείς εταιρίες ορκωτών ελεγκτών λογιστών υιοθετούν όλο και περισσότερο μοντέλα διεκπεραίωσης του ελεγκτικού έργου βασισμένα στο μοντέλο ελεγκτικού κινδύνου. *(Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006)*

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Τα συστατικά στοιχεία από τα οποία αποτελείται ο ελεγκτικός κίνδυνος είναι τρία.

1. **Εγγενής Κίνδυνος :** Ως εγγενής κίνδυνος ορίζεται η πιθανότητα να περιέχονται ουσιώδη σφάλματα και ανακρίβειες στις οικονομικές καταστάσεις μιας οικονομικής μονάδας εξαιτίας της φύσης της και του είδους των εργασιών της με την υπόθεση ότι δεν λειτουργεί κανένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Ο εγγενής κίνδυνος αναφέρεται στις παρακλήσεις, τα σφάλματα και τις ανακρίβειες που χαρακτηρίζουν τον κλάδο μέσα στον οποίο δραστηριοποιείται η επιχείρηση ή το στοιχείο που ελέγχεται ή ακόμα τα χαρακτηριστικά της επιχείρησης. Κάθε περιουσιακό στοιχείο ή λογαριασμός που ελέγχεται χαρακτηρίζεται από διαφορετικό βαθμό εγγενούς κινδύνου. Σε περιπτώσεις ορισμένων λογαριασμών οι ελεγκτές μπορεί να κάνουν υψηλότερες εκτιμήσεις εγγενούς κινδύνου (π.χ ο λογαριασμός ταμείου μιας επιχείρησης) ή χαμηλότερες σε άλλους (πχ τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης).
2. **Κίνδυνος Εσωτερικού Ελέγχου:** Ο κίνδυνος αδυναμίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου μιας επιχείρησης να αποτρέψει ή να εντοπίσει ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις αυτής ορίζεται ως κίνδυνος εσωτερικού ελέγχου. Είναι δηλαδή η πιθανότητα οι διάφοροι μηχανισμοί του συστήματος εσωτερικού ελέγχου να μην αποτρέψουν ή αποκαλύψουν ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης. Υποχρέωση του ελεγκτή είναι να κάνει μια προκαταρκτική εκτίμηση του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας για κάθε κύρια κατηγορία υπολοίπων ή συναλλαγών. Μέσω αυτής της αξιολόγησης ο κίνδυνος χαρακτηρίζεται υψηλός εκτός και αν: **α)** ο ελεγκτής έχει εκτιμήσει ότι οι δικλίδες ασφαλείας έχουν καλές προοπτικές να αποτρέψουν ή να αποκαλύψουν ή να διορθώσουν ουσιώδη λάθη και **β)** ο ελεγκτής σχεδιάζει να υποβάλει τις δικλίδες αυτές σε δοκιμασίες για να επιβεβαιώσει την επάρκεια τους. Οι επαρκείς εσωτερικοί έλεγχοι έχουν σαν φυσικό επακόλουθο να αυξάνεται η αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων και τα λάθη εντοπίζονται έγκαιρα ή εμποδίζονται. Οι ελεγκτές μπορούν να επηρεάσουν τον κίνδυνο δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας προτείνοντας στην διοίκηση βελτιώσεις στους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου. Αυτό βέβαια να μην είναι αποτελεσματικό γιατί παίζει μεγάλο ρόλο η προθυμία των διοικήσεων να ενστερνιστούν τις προτάσεις των ελεγκτών.
3. **Κίνδυνος μη Αποκάλυψης ή Κίνδυνος Διαδικασιών :** Ορίζεται ως η πιθανότητα οι δοκιμασίες και οι διαδικασίες ελέγχου του ελεγκτή να μην εντοπίσουν ή να μην αποτρέψουν ουσιώδη σφάλματα με αποτέλεσμα αυτά να εισχωρήσουν στις οικονομικές καταστάσεις. Ο κίνδυνος μη

αποκάλυψης αποτελείται από δύο επιμέρους κινδύνου. **α)** Ο πρώτος είναι ο λεγόμενος «κίνδυνος δειγματοληψίας» και σχετίζεται με το γεγονός ότι αρκετές φορές ο ελεγκτής δεν εξετάζει το 100% των ελεγκτικών τεκμηρίων. Επειδή λοιπόν εξετάζει ένα υποσύνολο αυτού το επιλεγμένο δείγμα μπορεί να μην είναι αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού με αποτέλεσμα ο ελεγκτής να φτάνει σε λανθασμένα συμπεράσματα. **β)** ο δεύτερος κίνδυνος αφορά παράγοντες άσχετους από την δειγματοληψία και αυτό συμβαίνει όταν ο ελεγκτής δεν χρησιμοποιήσει ακατάλληλες ελεγκτικές διαδικασίες με αποτέλεσμα να μην μπορέσει να ανιχνεύσει ένα σφάλμα. Αυτό το είδος κινδύνου μπορεί να αποτραπεί με κατάλληλη εκπαίδευση, επαρκή σχεδιασμό και επίβλεψη των μελών της ελεγκτικής ομάδας.

4. **Επεξήγηση της Αλληλεξάρτησης των Συστατικών Στοιχείων του Ελεγκτικού Κινδύνου:** Η εκτίμηση του ελεγκτή των συστατικών στοιχείων του ελεγκτικού κινδύνου ενδέχεται να μεταβληθεί κατά την διάρκεια ενός ελέγχου. Αυτό μπορεί να συμβεί αν υποπέσει στην αντίληψη του ελεγκτή μια πληροφορία η οποία να διαφέρει αρκετά από την αρχική πληροφόρηση στην οποία ο ελεγκτής είχε βασίσει αρχικά την εκτίμησή του. Σε αυτήν λοιπόν την περίπτωση ο ελεγκτής θα τροποποιήσει τις αρχικές δοκιμασίες ελέγχου βασιζόμενος σε αναθεώρηση των εκτιμημένων επιπέδων του εγγενούς κινδύνου και του κινδύνου εσωτερικού ελέγχου. (*Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006*)

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ουσιαστικότητα είναι το μέγεθος μιας παράλειψης ή μιας ανακρίβειας στις λογιστικές πληροφορίες που με βάση ορισμένες συνθήκες μπορεί εύκολα να αλλάξει ή να επηρεάσει την κρίση κάποιου προσώπου που βασίζεται σε αυτήν την ανακρίβεια ή παράλειψη. Η έννοια της ουσιαστικότητας είναι πολύ σημαντική όχι μόνο για την ελεγκτική και την χρηματοοικονομική λογιστική αλλά και για τον ευρύ κύκλο της οργανωμένης κεφαλαιαγοράς. Ο κανόνας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς δηλώνει ότι ουσιαστικότητα είναι η πληροφορία που επιθυμεί να

αποκτήσει κάποιος επενδυτής πριν επενδύσει σε μετοχές της εν λόγω επιχείρησης. Ένας τέτοιος επενδυτής είναι λογικό να μην ενδιαφέρεται τόσο για ανακρίβειες σε θέματα που δεν τον ενδιαφέρουν. Ενώ αντίθετα μπορούμε να πούμε ότι γεγονότα τα οποία δεν θα του επέτρεπαν την αγορά μιας μετοχής θα ήταν άξια του ενδιαφέροντός του. Έτσι λοιπόν επειδή είναι δύσκολο να προσδιορίσει κανείς τι θα επηρεάσει έναν επενδυτή και τι όχι καλείται ο ελεγκτής προκειμένου με την προσωπική του άποψη να κρίνει τι είναι ουσιαστικό και τι όχι σε κάθε περίπτωση.

Ο ελεγκτής βέβαια για να μπορέσει να εκτιμήσει τα επίπεδα της ουσιαστικότητας ενός ελέγχου θα πρέπει να λάβει υπόψη του τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά κριτήρια. Βέβαια παρόλο που η ουσιαστικότητα για να εκτιμηθεί απαιτείται κάποια ποσοτική προσέγγιση, οι ποιοτικές πτυχές των λανθασμένων καταχωρήσεων έστω και μικρών ποσών μπορούν να επηρεάσουν αρκετά τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. (*Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006*)

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Σύστημα Εσωτερικού ελέγχου μιας επιχείρησης είναι το σύνολο των κανόνων που έχουν οριστεί από την επιχείρηση προκειμένου να εξασφαλίσουν την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των λειτουργιών, την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων και την συμμόρφωσή τους με την προκειμένη νομοθεσία. Το Σύστημα Εσωτερικού ελέγχου περιλαμβάνει την κατάλληλη οργάνωση των λειτουργιών της επιχείρησης, την κατανομή αρμοδιοτήτων και ευθυνών, καθώς και όλα τα μέτρα που χρησιμοποιούνται με σκοπό την παροχή λογιστικής διασφάλισης για **α)** την διαφύλαξη της περιουσίας, **β)** την μεγαλύτερη αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων και των λογιστικών πληροφοριών, **γ)** την συνεχή βελτίωση της οικονομικότητας, της αποδοτικότητας καθώς και όλων των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, **δ)** την ενθάρρυνση και την συμμόρφωση της επιχείρησης στις πολιτικές της διοίκησης καθώς και στους νόμους και κανονισμούς σχετικούς με την λειτουργία της. Βασικός σκοπός του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου θεωρείται ότι είναι να βοηθήσει την οικονομική μονάδα να πετύχει με τον αποδοτικότερο και αποτελεσματικότερο τρόπο τους αντικειμενικούς της στόχους. (*Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006*)

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΥΝ ΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ

Οι σπουδαιότεροι παράγοντες που συνεισφέρουν στην αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι:

- a) **Προσωπικό με επαγγελματική επάρκεια:** Ο ανθρώπινος παράγοντας αποτελεί ίσως τον σημαντικότερο παράγοντα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Ένα ικανό, έμπιστο, καλά εκπαιδευμένο προσωπικό μπορεί να πετύχει πολύ ικανοποιητικά αποτελέσματα ακόμα και σε περιπτώσεις μη επαρκείς υποστήριξης του από το σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Ορισμένες φορές παρατηρείται σε επιχειρήσεις που χαρακτηρίζονται από ένα πλήρες σύστημα εσωτερικού ελέγχου και με προσωπικό όχι τόσο ικανό και με μειωμένη εντιμότητα να μειώνεται στο ελάχιστο η αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Ωστόσο οφείλουμε να σημειώσουμε ότι από μόνο του το ικανό προσωπικό δεν μπορεί να προσδώσει πλήρη επάρκεια στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου.
- b) **Οργανωτική Δομή:** Με την ύπαρξη ενός οργανωτικού σχεδίου που να καθορίζει με σαφήνεια τους τομείς ευθύνης όλων των λειτουργιών και των τμημάτων της επιχείρησης αποτελεί έναν αποτελέει έναν πολύ σημαντικό παράγοντα του ΣΕΕ. Μια σωστά σχεδιασμένη οργανωτική δομή θα πρέπει να διασφαλίζει ικανοποιητικό διαχωρισμό των καθηκόντων και των ευθυνών μέσα στα πλαίσια μιας επιχείρησης.
- c) **Καλοσχεδιασμένο Λογιστικό Σύστημα:** Ένα καλά σχεδιασμένο λογιστικό σύστημα θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα Λογιστικό Σχέδιο καθώς και κατευθυντήριες οδηγίες χρησιμοποίησης του συστήματος με τη μορφή λογιστικού εγχειριδίου. Το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο περιλαμβάνει ένα σχέδιο λογαριασμών αλλά και τους απαραίτητους κανόνες κίνησής τους. Η συγκέντρωση, η απεικόνιση και η καταγραφή όλων των λειτουργιών - δραστηριοτήτων της επιχείρησης γίνεται με τα παραστατικά και άλλα έντυπα που αποτελούν ένα τεκμήριο για τις δραστηριότητες αυτές. Η αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου επηρεάζεται σημαντικά από την επάρκεια των τεκμηρίων αυτών. Τα παραστατικά οφείλουν να είναι κατάλληλα

σχεδιασμένα προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθή καταγραφή των οικονομικών συναλλαγών της επιχείρησης καθώς και η σωστή παρακολούθηση των περιουσιακών στοιχείων.

- d) Ύπαρξη Υπηρεσίας Εσωτερικών Ελεγκτών:** Η διαρκής και παρακολούθηση και αξιολόγηση των διοικητικών και λογιστικών ελέγχων από το ανθρώπινο δυναμικό της επιχείρησης είναι ένα ακόμα βασικό χαρακτηριστικό του εσωτερικού ελέγχου. Η επιχείρηση βέβαια δεν ασφαλίζεται πλήρες από ένα ισχυρό σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Γι' αυτό έχουν διαμορφωθεί ασφαλίσεις από ασφαλιστικές εταιρείες που αποζημιώνουν την επιχείρηση σε περιπτώσεις κατάχρησης ή κλοπής από τους υπαλλήλους της. *(Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006)*

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η επισκόπηση και αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού ελέγχου δεν γίνεται τυποποιημένα διότι κάθε επιχείρηση είναι διαφορετική και πρέπει να γίνει με βάση τις δικές της ιδιαιτερότητες και χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου συστήματος. Επειδή η κάθε επιχείρηση διαφέρει τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου είναι και αυτά διαφορετικά έτσι ο ελεγκτής θα πρέπει να μελετήσει, να αξιολογήσει, κατανοήσει την αξιοπιστία, επάρκεια και αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Οι ελεγκτές πρώτα επισκοπούν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και να τεκμηριώνουν την εργασία τους πάνω σε φύλλα ελέγχου. Αν σε μια επιχείρηση εμφανίζονται τμήματα τα οποία δεν μπορεί να εμπιστευτεί ο ελεγκτής τότε αποφασίζεται η πραγματοποίηση εκτεταμένων άμεσων επαληθευτικών διαδικασιών. Στην αντίθετη περίπτωση, δηλαδή για μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου τους οποίους μπορεί να εμπιστευτεί ο ελεγκτής μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων στις δικλίδες ασφαλείας πραγματοποιεί την καθοριστική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Από την αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και ειδικότερα από το βαθμό εμπιστοσύνης του ελεγκτή στο σύστημα επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό η έκταση των ελέγχων τεκμηρίωσης. Οι δύο

επικρατέστερες θεωρήσεις αξιολόγησης του εσωτερικού ελεγκτή είναι η θεώρηση του Τελικού Αποτελέσματος και η θεωρία της Μεθόδου. Η θεωρία του Τελικού Αποτελέσματος δίνει έμφαση στο αποτέλεσμα και πολύ λιγότερη στον τρόπο και στα μέσα επίτευξης αυτού. Ενώ από την άλλη μεριά η θεωρία της μεθόδου εξετάζει εσωτερικά το λογιστικό σύστημα και διαπιστώνει με ακρίβεια πως παράγονται τα αποτελέσματα. Ο σκοπός της τελικής αξιολόγησης είναι να καθορίσει την αξιοπιστία και εμπιστοσύνη του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και να διασφαλίσει ότι παραλείψεις και ανακρίβειες δεν θα προκύψουν από το συγκεκριμένο σύστημα. (*Χρήστος Ι. Καζαντζή Πειραιάς 2006*)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Στην εμπειρική ανάπτυξη αυτής της πτυχιακής θα εξετάσουμε τις οικονομικές καταστάσεις και την ενσωμάτωση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ελλάδα και στις εταιρείες. Γι'αυτό το σκοπό έχουμε πάρει ένα δείγμα των 50 εταιριών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Η ανάλυση και τα αποτελέσματα διεξάγονται με βάση τις οικονομικές καταστάσεις που δημοσίευσαν τις χρονιές 2002-2007. Η σύγκριση αφορά τις διαφορές που προέκυψαν στις καταστάσεις των εταιριών όταν αυτές αρχικά συντάσσονταν με βάση τα Ε.Λ.Π και έπειτα με βάση τα Δ.Λ.Π. Με την υιοθέτηση των Δ.Λ.Π και των Δ.Π.Χ.Π οι έμμεσες συνέπειες που προκύπτουν αφορούν την αυξημένη ρευστότητα και το χαμηλό κόστος κεφαλαίου. Οι άμεσες τώρα συνέπειες έχουν να κάνουν εξολοκλήρου με τις τροποποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων. Έτσι λοιπόν για τα έτη 2002-2004 οι οικονομικές καταστάσεις των εταιριών αυτών συντάσσονται με βάση τα Ε.Λ.Π και για τα έτη 2005-2007 συντάσσονται με βάση τα Δ.Λ.Π .

Για την αποτελεσματικότερη έρευνα στις οικονομικές καταστάσεις χρησιμοποιήσαμε το Management Commentary . η φόρμα ή αλλιώς πρότυπο αυτό αποτελείται από 50 ερωτήσεις που

χωρίζονται σε 5 κατηγορίες. Με βάση του ποσοστού κάλυψης των στοιχείων του Management Commentary που εμπεριέχονται στις οικονομικές καταστάσεις δίνονται και οι απαντήσεις και εξάγονται τα αποτελέσματα τις εμπειρικής έρευνας.

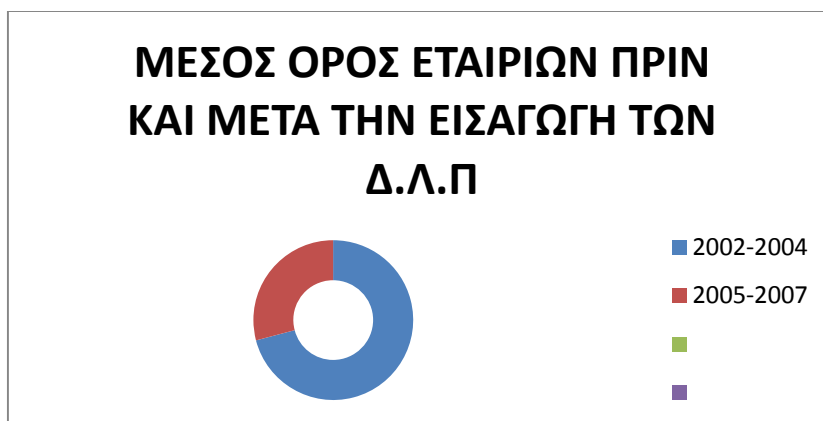
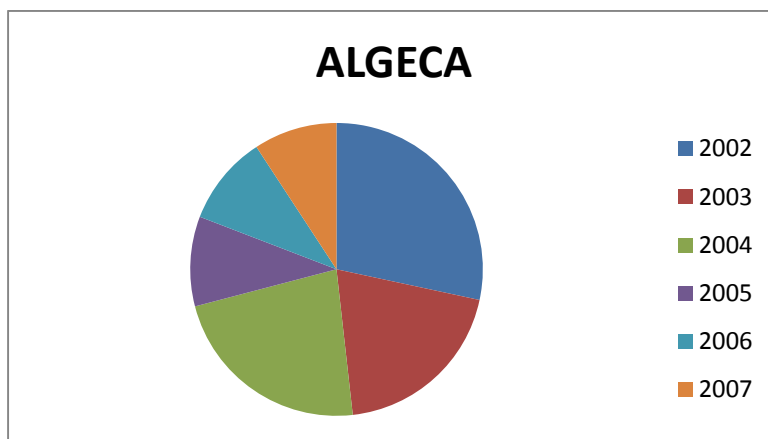
Με αυτόν τον τρόπο μπορούμε να δούμε τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις που είχε η καθεμία από αυτές τις εταιρίες και να συγκρίνουμε είτε την εταιρία μέσα στο χρονικό διάστημα από το 2002-2007 είτε την εταιρία σε συσχέτιση με άλλες παρόμοιες εταιρίες του ίδιου ή διαφορετικού κλάδου.

Η ανάλυση θα πραγματοποιηθεί ξεχωριστά για την κάθε μια εταιρία που συμπεριλαμβάνεται στο Management Commentary. Θα αναφερθούμε πιο συγκεκριμένα στις μεταβολές που προέκυψαν στην κάθε μια από αυτές τονίζοντας σε κάθε περίπτωση τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα από την εισαγωγή των Δ.Λ.Π. .

ALGECA:

Ανήκει στον κλάδο εμπορίας τροφίμων και τα αποτελέσματα από το Management Commentary είναι τα εξής. Για το 2002 ο μέσος όρος της επιχείρησης ανέρχεται στο 16%. Αυτό βέβαια αλλάζει και έτσι ενώ έχουμε μια πτώση του ποσοστού για το 2003 στο 11.20%, το 2004 ο μέσος όρος αυτός ανεβαίνει όχι όμως για να φτάσει το αρχικό αποτέλεσμα του αρχικού χρόνου το οποίο είναι 12.80%. Κατά την διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου από τα Ε.Λ.Π στα Δ.Λ.Π και το 2005 τα αποτελέσματα δεν είναι τόσο ικανοποιητικά καθώς βλέπουμε ότι προκύπτει μια ραγδαία πτώση στο 5.60%, ποσοστό που εξακολουθεί να υπάρχει και για το 2006, αφού το 2007 υπάρχει και άλλη μείωση στο 5.20%. Με βάση αυτό βλέπουμε ότι η υιοθέτηση των Λογιστικών Προτύπων από την συγκεκριμένη εταιρία δεν είχε τα επιθυμητά αποτελέσματα καθώς τα ποσοστά συνεχώς μειώνονταν. Έτσι λοιπόν ο μέσος όρος για τα τρία πρώτα χρόνια από το 2002-2004 είναι 13.33% και για τα επόμενα τρία ο μέσος όρος ανέρχεται στο ποσοστό μόλις των 5.47%. Ενώ λοιπόν βλέπουμε ότι το 2004 την μεταβατική περίοδο δηλαδή υπάρχει μια μείωση σε σχέση με το 2002 το 2005 αυτή η μείωση είναι ακόμα μεγαλύτερη πράγμα που σημαίνει ότι η εταιρία σαν οντότητα δυσκολεύτηκε στο να υιοθετήσει και να αξιοποιήσει τα

Δ.Λ.Π γεγονός που υποδεικνύει ότι δεν μπόρεσε να εκμεταλλευτεί τα προνόμια που θα τις παρέχονταν κάτω από άλλες συνθήκες.

ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ

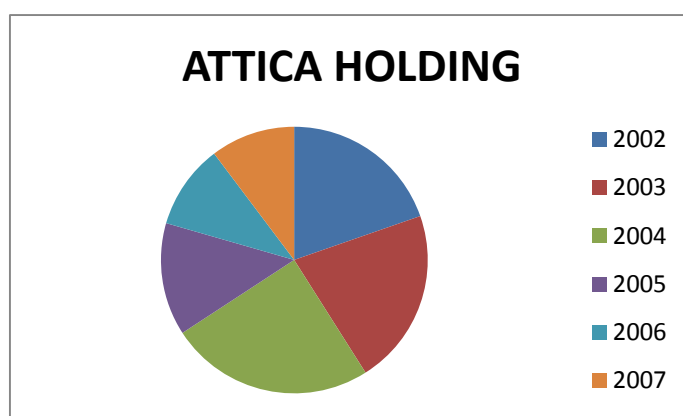
Για την συγκεκριμένη εταιρία του κλάδου των ασφαλιστικών εταιριών, μπορούμε να πούμε ότι γενικότερα δεν επηρεάστηκε αρκετά από την υιοθέτηση των Δ.Λ.Π. καθώς τα αποτελέσματα που

εμφανίζονται στο Management Commentary καθ'όλη την διάρκεια των υπό εξέταση ετών είναι όμοια και σε λίγες περιπτώσεις υπάρχουν κάποιες διαφορές. Έτσι λοιπόν αναλυτικότερα μπορούμε να πούμε ότι ο μέσος όρος για τα αποτελέσματα του 2002 ανέρχεται στο 10,40% και έπειτα την αμέσως επόμενη χρονιά αυξάνεται στο 12,40%. Τώρα όσον αφορά τα έτη της μεταβατικής περιόδου και μετά δηλαδή από το 2004 έως το 2007 ο μέσος όρος παραμένει σταθερός στο 10%. Ως εκ τούτου είναι φυσικό ότι με ο μέσος όρος της εταιρίας για τα τρία πρώτα χρόνια και πριν την εισαγωγή των Δ.Λ.Π να είναι 10.93% και για τα επόμενα τρία να είναι 10%. Όπως παρατηρείται τα ποσοστά είναι πολύ χαμηλά πράγμα που υποδηλώνει ότι αφενός μεν δεν επηρεάστηκε από τις αλλαγές στον τρόπο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, αφετέρου δε τα αποτελέσματα δεν δύναται να είναι τα πραγματικά.

ATTICA HOLDING

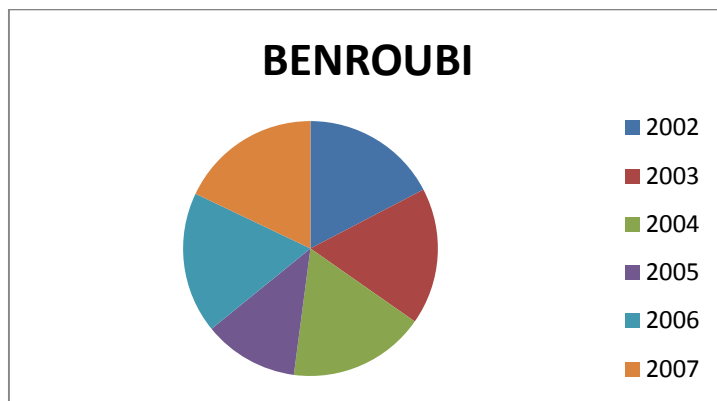
Η Attica Holding είναι μία αεροπορική εταιρία και οι επιδράσεις από τις αλλαγές και την εισαγωγή των Δ.Λ.Π είναι εμφανείς τόσο στον κλάδο στον οποίο ανήκει και η συγκεκριμένη, όσο και για την ίδια την εταιρία ως μεμονωμένη οντότητα. Έτσι για το 2002 έχουμε μια κλίμακα της τάξης του 9,20% ποσοστό που ανατρέπεται το 2003 και ανεβαίνει στο 10%. Η ανοδική αυτή πορεία συνεχίζεται ακόμα και το 2004 και φτάνει στο 11,60%. Αυτό μας δείχνει ότι δεν προχωρούσε η διαδικασία υιοθέτησης των Δ.Λ.Π και δεν υπεισέρχονταν αλλαγές η συγκεκριμένη εταιρία θα εξακολουθούσε να παρουσιάζει ανοδικά και κερδοφόρα τα αποτελέσματά της. Ακριβώς όμως επειδή η κατάσταση αυτή άλλαξε και προκειμένου τα διοικητικά στελέχη της εταιρείας να εμποδίσουν την αποκάλυψη λανθασμένων οικονομικών πληροφοριών, ο μέσος όρος για τα επόμενα χρόνια μειώθηκε κατά πολύ φτάνοντας το 2005 στο 6,40% και εξακολουθεί να μειώνεται και το 2006 όπου φτάνει στο 4,80% και τέλος παραμένει σταθερό το 2007 στο 4,80%. Είναι επομένως λογικό ότι και ο μέσος όρος για τα έτη 2005-2007 μειώθηκε κατά 50% περίπου και έφτασε στο 5.33% σε σχέση με το 10,27% που ήταν την πρώτη τριετία. Βλέπουμε επομένως ότι η μεγαλύτερη διαφορά από χρονιά σε χρονιά παρατηρείται κυρίως κατά την μεταβατική περίοδο από την χρήση των Ε.Λ.Π στην χρήση των Δ.Λ.Π..

BENROUBI

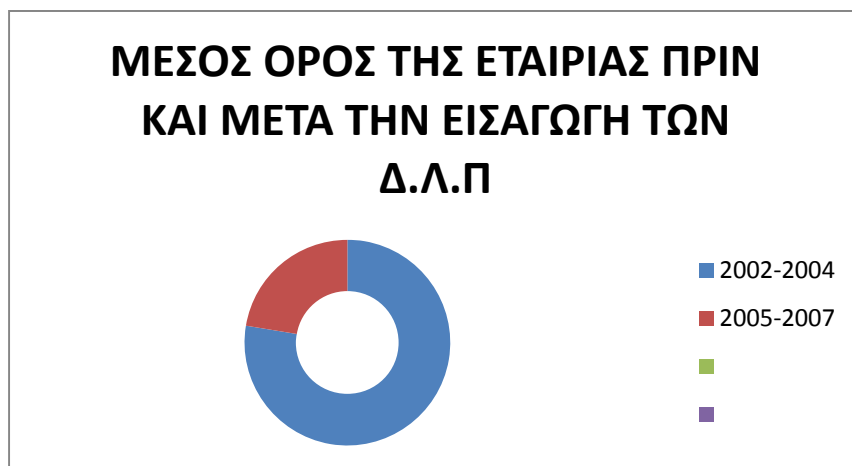
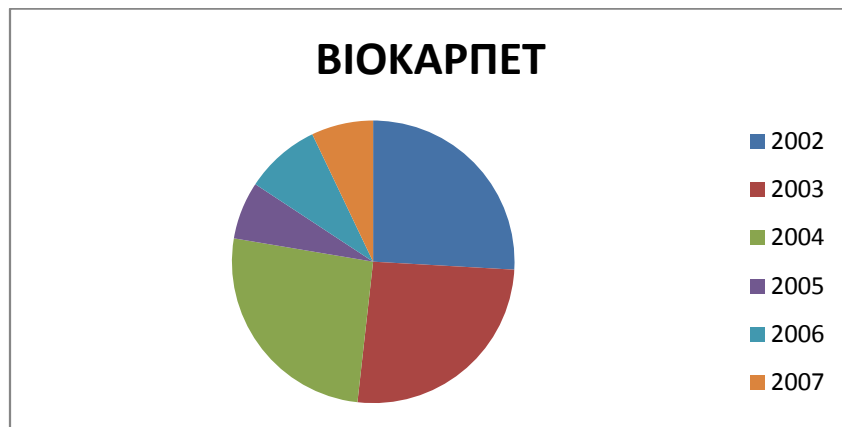
Είναι μία εταιρία παροχής οικιακού και επαγγελματικού εξοπλισμού. Μια εταιρία με καλά ποσοστά σε σχέση με τις προαναφερθείσες και θα μπορούσαμε ακόμα να πούμε ότι δεν παρατηρούνται μεγάλες εναλλαγές από έτος σε έτος. Έτσι λοιπόν ξεκινάει με ένα ποσοστό 24,80% και εξακολουθεί και το διατηρεί και για τα δύο επόμενα χρόνια. Έπειτα όμως την υιοθέτηση των Δ.Λ.Π τα δεδομένα ως τώρα ποσοστά αλλάζουν και παρατηρείται μια μείωση στο 17,20%. Αυτή όμως δεν είναι η τελική έκβαση καθώς οι βελτίωση επανέρχεται με το αυξημένο ποσοστό που εμφανίζεται το 2006 και είναι το 25,60% και συνεχίζει να υπάρχει και για το 2007. Τώρα αν το παρακολουθήσουμε ανά τριετία βλέπουμε ότι παρόλο που υπάρχει ένα υψηλό ποσοστό τα δύο τελευταία χρόνια, υψηλότερο ακόμα και από αυτό των πρώτων ετών, σαν τελικό μέσο όρο τριετίας φτάνουμε στο 22,80% και αυτό εξαιτίας της μείωσης που επήλθε το 2005. Από την άλλη όμως πλευρά και με δεδομένα τα σταθερά ποσοστά αποτελεσμάτων για την πρώτη τριετία, ο τελικός μέσος όρος ανέρχεται στο 24,80%.

ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ

Βιοκαρπέτ μια εταιρία παραγωγής και εμπορίας χαλιών. Είναι εμφανές και φυσικό η εταιρία να παρουσιάζει και να διατηρεί μια σταθερή αξία και πορεία όσον αφορά τις οικονομικές της καταστάσεις. Οι ενδεχόμενοι μέτοχοι και οι μελλοντικοί πιστωτές μπορούν να έχουν όσο το δυνατόν μια ξεκάθαρη εικόνα για την επιχείρηση αυτή. Έτσι λοιπόν παρατηρούμε ότι η πορεία της εταιρείας έως και το 2004 παραμένει σταθερά στο 20,40%. Έπειτα μπορούμε να πούμε ότι τα πράγματα αρχίζουν να δυσκολεύουν και να μεταβάλλονται ραγδαία. Το 2005 η μείωση είναι αρκετά υψηλή αφού σύμφωνα πάντα με το Management Commentary φτάνει στο 5,20%. Αυτό μας δείχνει ότι οι επιπτώσεις στην συγκεκριμένη περίπτωση από την υιοθέτηση των Δ.Λ.Π ήταν σοβαρές, πράγμα που επιβεβαιώνεται και την επόμενη χρονιά λειτουργίας της επιχείρησης, που παρόλο που υπάρχει αύξηση, τα ποσοστά εξακολουθούν να διατηρούνται σε χαμηλά επίπεδα.

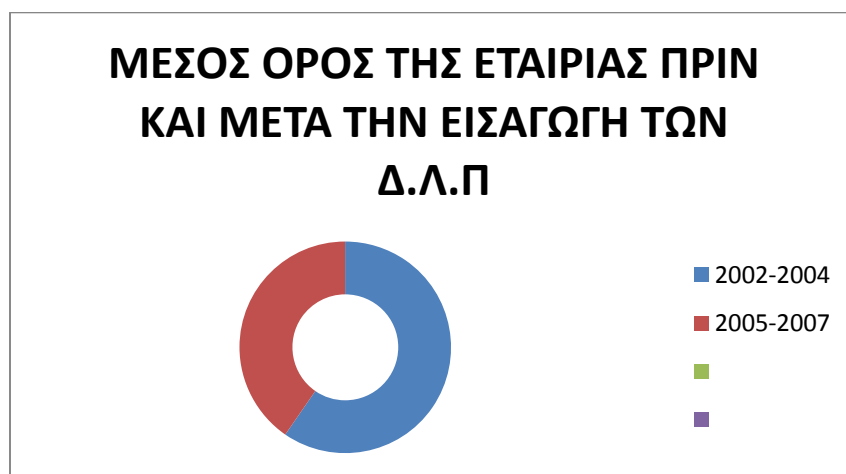
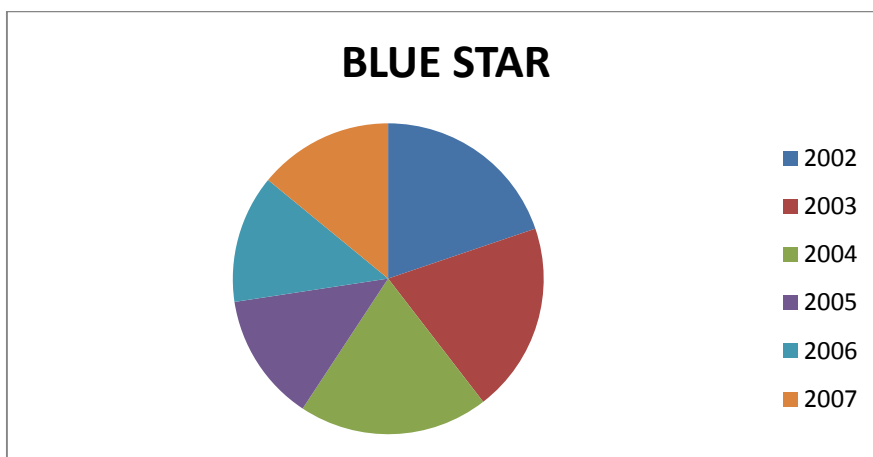
Επομένως το 2006 κατορθώνει να φτάσει στο 6,80%, ένα αποτέλεσμα που δεν καταφέρνει να διατηρήσει και την επόμενη χρονιά αφού το ποσοστό μειώνεται πάλι στο 5,60%. Ο μέσος όρος της πρώτης διετίας έτσι διαμορφώνεται στο 20,40% και έπειτα από την αισθητή πτώση την δεύτερη τριετία ο μέσος όρος αυτός πέφτει στο 5,87%.

BLUE STAR

Ανήκει στον ευρύτερο κλάδο των ακτοπλοϊκών εταιριών με επιβατικά πλοία. Η εταιρία αυτή όπως παρουσιάζεται μετά από την ανάλυση που πραγματοποιήσαμε ξεκίνησε στην αρχή με μία σταθερή πορεία με αποτελέσματα ικανοποιητικά όχι όμως και υψηλά. Έτσι λοιπόν βλέπουμε ότι για τα έτη 2002-2004 διατηρείται σταθερά στο 33,20%, υποδηλώνοντας μια σταθερή πορεία η οποία ενδεχομένως να εξακολουθούσε να υπάρχει αν δεν επέρχονταν οι αλλαγές στον τρόπο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Επίσης παρατηρούμε ότι ακόμα και στην μεταβατική περίοδο του 2004 τα αποτελέσματα παραμένουν σταθερά. Αυτό όμως δεν αργεί να αλλάξει

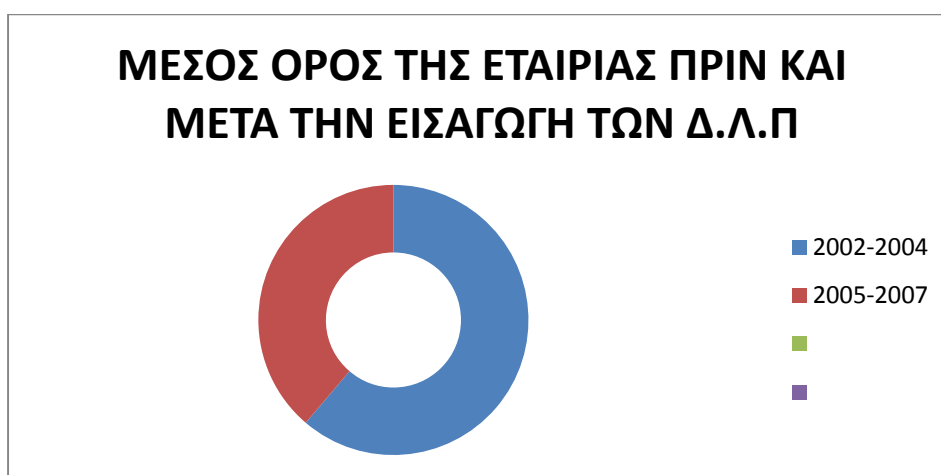
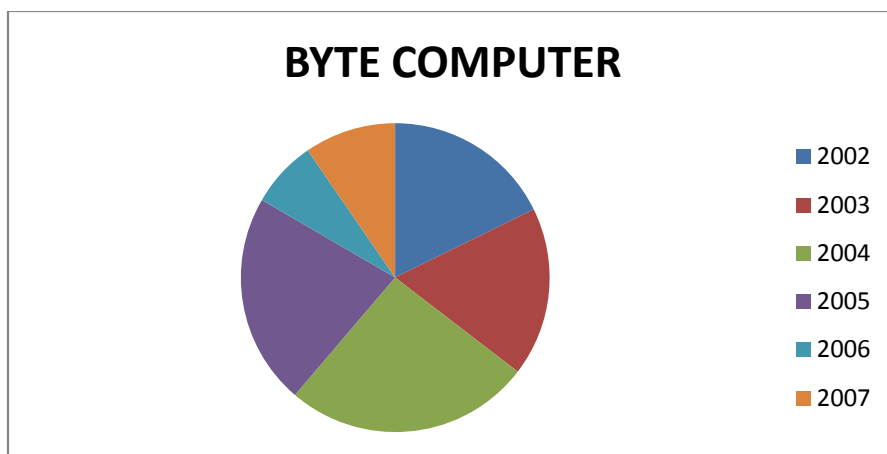
καθώς ακριβώς μετά την εισαγωγή των Δ.Λ.Π έχουμε μια μείωση και φτάνει στο 22,40% το 2005, το οποίο μάλιστα διατηρείται και για το 2006. Αυτό το γεγονός μας δείχνει ότι η εταιρία έκανε προσπάθειες να εξαλείψει τις επιπτώσεις από την χρήση των Δ.Λ.Π και να διατηρήσει τα αποτελέσματα σε ένα σταθερό και ενδεχομένως αυξανόμενο επίπεδο αφού το 2007 τελικά καταλήγει να φτάνει στο 23,60%. Επομένως για τα έτη 2002-2004 ο μέσος όρος διαμορφώνεται στο 33,60% όπου αλλάζει στην συνέχεια για τα χρόνια 2005-2007 και διαμορφώνεται στο 22,80%.

BYTE COMPUTER

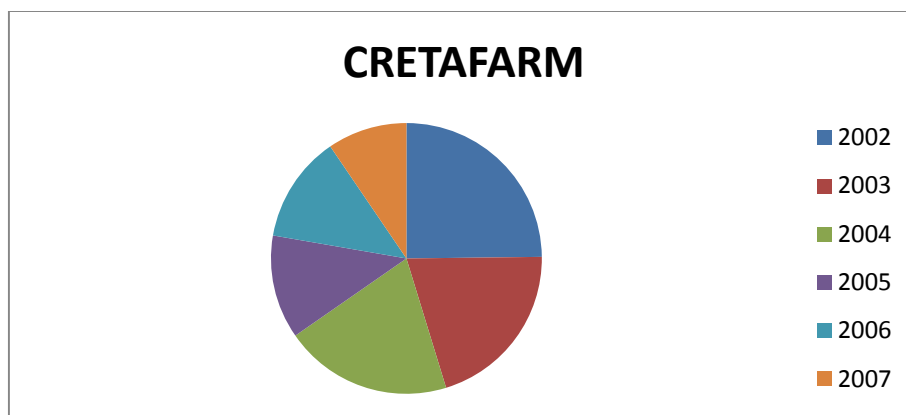
Είναι μία εταιρία πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών. Ανήκει στον ευρύτερο κλάδο παροχής υπηρεσιών τηλεπικοινωνίας καθώς και την πώληση ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Αυτή η εταιρία μπορεί να συγκριθεί και με άλλες παρόμοιες εταιρίες του κλάδου της. Μιλώντας όμως για την

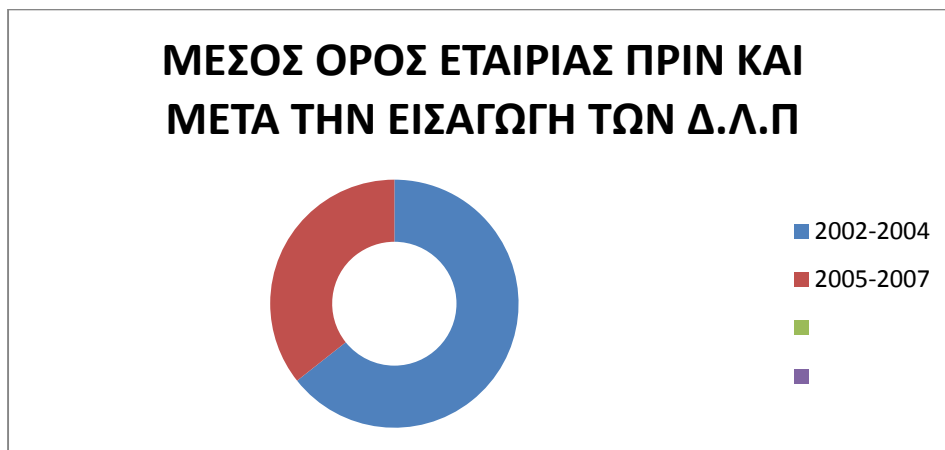
συγκεκριμένη θα πούμε ότι για τα δύο αρχικά χρόνια της μελέτης μας βλέπουμε ένα ποσοστό 19,20% που γρήγορα όμως μεταβάλλεται το 2004 και ανεβαίνει στο 28%. Ένα γεγονός πολύ θετικό για τα δεδομένα της εταιρίας καθώς το 2004 θεωρητικά ήταν μια δύσκολη περίοδος λόγω της μετάβασης από τα Ε.Λ.Π στα Δ.Λ.Π. εξίσου καλό αποτέλεσμα υπάρχει και για το 2005 καθώς είμαστε στο 24%, μειωμένο μεν, αλλά υψηλότερο από τα αρχικά δεδομένα των ετών 2002-2003. Από τις επόμενες χρονιές όμως παρατηρούμε ότι υπάρχει μια αυξομείωση και μια δυσκολία θα μπορούσαμε να πούμε της εταιρίας να ενστερνιστεί τις αλλαγές που προέκυψαν. Έτσι για το 2006 το ποσοστό σύμφωνα με τη μέθοδο ανάλυσης μας είναι το 7,60%, κατά πολύ μειωμένο σχετικά με αυτό της μεταβατικής περιόδου και το 2007 βρισκόμαστε πάλι σε ανάκαμψη με το ποσοστό να φτάνει στο 10,40%. Ο μέσος όρος ανά τριετία είναι ο εξής : 2002-2004 22,13% και για 2005-2007: 14%.

CRETAFARM

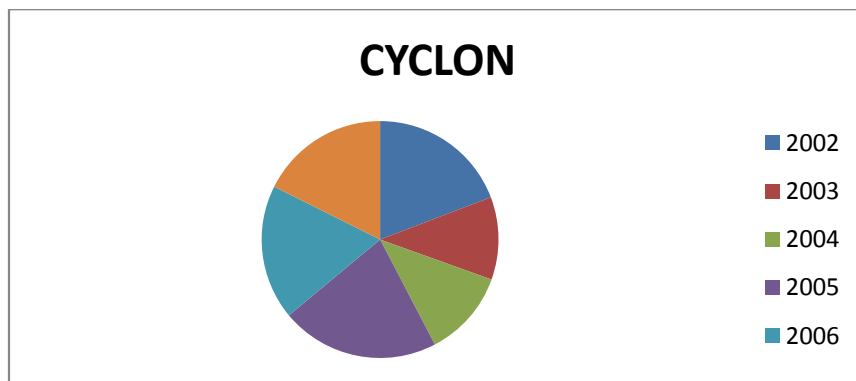
Μια βιομηχανική επιχείρηση παραγωγής επεξεργασίας και εμπορίας κρέατος και αλλαντικών. Όπως παρατηρούμε από τα αποτελέσματα η επιχείρηση δεν διατηρεί από την αρχή μια σταθερή πορεία έστω και για τα πρώτα χρόνια της ανάλυση μας. Η χρήση των Δ.Λ.Π δεν δύναται να επηρέασε αρκετά τα αποτελέσματα που παρουσίαζε στους ενδιαφερόμενους μετόχους και πιστωτές μέσα από τις οικονομικές της καταστάσεις. Βλέπουμε συνεχείς αυξομειώσεις οπότε τα διαμορφωμένα αποτελέσματα είναι τα ακόλουθα: για το 2002 είναι στο 27,20%, για το 2003 έχουμε μείωση οπότε τελικά φτάνει στο 22,40% και εξακολουθεί να μειώνεται ακόμα περισσότερο φτάνοντας τελικά το 2004 στο 22%. Ασταθής πορεία παρατηρείται ακόμα και μετά την εισαγωγή των Δ.Λ.Π τόσο στην χώρα μας όσο και στις επιχειρήσεις αφού το 2005 βλέπουμε ένα ποσοστό που αρχικά διαμορφώνεται στο 13,60%. Για το 2006 μια ελπίδα αναβίωσης της επιχείρησης κάνει την εμφάνιση της με ποσοστό υψηλότερο από την προηγούμενη χρονιά στο 14%. Ακόμα και σε αυτήν την περίπτωση η εταιρία δεν κατάφερε να διατηρήσει σταθερό το αποτέλεσμα του προηγούμενου έτους και πέφτει ξανά στο 10,40%. Φυσικό επακόλουθο όλων αυτών των μεταβολών είναι ο μέσος όρος της πρώτης τριετίας να διαφέρει αρκετά από της δεύτερης τριετίας οπότε έχουμε για 2002-2004: 22,87% και για 2005-2007: 12,67%.

CYCLON

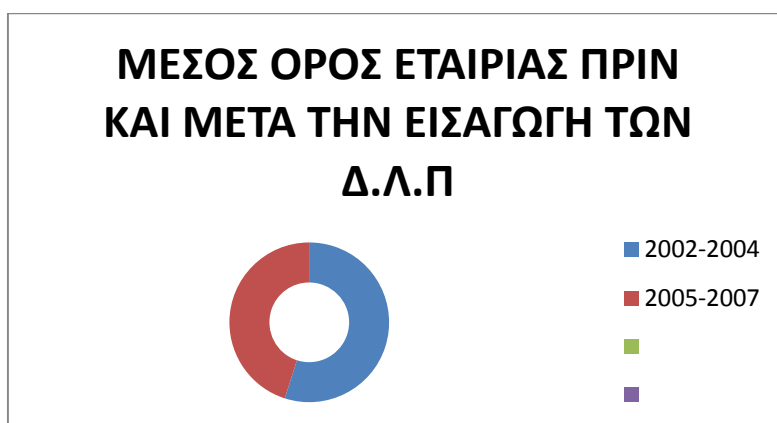
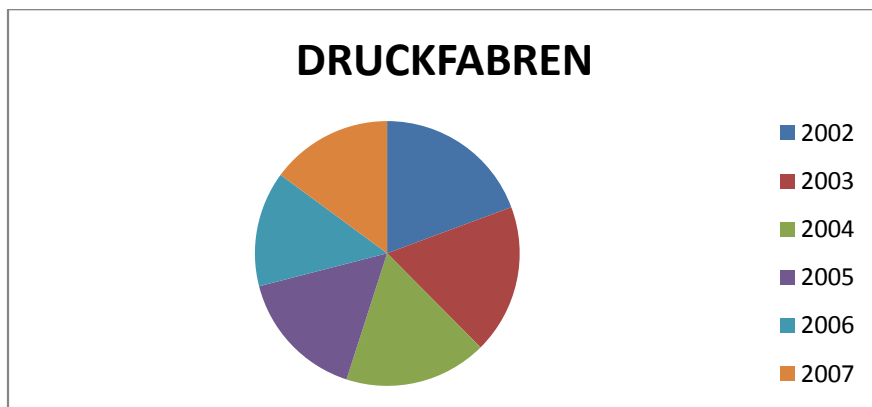
Αποτελεί μία εταιρία με κύριο αντικείμενο της την επεξεργασία και εμπορία λιπαντικών και πετρελαιοειδών. Θα μπορούσε να είναι μια από τις επιχειρήσεις με ένα σταθερό ποσοστό ανάλυσης αλλά και υψηλό. Παρόλα αυτά βλέπουμε ότι ενώ αρχικά ξεκινάει με ένα υψηλό ποσοστό δεν καταφέρνει να το διατηρήσει όμως και από το 38,80% που βρισκόταν το 2002, το 2003 μειώνεται στο 22,80%. Το 2004 όντας μια δύσκολη χρονιά δεδομένων των συνθηκών που μεταβάλλονταν στο προσκήνιο των οικονομικών καταστάσεων, η εταιρία δείχνει σημάδια βελτίωσης και αυτό φαίνεται από το τελικό αποτέλεσμα που διαμορφώνεται στο 24%. Τα σημάδια αυτά της βελτιωμένης πορείας, δεν εξαλείφονται την επόμενη χρονιά καθώς η εταιρία δείχνει να μην επηρεάζεται από την υιοθέτηση και χρήση των Δ.Λ.Π πράγμα που αποτυπώνεται στο 43,60% για το 2005. Τα δεδομένα όμως σύντομα μεταβάλλονται και τα δύο τελευταία χρόνια της ανάλυσης μας και με τα αποτελέσματα να είναι μειωμένα στο 37,20% για το 2006 και στο 35,60% για το 2007, μπορούμε να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι οι οικονομικές καταστάσεις της δεν θα χρησιμοποιηθούν και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τον καλύτερο τρόπο από τους ενδιαφερόμενους. Όμως παρόλες τις αυξομειώσεις τόσο στην πρώτη όσο και στην δεύτερη τριετία και πάντα με βάση τα αποτελέσματα του Management Commentary παρατηρούμε ότι για τα έτη 2005-2007 υπάρχει μεγάλη βελτίωση στην ποιότητα των οικονομικών καταστάσεων αφού το ποσοστό φτάνει στο 38,8% έναντι του 28,53% που είναι για τα έτη 2002-2004.

DRUCKFABREN

Αποτελεί μία εμπορική και βιομηχανική εταιρία μελανιών. Εδώ οι διαφορές στα αποτελέσματα από χρονιά σε χρονιά είναι εμφανείς. Έτσι λοιπόν έχουμε για το 2002 ένα ποσοστό 28% που όμως το 2003 πέφτει στο 26,40%. Από το 2004 και μετά το ποσοστό αυτό εξακολουθεί να μειώνεται συνεχώς και έτσι έχουμε για την μεταβατική περίοδο 2004 και 2005 25,29% και 23,20% αντίστοιχα. Τα δεδομένα συνεχίζουν να είναι τα ίδια καθώς και για το 2006 έχουμε μείωση που φτάνει στο 20,40%. Την τελευταία όμως χρήση της ανάλυσής μας παρατηρούμε τελικά μια αύξηση η οποία όμως δεν είναι σημαντική αφού το ποσοστό καταφέρνει να φτάσει μόνο στο 21,60%. Έτσι λοιπόν με παρόμοιο τρόπο διαμορφώνονται και τα ποσοστά-μέσος όρος ανά τριετία και έχουμε για τα έτη 2002-2004 το αποτέλεσμα 26,53% και για τα έτη 2005-2007 το 21,73%. Με τα δεδομένα αυτά μπορούμε να εκφράσουμε γνώμη και να πούμε ότι γενικότερα η εταιρία σαν μεμονωμένη οντότητα δεν διατηρεί ένα σταθερό ποσοστό στις οικονομικές της

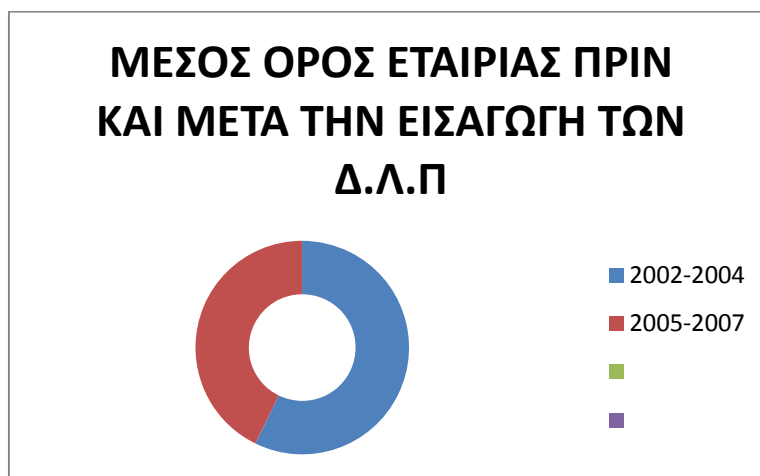
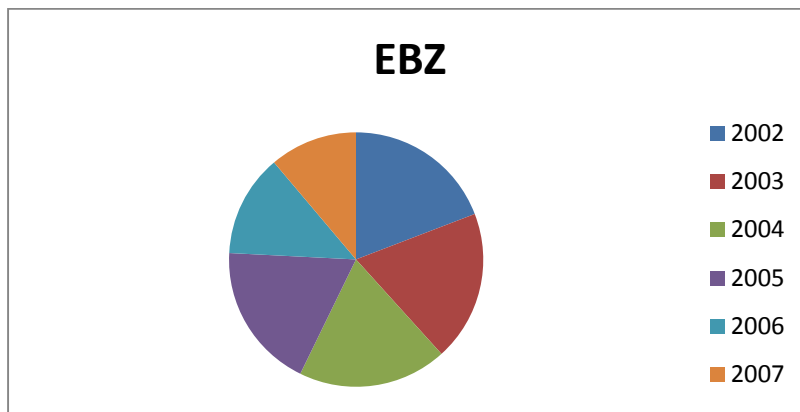
καταστάσεις οπότε και η πορεία της επηρεάζεται στο ελάχιστο από την εισαγωγή των Δ.Λ.Π στην χώρα μας, αφού από ανέκαθεν διατηρούσε χαμηλά και ασταθή ποσοστά.

EBZ

Είναι μία βιομηχανία παραγωγής τροφίμων και ποτών. Σε αυτήν την περίπτωση αν και ξεκινάει με μια σταθερή πορεία για τα δύο πρώτα χρόνια της ανάλυσης μας και όταν λέμε σταθερή εννοούμε το 41,20% που υφίσταται σαν τελικό αποτέλεσμα για τα έτη 2002 και 2003, η κατάληξη μέχρι την μεταβατική περίοδο δείχνει μειωμένη καθώς το 2004 φτάνει στο 40,20%. Η μείωση αυτή συγκαταλέγεται στα λογικά πλαίσια καθώς η χρονιά αυτή θεωρείται ως κρίσιμη. Με τα δεδομένα όμως που αναλύσαμε και με βάση τα αποτελέσματα που προέκυψαν παρατηρούμε πως από το 2004 και έπειτα η εταιρία γενικότερα παρουσιάζει πτώση, γεγονός που

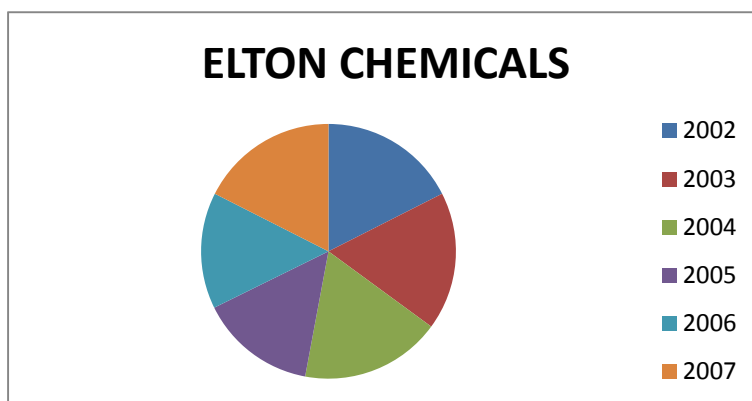
δηλώνει την αστάθεια τελικά της εταιρίας. Επομένως έχουμε για το 2005 το 40% που αυτό όμως μειώνεται κατά πολύ τα μετέπειτα χρόνια και φτάνει στο 28% και καταλήγει το 2007 στο 24%. Φυσικό επακόλουθο αυτών είναι ο μέσος όρος της εταιρίας ανά τριετία να διαμορφώνεται στα ακόλουθα επίπεδα για 2002-2004 είναι στο 41,07% και για το 2005-2007 στο 30,67%.

ELTON CHEMICALS

Εμπορική και βιομηχανική εταιρία διεθνούς εμπορίου. Η εταιρία διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα αφού ως αποτέλεσμα για το 2002 και 2003 είναι 20,40% ενώ το 2003 υφίσταται μια μικρή

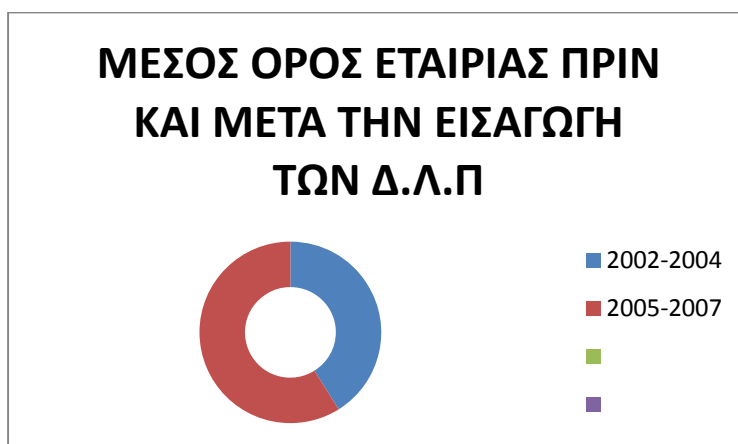
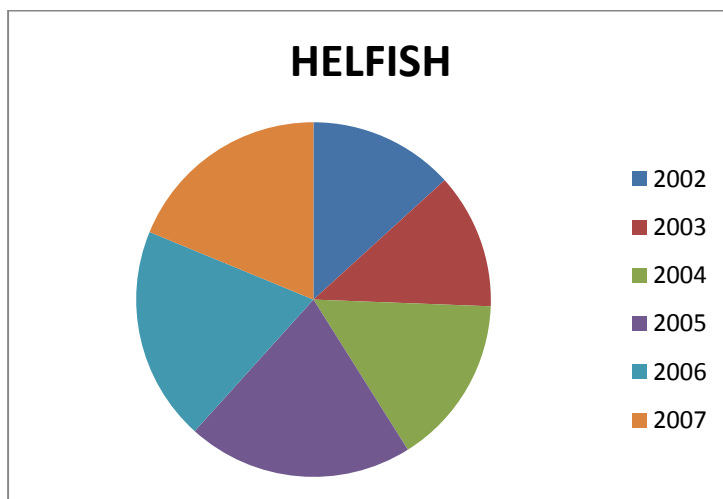
αύξηση και φτάνουμε στο 20,80%. Για τα χρόνια που ακολουθούν και έχοντας εισαχθεί τα Δ.Λ.Π στην χώρα προκύπτει μείωση από τα αρχικά αποτελέσματα όπου τα ποσοστά διαμορφώνονται πλέον στο 17,20% για τα έτη 2005-2006. Αυτή όμως δεν είναι η τελική έκβαση της ανάλυσής μας αφού τελειώνουμε το 2007 με το 20,40%. Σε χαμηλά εξίσου επίπεδα διατηρείται και ο μέσος όρος της εταιρίας για τις τριετίες 2002-2004 και 2005-2007 με αντίστοιχα ποσοστά στο 20,53% και 18,27.

HELFIISH

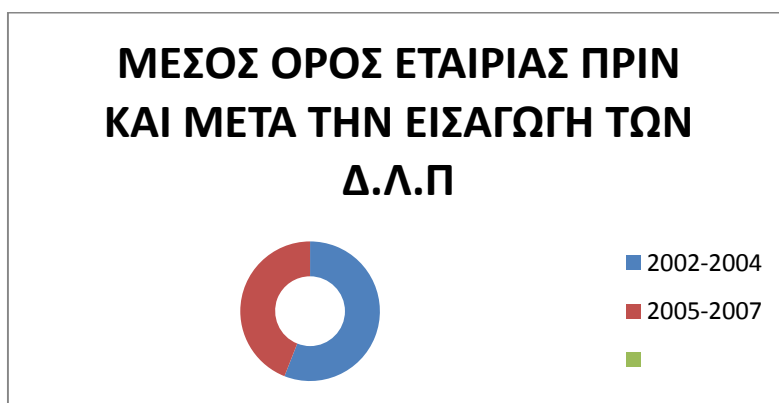
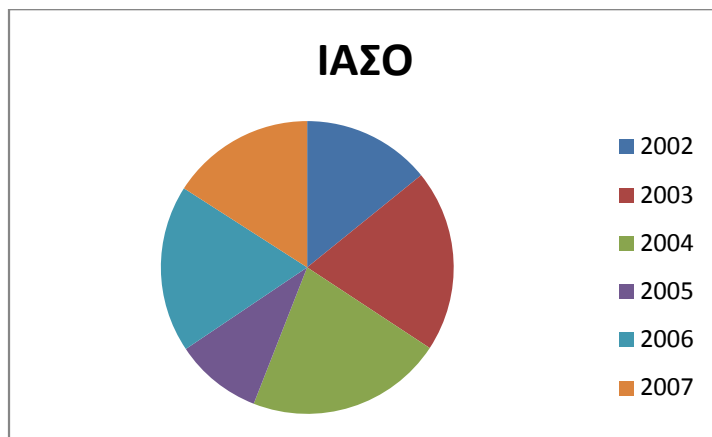
Είναι η μοναδική εταιρία που αναλύουμε από τον κλάδο της ιχθυοκαλλιέργειας. Επομένως είναι μια βιομηχανία ιχθυοκαλλιέργειας, που όπως μπορούμε να αντιληφθούμε από τα αποτελέσματα της ανάλυσης μας δεν θεωρείται μια εταιρία με αξιόπιστες οικονομικές καταστάσεις, δεδομένης της πορείας που καταγράφεται μέσω του Management Commentary. Τα στοιχεία που αναλύσαμε αποδεικνύουν ότι υπάρχουν πολλές αυξομειώσεις καθόλα τα έτη της ανάλυσης. Ξεκινάμε λοιπόν

με ένα ποσοστό το 2002 της τάξης του 28,80%, ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα για την δεδομένη επιχείρηση που όμως μεταβάλλεται την επόμενη χρονιά και πέφτει στο 26,80%. Μια μικρή και δικαιολογημένη υπό κάποιες συνθήκες, μείωση. Το γεγονός όμως ότι στην μεταβατική περίοδο του 2004 και 2005 η προαναφερθείσα εταιρία σημειώνει πρόοδο είναι αξιοσημείωτο, αφού τα ποσοστά εμφανίζονται κατά πολύ αυξημένα. Το 2004 λοιπόν σημειώνονται στο 33,60% και το 2005 ακόμα υψηλότερα στο 44,80%. Η παροδική αυτή πρόοδος δεν είναι τελεσίδικη καθώς για τα δύο επόμενα χρόνια τα ποσοστά τείνουν να μειώνονται όλο και περισσότερο, καταλήγοντας έτσι στο 42,40% για το 2006 και στο 40,80 για το 2007. Ανάλογα παρουσιάζονται και τα ποσοστά των μέσων όρων για τα έτη πριν την εισαγωγή των Δ.Λ.Π δηλαδή για το 2002-2004 που είναι στο 29,73% και μετά την εισαγωγή των Δ.Λ.Π 2005-2007 στο 42,67%. Αξιοσημείωτο είναι ωστόσο το γεγονός ότι μετά την υιοθέτηση των Δ.Λ.Π η εταιρεία αυτή φαίνεται να παρουσιάζει άνοδο στα αποτελέσματά της.

IASO

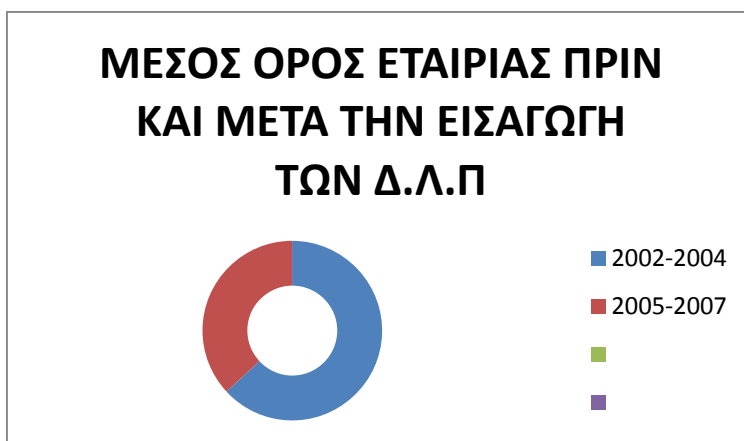
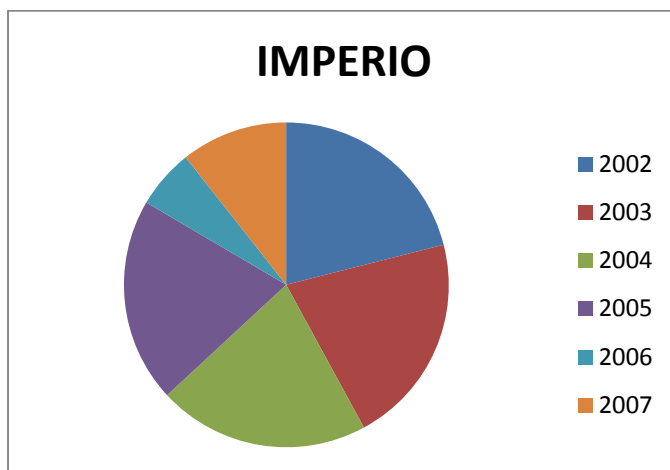
Είναι ένα κέντρο παροχής υπηρεσιών υγείας. Υπό άλλες συνθήκες θα μπορούσε να είναι μια κέντρο με μεγάλες αναπτυξιακές προόδους και σχετικά υψηλά και αξιόπιστα επίπεδα οικονομικών πληροφοριών. Αντιθέτως παρατηρείται μια όχι και τόσο καθορισμένη πορεία αφού το κάθε έτος που τελειώνει διαδέχεται ή την πρόοδο ή την μείωση. Βρισκόμαστε λοιπόν σε ένα κλίμα αστάθειας. Για να μιλήσουμε επομένως για νούμερα και ποσοστά χρησιμοποιούμε την ανάλυση που πραγματοποιήσαμε όπου ορίζει ότι ξεκινάμε με ένα ποσοστό το 2002 στο 35,20%, όχι βέβαια επαρκές για μια τέτοια οικονομική μονάδα. Για το 2003 έχουμε μια μεγάλη άνοδο έως το 50% που δεν σταματάει εκεί καθώς και την επόμενη χρονιά τα αποτελέσματα είναι αναλόγως περισσότερο αυξημένα όσο καμία άλλη χρονιά από τα έτη της ανάλυσης μας, φτάνει λοιπόν στο 54%, αρκετά υψηλό επίπεδο δεδομένης της κρισιμότητας που υπάρχει τόσος στην χώρα όσο και στην οικονομική ζωή των επιχειρήσεων. Οι επιπτώσεις όμως αυτές κάνουν την εμφάνιση τους την επόμενη χρονιά αφού η μείωση είναι πολύ μεγάλη και φτάνει τελικά στο 24% για το 2005. Ωστόσο η ανάκαμψη κάνει πάλι την εμφάνιση διαμορφώνοντας ένα ποσοστό της τάξης του 46% για το 2006, το οποίο όμως δεν δύναται να διατηρηθεί και στην τελευταία χρονιά και έτσι καταλήγουμε τελικά στο 39,60%. Σε γενικές γραμμές μπορούμε να αναφέρουμε ότι σύμφωνα και με τον μέσο όρο της εταιρίας πριν και μετά την εισαγωγή των Δ.Λ.Π η πρώτη τριετία δηλαδή 2002-2004 είναι εμφανώς καλύτερη όσον αφορά την ποιότητα και την ποσότητα των οικονομικών πληροφοριών, από την δεύτερη 2005-2007 με τα ανάλογα ποσοστά στο 46,40% και 36,53% αντίστοιχα.

IMPERIO

Ανήκει στον κλάδο των μεταφορικών εταιριών. Μπορούμε να πούμε ότι στην συγκεκριμένη περίπτωση μιλάμε για μια εταιρία που κρατάει τα ποσοστά από την οικονομική πληροφόρηση σε σταθερά επίπεδα τουλάχιστον όσον αφορά τα πρώτα τρία χρόνια που αναλύουμε. Επομένως έχουμε ένα επίπεδο διαμορφωμένο στο 35,60% για τα έτη 2002-2004. Αυτό μας δείχνει ότι πριν την υιοθέτηση των Δ.Λ.Π η εταιρία είχε μια σταθερή πορεία και ακόμα και κατά την μεταβατική περίοδο που οι επιπτώσεις όφειλαν να είναι μεγάλες βλέπουμε ότι η συγκεκριμένη επιχείρηση επηρεάστηκε στο ελάχιστο από αυτήν την αλλαγή, γεγονός που αποκαλύπτεται από το ποσοστό του έτους 2005 που είναι το 34,40%. Τώρα για τα επόμενα δύο χρόνια 2006 και 2007 προφανώς δεν μπορούμε να πούμε πολλά αφού η τελική έκβαση όπως φαίνεται μέσα από τα ποσοστά είναι μάλλον ότι οι επιπτώσεις τελικά ήταν πολλές για την εταιρία γεγονός που εξηγεί και την μεγάλη

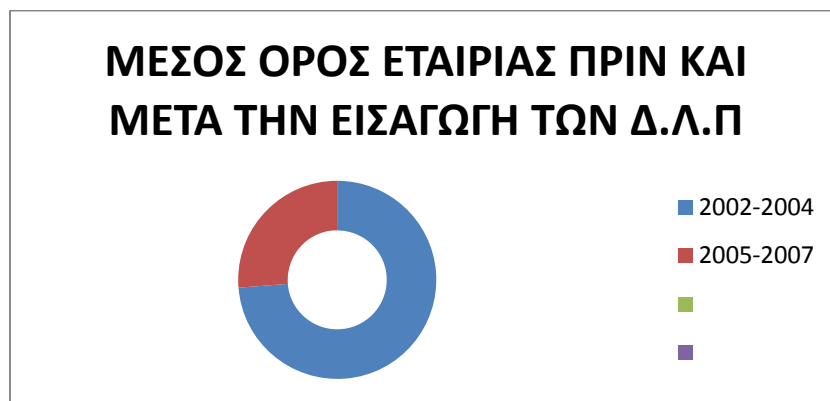
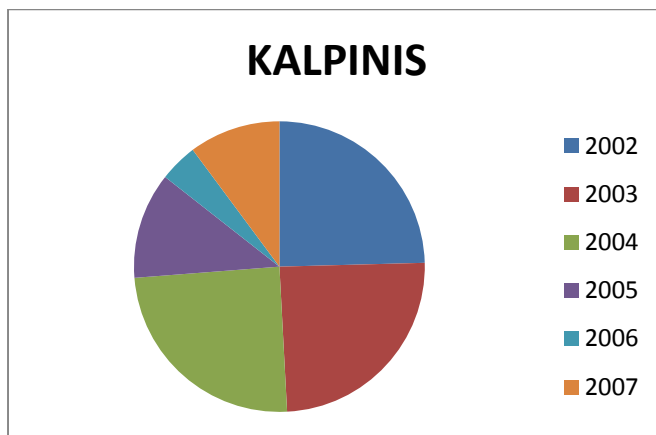
μείωση στο 10% για το 2006 και στο 18% για το 2007. Ως τελικό συμπέρασμα μπορούμε να πούμε ότι όπως φαίνεται και μέσα από τον μέσο όρο ανά τριετία πριν την εισαγωγή των Δ.Λ.Π η εταιρία είχε μια σταθερή πορεία η οποία όμως μεταβλήθηκε ραγδαία την δεύτερη τριετία. (2002-2004 έχουμε σαν αποτέλεσμα το 35,60% και για το 2005-2007 έχουμε το 20,80%).

KALPINIS

Εταιρία χαλυβουργικών προϊόντων. Όπως και στην προηγούμενη εταιρία το ίδιο και εδώ έχουμε τα ίδια σταθερά αποτελέσματα για τα τρία αρχικά χρόνια της ανάλυσης, με ποσοστά που παραμένουν στο 41,60%. Ωστόσο στα μετέπειτα χρόνια οι αλλαγές και οι αυξομειώσεις είναι εμφανείς. Έτσι λοιπόν ενώ ξεκίνησε σταθερά μία πορεία το 2005 το ποσοστό των αποτελεσμάτων της μειώθηκε αρκετά στο 20% κοντά στο 50% δηλαδή μείωση. Η καθοδική όμως αυτή πορεία δεν σταμάτησε εκεί καθώς και για το 2006 υφίσταται μία κατά πολύ μεγάλη

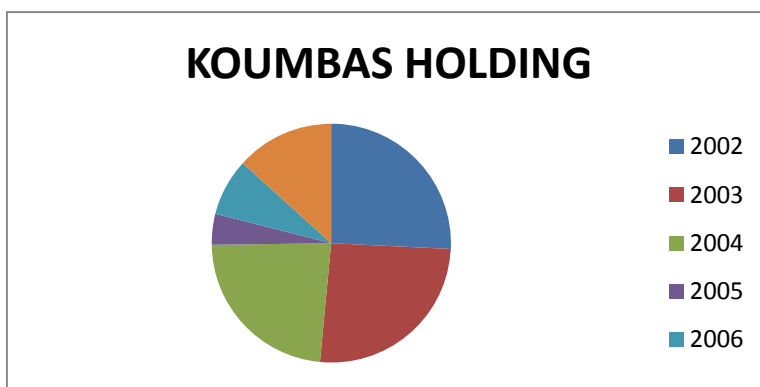
μείωση όπου τελικά φτάνει στο 7,20% ένα πολύ χαμηλό διαμορφωμένο επίπεδο, το οποίο όμως την τελευταία χρονιά αυξάνεται στο 17,20%. Με βάση λοιπόν αυτά τα δεδομένα της αστάθειας και των μεγάλων μειώσεων μπορούμε με ασφάλεια να πούμε ότι πράγματι η συγκεκριμένη εταιρία δεν ωφελήθηκε καθόλου από την αλλαγή στον τρόπο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και την εισαγωγή των Δ.Λ.Π. με αποτέλεσμα ο μέσος όρος για την πρώτη τριετία να βρίσκεται στο 41,60% και για την δεύτερη τριετία να βρίσκεται πολύ χαμηλότερα στο 14,80%.

KOYMBAS HOLDING

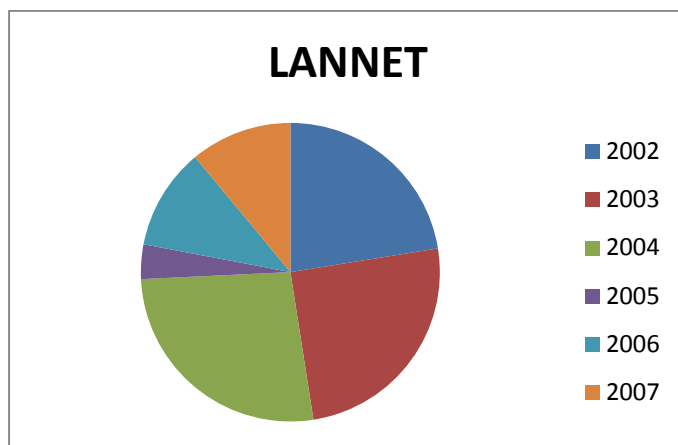
Εταιρία συμμετοχών. Σε αυτήν εδώ την εταιρία οι αλλαγές κάνουν την εμφάνισή τους από νωρίς. Λογικό βέβαια διότι η πρώτη αλλαγή παρατηρείται την χρονιά του 2004 καθώς αυτή η χρονιά και η επόμενη χαρακτηρίζεται από την μετάβαση από τα Ε.Λ.Π στα Δ.Λ.Π. . επομένως έχουμε για το 2002 και 2003 ένα αποτέλεσμα στο 37,20% και για το 2004 έχουμε μείωση στο 33,60%.

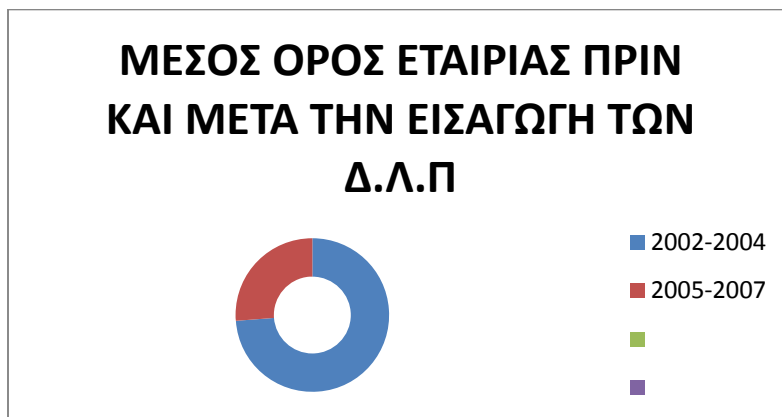
Από αυτό το σημείο και μετά οι εναλλαγές είναι ακόμα μεγαλύτερες καθώς το 2005 η μείωση που προκύπτει είναι πολύ μεγάλη με το αρχικό αποτέλεσμα τα διαμορφώνεται στο 6%, ένα πολύ χαμηλό επίπεδο για τα δεδομένα της επιχείρησης αφού ξεκίνησε σχετικά με μεγάλο δείκτη. Για τα δύο επόμενα χρόνια τα τελικά αποτελέσματα δείχνουν ότι η εταιρία παρουσιάζει μια ανάκαμψη δείχνοντας μια επικείμενη προσπάθεια για βελτίωση των οικονομικών της καταστάσεων. Η ανάκαμψη αυτή αποτυπώνεται στο 11,20% για το 2006 και στο 19,20% για το 2007. Σαν τελικό αποτέλεσμα όμως βλέπουμε ότι η πορεία της εταιρίας πριν την εισαγωγή των Δ.Λ.Π ήταν πολύ καλύτερη σε σχέση με την εικόνα που παρουσιάζεται μετά την εισαγωγή αυτή. Δηλαδή για τις χρονιές 2002-2004 βλέπουμε ένα μέσο όρο στο 36% ο οποίος πέφτει το 2005-2007 στο 12,13%.

LANNET

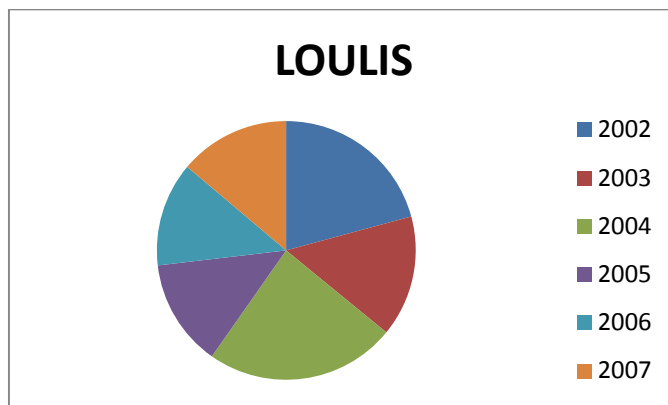
Εταιρία βιομηχανίας εμπορίας και τηλεπικοινωνιών. Εδώ και από τα πρώτα χρόνια της ανάλυσής μας βλέπουμε μια συνεχώς ανοδική πορεία όσον αφορά την συγκεκριμένη εταιρία. Αυτό όμως δεν μπορεί να αποτελέσει παρά μόνο μία παροδικότητα καθώς όπως θα δούμε και στην συνέχεια αυτή η πρόοδος γρήγορα μεταβάλλεται σε χειροτέρευση των αποτελεσμάτων μετά από την εισαγωγή και χρήση πάντα των Δ.Λ.Π. . Έτσι λοιπόν αναφέρουμε ότι το 2002 έχουμε ένα ποσοστό της τάξης το 40,80% , το οποίο όμως αυξάνεται το 2003 όπου βρισκόμαστε πλέον στο 45,60%. Αυτή η συνεχώς αυξανόμενη πορεία όμως φτάνει στο τέλος της την τελεσίδικη χρονιά για τα ως τότε δεδομένα στην οικονομική ζωή των εταιριών, με τελικό αποτέλεσμα για το 2004 το 48,60%. Αυτό το γεγονός θα μπορούσε να μας κινήσει το ενδιαφέρον καθώς θεωρείται αρκετά υψηλό για μια μεταβατική περίοδο και ακόμα πιο αξιοσημείωτη θεωρείται η μείωση που προκύπτει το 2005 αφού το ποσοστό είναι κατά πολύ μειωμένο και φτάνει μόλις το 6,80%. Θα μπορούσαμε λοιπόν να πούμε ότι οι πρώτες δυσκολίες στην σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων κάνουν την εμφάνισή τους. Από κει και έπειτα τα αποτελέσματα εξακολουθούν να είναι μειωμένα σε σχέση με τα αντίστοιχα των ετών 2002-2004, και αυξημένη σε σχέση με αυτά του 2005, αφού πλέον διαμορφώνονται στο 20% και για τα δύο επόμενα χρόνια δηλαδή 2006 και 2007. Στην συνέχεια όπως δηλώνει και η έκβαση ανά τριετία θεωρούμε ότι τα επίπεδα της εταιρίας αυτής ήταν πολύ καλύτερα την περίοδο 2002-2004 αφού πλέον καλύπτει το 44% και για την περίοδο 2005-2007 βρίσκεται μόλις στο 15,60%. Ως συμπέρασμα αυτής της ανάλυσης μπορούμε να πούμε ότι η εταιρία επηρεάστηκε αρνητικά από την χρήση των Δ.Λ.Π.

LOULIS

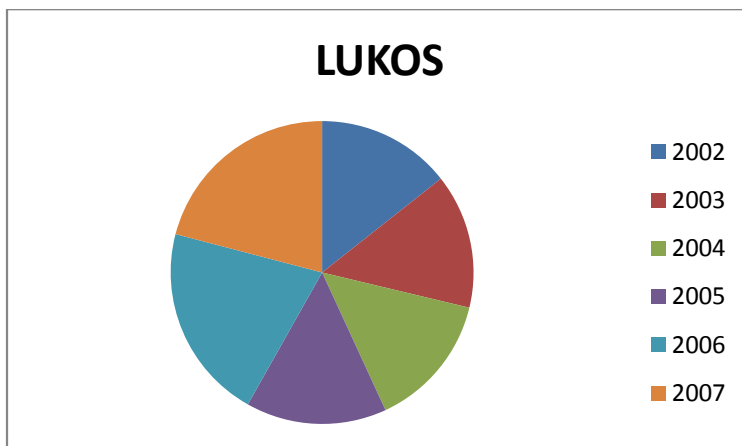
Βιομηχανία παραγωγής τροφίμων και αρτοποιίας. Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε και από τα αποτελέσματα της ανάλυσης που πραγματοποιήσαμε η συγκεκριμένη εταιρία χαρακτηρίζεται από μια γενικότερη αστάθεια. Αυτό φαίνεται κυρίως την πρώτη χρονιά σε σχέση με την δεύτερη καθώς το 2002 βλέπουμε ότι κυμαίνεται στο 38,40% αλλά το 2003 το ποσοστό μειώνεται στο 28%. Το 2004 μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει μια σχετική βελτίωση αν και στην συγκεκριμένη χρονιά η βελτίωση αυτή μπορεί να θεωρηθεί και εικονική σε μία προσπάθεια προσέγγισης μετόχων και πιστωτών. Γενικότερα το 2004 και το 2005 καθώς αποτέλεσαν μια μεταβατική περίοδο με την εισαγωγή των Δ.Λ.Π στην χώρα μας είναι φυσικό τα αποτελέσματα να φαίνονται ή ακόμα και να είναι μειωμένα. Παρόλα αυτά βλέπουμε για το 2004 ένα ποσοστό 44% το οποίο όμως πάλι μεταβάλλεται το 2005 αφού φτάνει πλέον το 24,80%. Όσον αφορά τώρα τα δύο τελευταία έτη δεν συμβαίνει κάτι διαφορετικό καθώς και εδώ τα ποσοστά μεταβάλλονται συνεχώς. Έτσι λοιπόν το 2006 έχουμε 20% και το 2007 25,60%. Αναλόγως βέβαια διαμορφώνονται και τα ποσοστά ανά τριετία ανάλυσης που δείχνουν ότι για τα έτη 2002-2004 έχουμε μια κλίμακα της τάξης του 36,80% η οποία όμως μειώνεται τελικά για την περίοδο 2005-2007 στο 23,47%.

LUKOS

Εμπορική και βιομηχανική εταιρία προϊόντων και υπηρεσιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών. Οι διαφορές που προκύπτουν στην συγκεκριμένη εταιρία από χρονιά σε χρονιά όπως θα δούμε είναι ελάχιστες, γεγονός που δείχνει ότι οι επιπτώσεις από την χρήση των Δ.Λ.Π δεν δημιούργησαν σοβαρά προβλήματα που να αποτυπώνονται και στις οικονομικές της καταστάσεις στο τέλος κάθε έτους. Για να μιλήσουμε και με αριθμούς θα πούμε ότι αρχικά για τα έτη 2002 έως 2004 η πορεία της εταιρίας είναι αξιοσημείωτα σταθερή στο 27,20%. Αυτό που θα μπορούσε να μας κινήσει το ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι ακόμα και μετά την εισαγωγή των Δ.Λ.Π τα τελικά ποσοστά της κάθε χρονιάς αυξάνονται, ιδιαίτερα για το 2005 παρατηρούμε ότι το ποσοστό της αυξήθηκε στο 28,40% αποκαλύπτοντας ότι η χρήση των Δ.Λ.Π δεν επηρέασε την πορεία της. Αυτό το γεγονός βέβαια επιβεβαιώνεται και τα δύο επόμενα χρόνια καθώς σταθεροποιείται αυξημένο στο 39,60% για το 2006 και 2007. Εμφανώς λοιπόν διαπιστώνουμε ότι την δεύτερη τριετία η εταιρία ωφελήθηκε περισσότερο σε σχέση με την πρώτη καθώς η

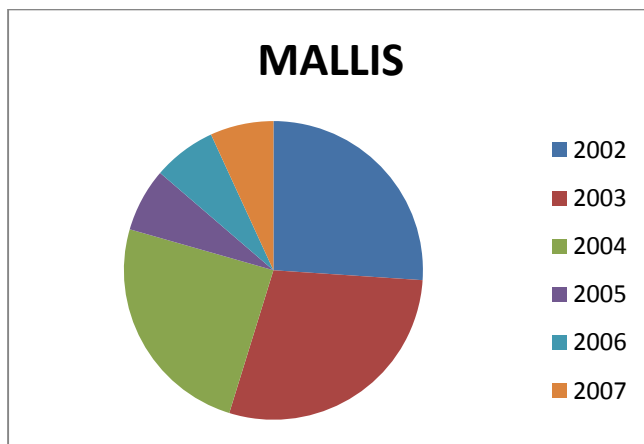
πρώτη μας έβγαλε ένα αποτέλεσμα στο 27,20% σε σχέση με την δεύτερη που διαμορφώθηκε στο 35,87%.

MALLIS

Μεταφορική εταιρία. Από νωρίς υπάρχουν στοιχεία αυξομείωσης στην συγκεκριμένη περίπτωση καθώς αρχικά έχουμε ένα ποσοστό 15,20% για το 2002 το οποίο όμως αυξάνεται το 2003 στο 16,80%. Την περίοδο 2004-2005 η μειώσεις που προκύπτουν είναι μεγάλες όχι μόνο για το 2004 που είναι 14,40% αλλά και το 2005 που διαμορφώνεται μια ραγδαία πτώση αφού το αναγραφόμενο ποσοστό φτάνει μόλις στο 4% και ιδιαίτερα διατηρείται και στα επόμενα χρόνια δηλαδή για το 2006 και 2007. Όπως είναι φυσικό και ευνόητο την περίοδο 2002-2004 η κατάσταση της εταιρίας ήταν πολύ καλύτερη αφού η μέση τιμή ήταν 15,47% σε σχέση με την περίοδο 2005-2007 όπου φτάνει μόλις στο 4%. Οι επιδράσεις σε αυτήν την περίπτωση από την

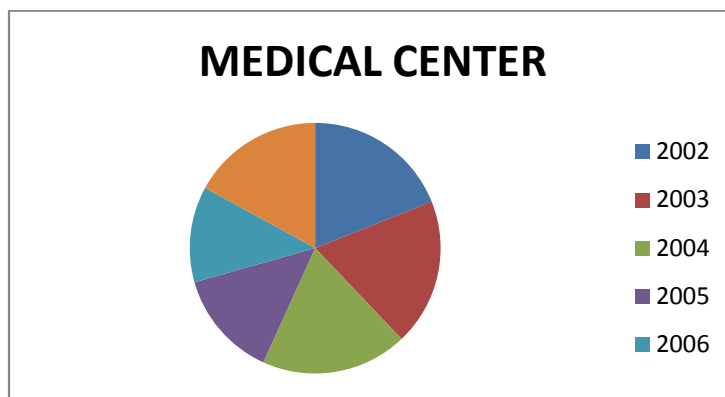
χρήση των Δ.Λ.Π στον τρόπο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων ήταν μεγάλη γι' αυτή την εταιρία.

MEDICAL CENTER

Κέντρο παροχής υπηρεσιών υγείας. Όπως θα παρατηρήσουμε στην συνέχεια και από την μεθοδικότερη ανάλυση θα δούμε ότι σε αυτήν την περίπτωση οι επιδράσεις από την χρήση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δεν επηρέασαν πολύ την οικονομική ζωή της επιχείρησης. Έτσι λοιπόν έχουμε ένα σταθερό ποσοστό εκτίμησης στο 35,60% για τα έτη 2002-2004. Ωστόσο μετά την εισαγωγή των Δ.Λ.Π και ως φυσικό επακόλουθο αυτής της αλλαγής το ποσοστό για το 2005 μειώνεται στο 26% γεγονός που δηλώνει την προσπάθεια της εταιρίας να ενσωματώσει και να εξαλείψει τις οποιεσδήποτε επιπτώσεις και διαφορές. Η προσπάθεια αυτή δεν είχε τα άμεσα αποτελέσματα που θα επιθυμούσε καθώς το 2006 παρατηρείται μια ακόμα μεγαλύτερη μείωση

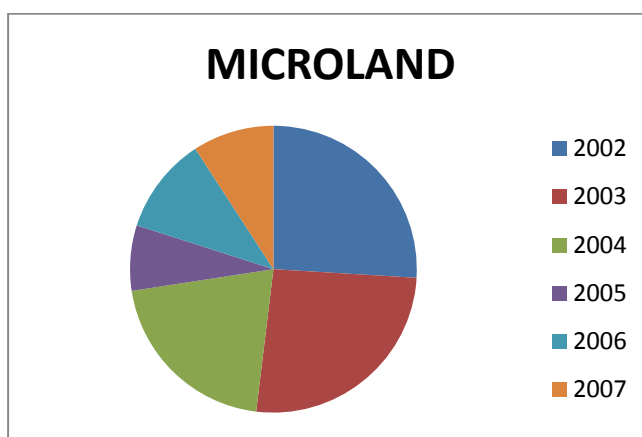
αφού το ποσοστό πλέον καλύπτει το 23,20%. Η ανάκαμψη όμως δεν άργησε να έρθει καθώς την τελευταία χρονιά της ανάλυσής μας η πρόοδος είναι εμφανής με την κλίμακα να φτάνει στο 32%. Σε γενικές γραμμές αυτό που μπορούμε να πούμε είναι ότι σαν περίοδος το 2002-2004 είναι εμφανώς καλύτερη από το 2005-2007 και αυτό φαίνεται από την τελική έκβαση των αποτελεσμάτων με 35,60% για την πρώτη τριετία και 27,07% για την δεύτερη.

MICROLAND

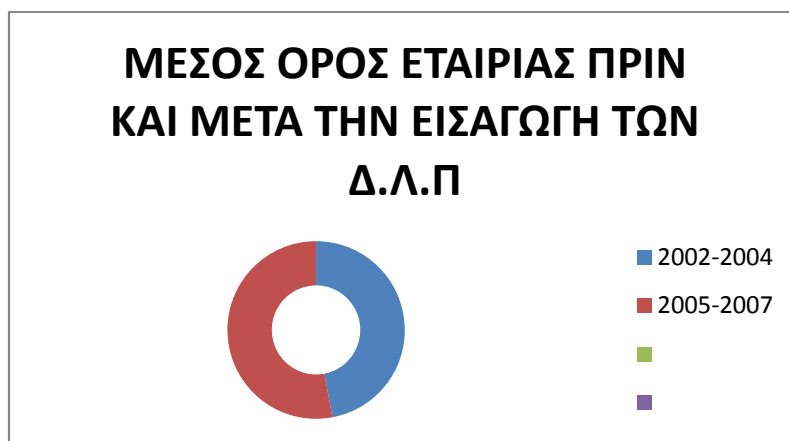
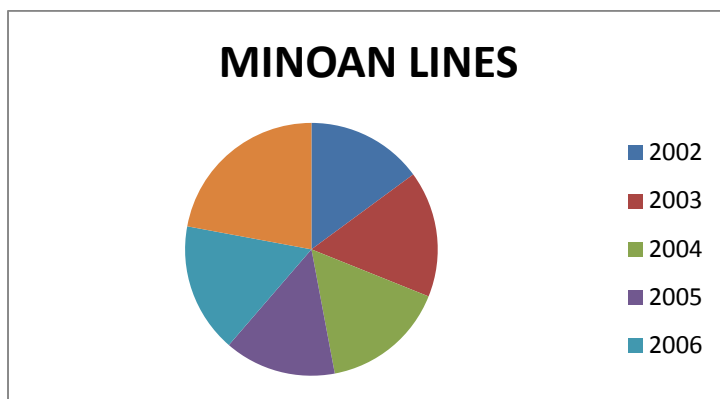
Εταιρίας βιομηχανίας εμπορίας και τηλεπικοινωνιών. Σαν ανάλυση για αυτή την εταιρία μπορούμε να πούμε ότι είναι άξια ενδιαφέροντος για τον λόγο ότι οι μεταβολές στα ποσοστά από έτος σε έτος είναι πολλές και μεγάλες. Με βάση λοιπόν τα αποτελέσματα του Management Commentary έχουμε για το 2002 το 35,20% το οποίο όμως διατηρείται και την επόμενη χρονιά το 2003 δηλαδή. Έπειτα από το 2004 και μετά και με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα να κάνουν έντονη την παρουσία τους στην οικονομική ζωή των επιχειρήσεων, προκύπτουν απανωτές

μειώσεις όπου φτάνουν στο 28% για το 2004 και ακόμα λιγότερο στο 10% για το 2005. Με τις εξελίξεις να τρέχουν και με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα να έχουν εγκαθιδρυθεί οι προσπάθειες για βελτίωση και ανάκαμψη από την αλλαγή γίνονται αισθητές. Οπότε για το 2006 η πρόοδος φτάνει μέχρι και το 14,80% που παρόλα αυτά δεν διατηρείται και για το 2007 αφού το τελικό αποτέλεσμα είναι το 12,40%. Εμφανώς λοιπόν, πριν την εισαγωγή των Δ.Λ.Π η εταιρία ευδοκίμωσε αν και με χαμηλά επίπεδα στο "ενεργητικό" της που όμως κατάφεραν να επιφέρουν ως μέση τιμή το 32,80%, ενώ κατά την διάρκεια της δεύτερης τριετίας τα πράγματα μεταβλήθηκαν τόσο ώστε να υποστεί μείωση η μέση τιμή της προηγούμενης περιόδου και να φτάσει τελικά στο 12,40%.

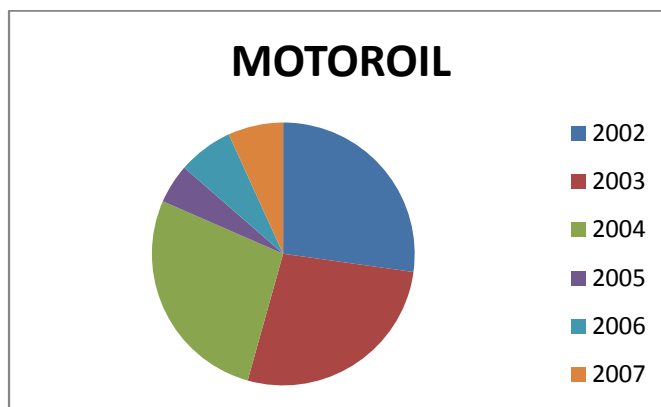
MINOAN LINES

Ακτοπλοϊκή εταιρία. Οι αλλαγές σε αυτήν την εταιρία κάνουν από νωρίς την εμφάνισή τους, αφού τα ποσοστά μεταβάλλονται συνεχώς. Έτσι λοιπόν το 2002 ξεκινάμε έχοντας σχηματίσει ένα ποσοστό 29,20%. Την επόμενη χρονιά το ποσοστό αυτό αυξάνεται στο 31,60% καταλήγοντας το 2004 στο 31,20%, αποτελώντας μια λογική έκβαση καθώς η δραστηριότητα των εταιριών όσον αφορά τις οικονομικές καταστάσεις αλλάζει και στο παρασκήνιο εμφανίζονται τα Δ.Λ.Π. Η μείωση αυτή εξακολουθεί να λειτουργεί και το 2005 η έκβαση της εταιρίας μετρούμενη σε ποσοστό εκφράζεται με το 28% πλέον. Η ανάκαμψη όμως επανέρχεται στην οικονομική ζωή της καθώς βλέπουμε ότι τα πράγματα αρχίζουν να βελτιώνονται με το 32,40% να είναι το αποτέλεσμα για το 2006. Επιπροσθέτως τόσο την προηγούμενη χρονιά όσο και το 2007 οι βελτιώσεις είναι δεδομένες καθώς η πορεία της εταιρίας αυτής συνεχώς προοδεύει αφού το τελικό αποτέλεσμα είναι το 43,20%. Σε γενικές γραμμές συγκρίνοντας την πορεία της εταιρίας πριν και μετά την χρήση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων μπορούμε να πούμε ότι εμφανέστατα η πορεία της είναι καλύτερη για τα έτη 2005-2007 γεγονός που αποδεικνύεται από το μέσο όρο 34,53% ενώ για την περίοδο 2002-2004 ο μέσος όρος είναι 30,67%.

MOTOROIL

Εταιρία εμπορίας πετρελαιοειδών. Εδώ η εταιρία αποτελεί ένα παράδειγμα σταθερής εταιρίας χωρίς πολλές αυξομειώσεις. Αυτό τουλάχιστον όσον αφορά τα πρώτα χρόνια της ανάλυσης μας αφού όπως δηλώνουν και τα ποσοστά από το 2002 έως το 2004 η εταιρία κυμαίνεται σταθερά στο 33,60%. Από το 2005 όμως και μετά δεν μπορούμε να πούμε ούτε ότι η πορεία της είναι σταθερή, ούτε ότι οι επιπτώσεις από την χρήση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δεν επηρέασαν την δραστηριότητα και τα αποτελέσματά της. Οι κατακόρυφες πτώσεις που προέκυψαν το 2005 και συνέχισαν να υπάρχουν μέχρι και το 2007 διαμόρφωσαν τα αποτελέσματα ως εξής: 2005 – 6%, 2006 – 8,40% και 2007 – 8,40%. Το γεγονός βέβαια ότι τα ποσοστά όσον αφορά τα δύο τελευταία χρόνια είναι τα ίδια , μπορούμε να το εκλάβουμε ως μία προσπάθεια για σταθεροποίηση της κατάστασης. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι για τα έτη 2002-2004 ο μέσος όρος βρίσκεται στο 33,60% ενώ για την περίοδο 2005-2007 μετά την ραγδαία πτώση βρίσκεται στο 7,60%, αποδεικνύοντας ότι η χρήση των Δ.Λ.Π δεν ωφέλησε την επιχείρηση στον επιθυμητό βαθμό.

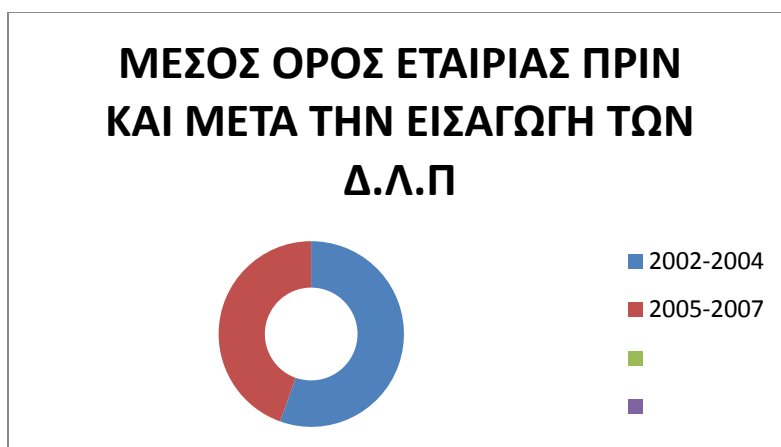

ΜΟΥΖΑΚΗΣ

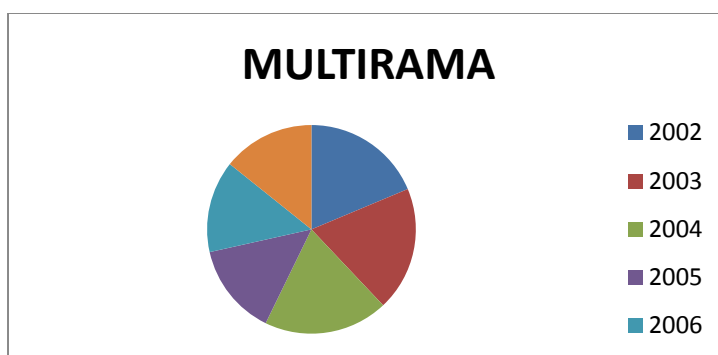
Βιοτεχνία κλωστοϋφαντουργίας. Μια εταιρία με αρκετές αυξομειώσεις και μια συνεχώς μεταβαλλόμενη κατάσταση. Ενώ το 2002 ξεκινάει με ένα ποσοστό 34% το 2003 δεν το διατηρεί οπότε το ποσοστό αυτό μειώνεται στο 33,20%. Το γεγονός όμως ότι το 2004 υπάρχει μια ανεξήγητα μεγάλη αύξηση όπου και τελικά φτάνει στο 46,40%, μπορεί να μας κινήσει το ενδιαφέρον καθώς ήταν απολύτως φυσιολογικό να δεχτούμε μια μείωση λόγω των μεταβολών στον τρόπο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, και όχι αυτήν την αύξηση. Βέβαια τα ποσοστά δεν έπαψαν να μεταβάλλονται έτσι λοιπόν για το 2005 και μετά από την εισαγωγή των Δ.Λ.Π η μείωση ήταν επίσης μεγάλη, ανάλογη μάλιστα της αύξησης της προηγούμενης χρονιάς. Οπότε το ποσοστό που εν τέλει διαμορφώθηκε ήταν το 22,40%. Με βάση τις τελευταίες ενδείξεις και για τα έτη 2006 και 2007 παρατηρούμε πλέον μια προσπάθεια της εταιρίας για ανάκαμψη που επιτυγχάνεται μάλιστα άμεσα. Βλέπουμε λοιπόν το 2006 μια έκβαση 24,40% και το 2007 τελικά φτάνει στο 44,40% , ποσοστό ανάλογο με αυτό του έτους 2004. Για να μιλήσουμε όμως συγκεντρωτικά θα πούμε ότι σαν περίοδος χρήσης το 2002-2004 ήταν αρκετά καλύτερα αφού ο μέσος όρος είναι στο 37,87% έναντι του 30,40% που υπάρχει για την περίοδο 2005-2007.

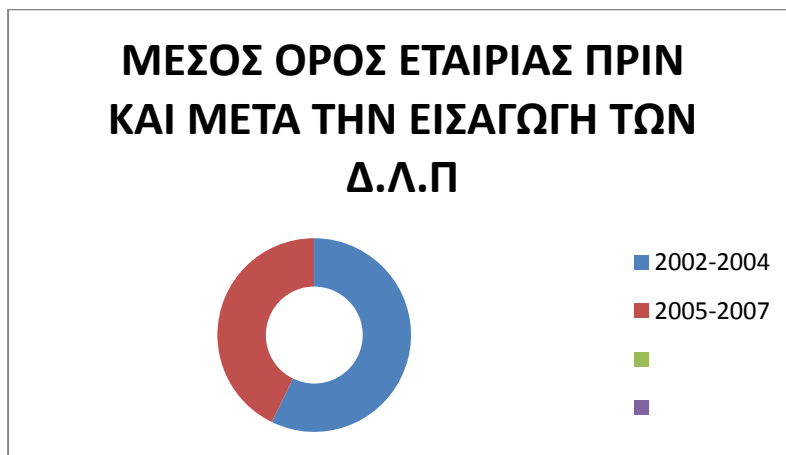

MULTIRAMA

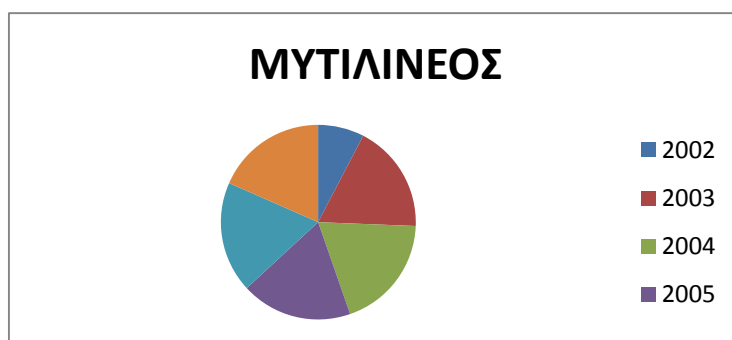
Εμπορική και βιομηχανική εταιρία τηλεπικοινωνιακού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Εδώ παρατηρούμε με βάση τα αποτελέσματα του Management Commentary πως η εταιρία ξεκινάει το 2002 με ένα ποσοστό 37,20% το οποίο όμως αυξάνεται το 2003 στο 38,40% το οποίο μάλιστα διατηρεί και για το 2004, γεγονός που αποτελεί μια θετική έκβαση καθώς θεωρητικά είναι δύσκολο αφού το 2004 αποτέλεσε μια δύσκολη χρονιά με την εγκαθίδρυση των Δ.Λ.Π στην Ελλάδα. Ωστόσο και για τα επόμενα χρόνια η πορεία της διατηρείται σταθερή με ένα ποσοστό 28,40% επιδεικνύοντας την εξακολουθητική προσπάθεια της εταιρίας να βελτιωθεί και να "απορροφήσει" τις επιπτώσεις την αλλαγή. Σε γενικότερες γραμμές βέβαια μπορούμε να πούμε ότι η πρώτη τριετία ήταν καλύτερη και πιο αποδοτική σε σχέση με την δεύτερη. Έτσι λοιπόν για την περίοδο 2002-2004 το ποσοστό είναι 38% και για το 2005-2007 είναι 28,40%.

ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ

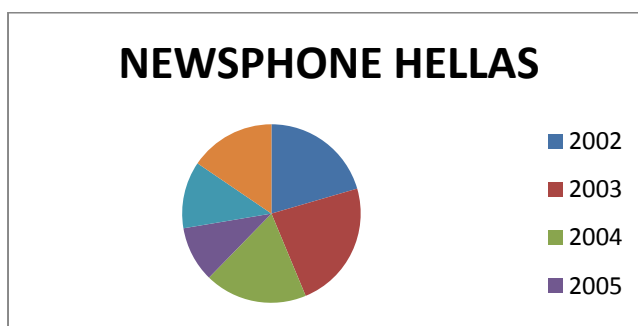
Βιομηχανία εμπορίας μετάλλων και μεταλλευμάτων. Η πορεία αυτής της εταιρίας είναι προοδευτικά αυξανόμενη, καθώς για το 2002 το αποτέλεσμα είναι 13,60% το οποίο σταδιακά αυξάνεται και φτάνει στο 32% για το 2003 και στο 34% για 2004. Για την περίοδο βέβαια 2005-2007 αν και το ποσοστό μειώνεται στο 32,80% διατηρείται σταθερό και για τα τρία έτη. Επομένως με βάση τον μέσο όρο που προκύπτει ανά τριετία παρατηρούμε ότι η δεύτερη περίοδος δηλαδή 2005-2007 είναι εμφανώς καλύτερη από την αρχική περίοδο αφού τα τελικά ποσοστά είναι 26,53% και 32,80% αντίστοιχα. Δικαιολογημένα λοιπόν, μπορούμε να πούμε ότι η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ωφέλησε την επιχείρηση.

NEWSPHONE HELLAS

Εταιρία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Η πορεία αυτής της επιχείρησης ενώ έδειχνε σημάδια βελτίωσης από τα πρώτα χρόνια κατά την διάρκεια των αλλαγών η βελτίωση αυτή έπαψε να υπάρχει. Για το 2002 ξεκινάμε με ένα ποσοστό 42,40%. Το 2003 αυξάνεται στο 48% που όμως την επόμενη χρονιά μειώνεται στο 38,40%. Από αυτό το σημείο και μετά η καθοδική πορεία εξακολούθησε να υπάρχει και για το 2005 αφού διαμορφώνεται στο 20,80%. Η μείωση αυτή είναι δικαιολογημένη αφού η εφαρμογή των Δ.Λ.Π επηρέασε αρκετά την οικονομική ζωή της επιχείρησης. Σύντομα όμως ανάκαμψε διότι τα ποσοστά για τα έτη 2006 και 2007 ήταν 25,20% και 32% αντίστοιχα. Σε γενικά πλαίσια θεωρούμε ότι η πορεία τη επιχείρησης ήταν καλύτερη και αποδοτικότερη για την περίοδο 2002-2004 σε σχέση με το 2005-2007, αυτό επιβεβαιώνεται με βάση τα τελικά αποτελέσματα 42,93% και 26% αντίστοιχα.

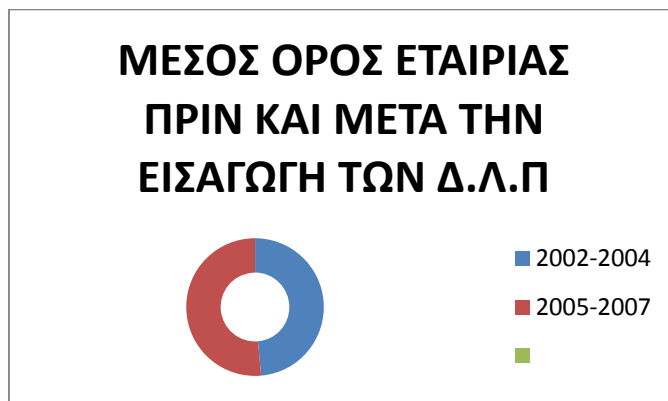

ΟΠΑΠ

Εταιρία οργάνωσης διεξαγωγής και λειτουργίας τυχερών παιχνιδιών. Σε αυτήν την περίπτωση θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα αποτελέσματα γενικότερα κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα που μάλιστα κατά την πάροδο του χρόνου εξακολουθούν να μειώνονται όλο και περισσότερο τουλάχιστον μέχρι το 2004. Για να εκφράσουμε λοιπόν την πορεία της εταιρίας αυτής και με νούμερα έχουμε για το 2002 το 14,80%, για το 2003 το 12,80%, και για το 2004 το 7,60%. Από την επόμενη χρονιά και στα πλαίσια μιας ανάκαμψης και εξάλειψης των επιπτώσεων από την αλλαγή των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, παρατηρούμε τα ποσοστά να ανεβαίνουν και να διαμορφώνονται για το 2005 στο 12%, για το 2006 στο 12,80% και τέλος για το 2007 στο 12,40%. Διαπιστώνουμε επομένως πως την περίοδο 2005-2007 η εταιρία είναι πιο ευνοημένη με το 12,40% έναντι του 11,73% που υπάρχει για την περίοδο 2002-2004.

ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

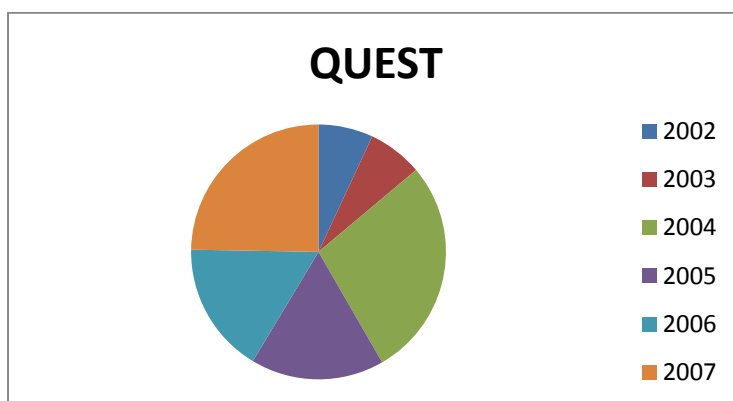
Βιομηχανία εμπορίας αυτοκινήτων και μηχανολογικών εξοπλισμών. Όπως και στην προηγούμενη περίπτωση έτσι και εδώ η διαφοράς από χρονιά σε χρονιά, μπορούν να δηλώσουν την αστάθεια και την αβεβαιότητα που επικρατεί όσον αφορά αυτή την εταιρία. Έτσι το 2002 έχουμε σαν αποτέλεσμα 31,20%. Για το 2003 το ποσοστό αυτό αυξάνεται στο 32,80% το οποίο όμως μειώνεται την τελευταία χρονιά κατά την διάρκεια της υιοθέτησης των Δ.Λ.Π που καταλήγει τελικά στο 32% για το 2004. Η μείωση αυτή συνεχίζεται και για το 2005, λογική έκβαση αφού με την χρήση των Δ.Λ.Π οι επιπτώσεις για την εταιρία ήταν μεγάλες. Τελικά το ποσοστό που εκφράζει το 2005 είναι το 18,80%. Για το 2006 και το 2007 η κατάσταση σταθεροποιείται καθώς πλέον το ποσοστό βρίσκεται στο 25,20%. Ως γενική άποψη και σε σύγκριση των δύο περιόδων 2002-2004 και 2005-2007 διαπιστώνουμε ότι η πρώτη περίοδος ήταν ευνοϊκότερη για την εταιρία σε σχέση με την δεύτερη. (32% για το 2002-2004 και 23,07 για το 2005-2007).

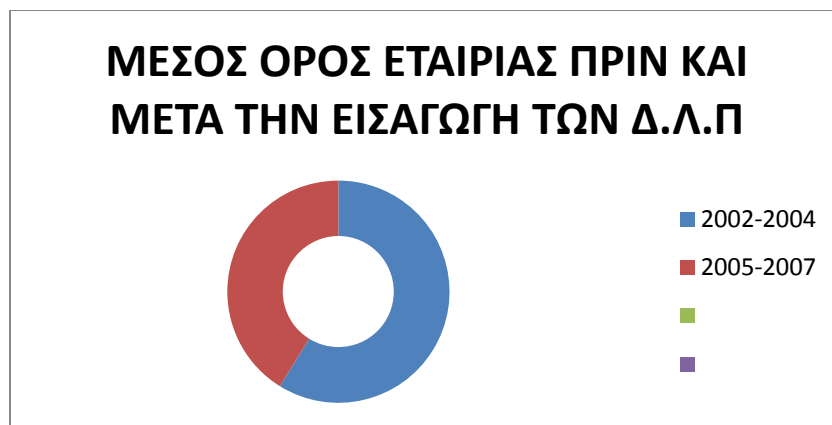

QUEST

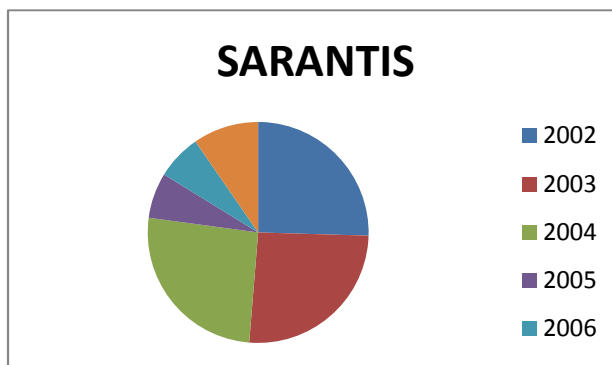
Επιχείρηση διανομής και τεχνικής υποστήριξης προϊόντων πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών. Εδώ σε αυτήν την εταιρία και με βάση τα αποτελέσματα της κάθε χρονιάς μας κεντρίζει το ενδιαφέρον το γεγονός της απότομης και υπό κάποιες περιπτώσεις αδικαιολόγητης αύξησης που προκύπτει το 2004. Αναλυτικότερα για κάθε χρονιά έχουμε τα εξής: 2002 10% , 2003 10% , 2004 40%. Το 2005 όμως αν και αυξημένο το ποσοστό σε σχέση με τα έτη 2002 και 2003, μειώθηκε σε σχέση με το 2004 και τελικά έφτασε στο 24,40%, σε αυτό το σημείο θα μπορούσαμε να πούμε πως η μεταβολή στον τρόπο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων επηρέασε την έκβαση της επιχείρησης. Το 2006 το ποσοστό φαίνεται πως το ποσοστό μειώθηκε ακόμα περισσότερο και έφτασε εν τέλει στο 24%, που όμως την επόμενη χρονιά και την τελευταία για την ανάλυσή μας η πρόοδος και η ανάκαμψη διατυπώνεται με το 35,60%. Επομένως την περίοδο 2002-2004 ο μέσος όρος διαμορφώνεται στο 40% και για την περίοδο 2005-2007 είναι στο 28%. Είναι προφανές επομένως ότι τα Δ.Λ.Π κάθε άλλο παρά βελτίωσαν την κατάσταση της εταιρίας.

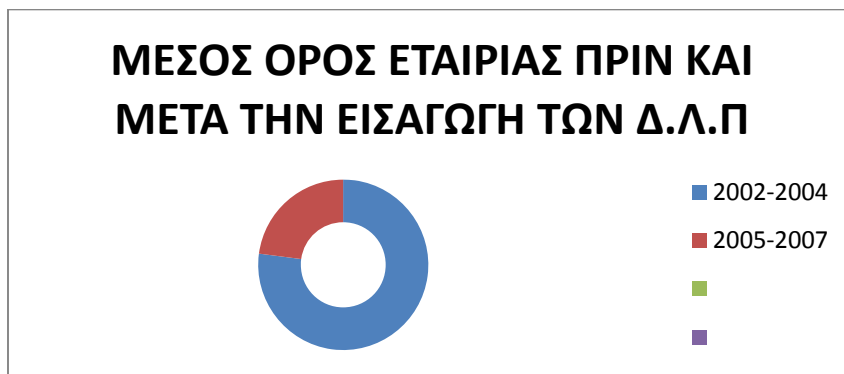

SARANTIS

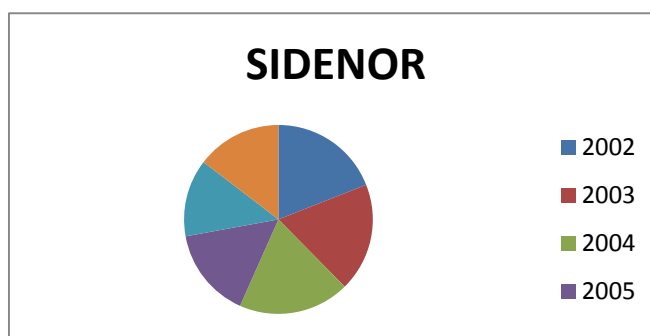
Εταιρία εισαγωγών αρωμάτων και καλλυντικών. Η πορεία αυτής της εταιρίας είναι αυξανόμενα σταθερή καθώς ξεκινάμε με το 2002 και ένα ποσοστό 27,60% το οποίο όμως το 2003 και 2004 αυξάνεται και παραμένει σταθερό στο 28%. Σταθερό θα μπορούσαμε να πούμε ότι παραμένει και για το 2005 και 2006 αλλά σχετικά με τα δύο προηγούμενα χρόνια παρουσιάζεται μειωμένο αφού είμαστε πλέον στο 7,20%. Τα προβλήματα και οι επιδράσεις όμως από την εισαγωγή και την χρήση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων φαίνεται να ανταπεξέρχονται γρήγορα από την πλευρά της εταιρίας καθώς το 2007 φτάνει να σχηματίζει ένα ποσοστό 10,40% δείχνοντας έτσι τα πρώτα σημάδια βελτίωσης. Σαν γενική εικόνα όσος αφορά την συγκεκριμένη περίπτωση μπορούμε να πούμε πως η περίοδος 2002-2004 είναι εμφανέστατα πιο αποδοτικότερη σε σχέση με την περίοδο 2005-2007 και μετά την εισαγωγή των Δ.Λ.Π. . επομένως ο μέσος όρος ανά τριετία είναι : 27,87% για 2002-2004 και 8,27% για 2005-2007.

SIDENOR

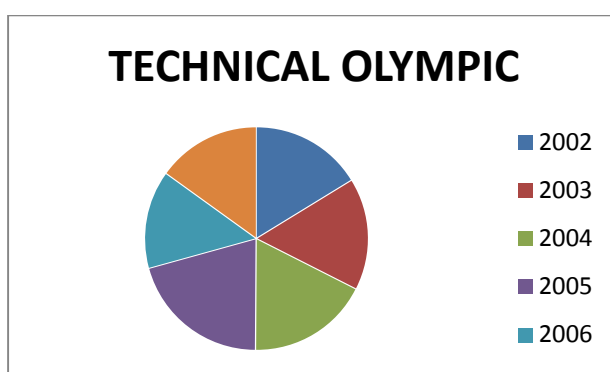
Βιομηχανία χαλυβουργικών προϊόντων. Από νωρίς σε αυτήν την εταιρία μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι τα επίπεδα της εταιρίας κυμαίνονται σε χαμηλά ποσοστά. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι παραμένουν και σταθερά. Σε μια προσπάθεια της εταιρίας να ανταπεξέλθει στην εισαγωγή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων παρατηρούμε πολλές αλλαγές από χρονιά σε χρονιά. Ξεκινώντας από το 2002 βλέπουμε ένα ποσοστό 17,20% το οποίο όμως μειώνεται το 2003 και φτάνει στο 16,80%. Η μείωση αυτή όμως δεν διατηρείται για πολύ καθώς και πάλι το 2004 το ποσοστό φτάνει να είναι το ίδιο με την αρχική τιμή του, δηλαδή το 17,20%. Από το 2005 και μετά την εισαγωγή και την χρήση των Δ.Λ.Π το επίπεδο της εταιρίας μειώνεται σταδιακά από χρονιά σε χρονιά , γεγονός που δηλώνει τις επιπτώσεις που επήλθαν στην εταιρία με αυτή την αλλαγή. Επομένως το 2005 βρισκόμαστε πλέον στο 14% που το 2006 εξακολουθεί να μειώνεται και φτάνει στο 12%. Η ανοδική πορεία όμως δεν αργεί να έρθει αφού το 2007 το ποσοστό φτάνει στο 13,20%. Παρατηρώντας καλύτερα τα αποτελέσματα και τον μέσο όρο ανά τριετία βλέπουμε πως εμφανέστατα η πρώτη τριετία είναι καλύτερη σε συνάρτηση με την δεύτερη αφού ο μέσος όρος είναι 17,07% για 2002-2004 και 13,07% για 2005-2007.

TECHNICAL OLYMPIC

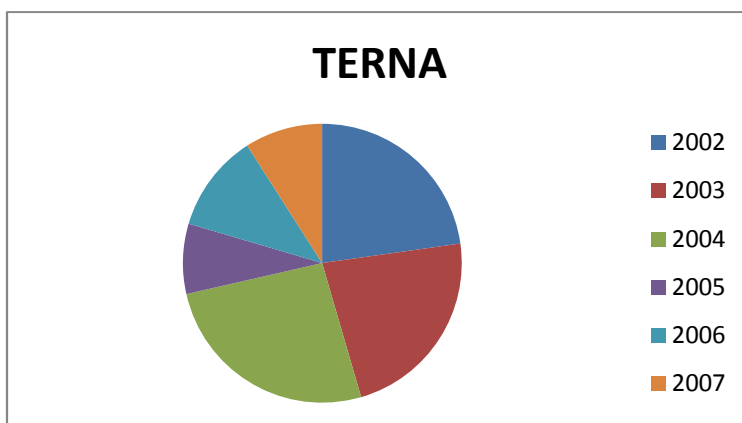
Κατασκευαστική εταιρία. Πριν την εισαγωγή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και για τα έτη 2002-2003 η εταιρία διατηρούνταν σταθερά στο 32,40%. Η αναπάντεχη όμως αύξηση που προκύπτει το 2004, που θεωρητικά αλλά και πραγματικά αποτελεί μαζί με το 2005 μια κρίσιμη περίοδο λόγω της αλλαγής στον τρόπο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, μπορεί δικαιολογημένα να μας κινήσει το ενδιαφέρον. Επομένως το 2004 βρισκόμαστε στο 35,20% και το 2005 ακόμα υψηλότερα στο 41,20%. Παρόλες τις αυξήσεις τα επόμενα χρόνια δείχνουν την επίδραση που επέφεραν τα Δ.Λ.Π στην οικονομική ζωή της εταιρίας. Έχουμε επομένως για το 2006 το ποσοστό 28,40% και για το 2007 φαίνεται μια μικρή ανάκαμψη και βρισκόμαστε στο 30%. Οι διαφορές πριν και μετά την εισαγωγή των Δ.Λ.Π. όπως εκφράζεται με βάση τον μέσο όρο είναι μικρές καθώς το 2002-2004 είναι 33,33% και για το 2005-2007 είναι 33,20%.

TERNA

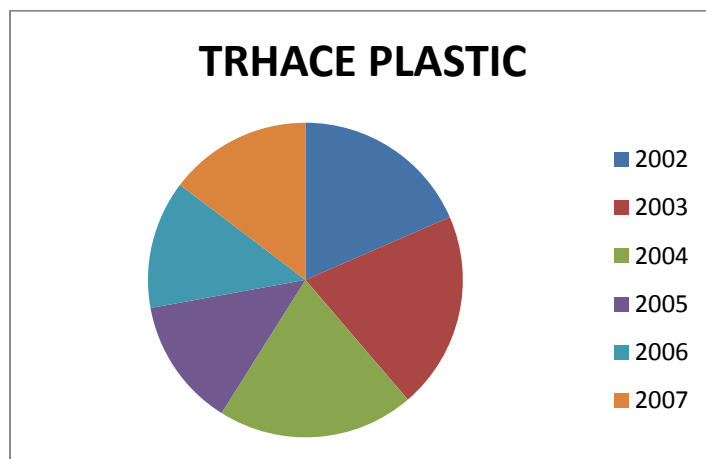
Κατασκευαστική εταιρία. Όπως και στην προηγούμενη περίπτωση έτσι και εδώ ενώ παρατηρούμε να είμαστε σε ένα σταθερό επίπεδο για τα δύο πρώτα χρόνια της ανάλυσης μας δηλαδή 2002-2003 στο 31,20%. Το 2004 η αύξηση που προκύπτει θεωρητικά είναι αδικαιολόγητη. Επομένως το ποσοστό πλέον φτάνει στο 35,60%. Από το 2005 και μετά το επίπεδο των ποσοστών μειώνεται ραγδαία δείχνοντας την δυσκολία της εταιρίας να αποδεχτεί και να εξοικειωθεί με τα Δ.Λ.Π. έτσι το 2005 το ποσοστό φτάνει στο 11,20%, το 2006 φτάνει στο 15,60% αυξημένο από το αντίστοιχο της προηγούμενης χρονιάς. Η αύξηση αυτή δεν διήρκησε πολύ καθώς το 2007 τελικά καταλήγουμε στο 12,40%. Δικαιολογημένα επομένως η πρώτη τριετία της ανάλυσης θεωρείται αποδοτικότερη αφού ο μέσος όρος είναι στο 32,67% ενώ την δεύτερη τριετία είναι αρκετά μειωμένος και διαμορφώνεται στο 13,07%.

THRACE PLASTIC

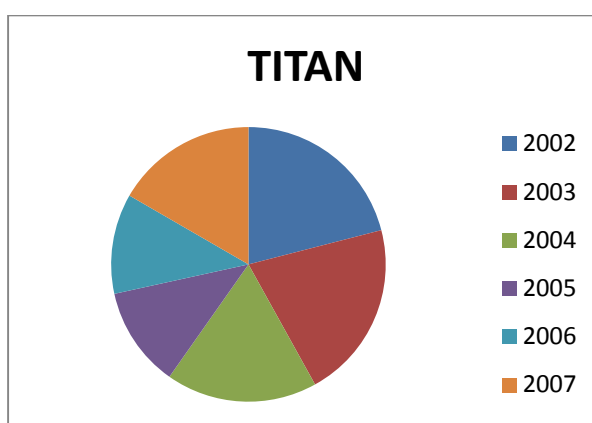
Βιομηχανία πλαστικοποίησης και συσκευασίας προϊόντων. Το ποσοστό με το οποίο ξεκινάει η ανάλυσή μας για αυτήν την εταιρία είναι το 25,20% για το 2002. Για τα επόμενα δύο χρόνια που ακολουθούν η πορεία της σταθεροποιείται στο 27,60%. Επιπλέον από το 2005 και 2006 σημειώνεται μια μείωση που παρόλα αυτά το ποσοστό για αυτά τα χρόνια παραμένει σταθερό στο 18%. Το γεγονός πως οι αλλαγές που υπάρχουν δεν είναι πολλές, όπως σε άλλες περιπτώσεις που το ποσοστό μεταβαλλόταν ανά χρονιά δείχνει πως η εταιρία προσπαθεί να αφομοιώσει τις οποιεσδήποτε επιπτώσεις από την μεταβολή στην οικονομική ζωή της. Επομένως για το 2005 και 2006 έχουμε ένα ποσοστό 18%. Την επόμενη χρονιά η ανοδική πορεία επανέρχεται όπου τελικά διαμορφώνεται στο 20%. Με βάση τον μέσο όρο που διαμορφώνεται για τα έτη 2002-2004 που είναι 26,80% και για το 2005-2007 είναι στο 18,67%. Το τελικό συμπέρασμα επομένως είναι πως την πρώτη τριετία και πριν την εισαγωγή των Δ.Λ.Π στην Ελλάδα η εταιρία ήταν σαφώς πιο αποδοτική.

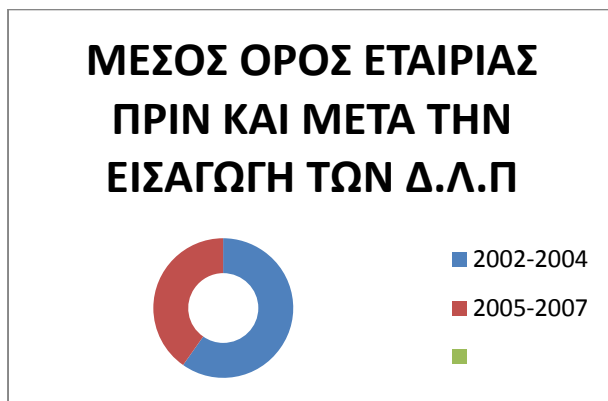

TITAN

Εταιρία εμπορίας δομικών υλικών. Στην προκειμένη περίπτωση ενώ αρχικά ξεκινάμε με σταθερά αποτελέσματα και μια σταθερή πορεία που εκφράζονται με ένα σταθερό ποσοστό 29,20% για το 2002 και 2003. Το 2004 παρατηρούμε μια μείωση που φτάνει τελικά στο 24,80%. Από το 2005 και με την υιοθέτηση των Δ.Λ.Π το ποσοστό μειώθηκε ακόμα περισσότερο και τελικά έφτασε 16,40% όπου διατηρήθηκε και το 2006. Από το 2007 η πρόοδος θεωρείται δεδομένη αφού πλέον τα ποσοστά αρχίζουν την ανοδική πορεία κάνοντας την αρχή το 2007 με το 23.20%. Παρατηρώντας τον μέσο όρο όπως διαμορφώθηκε ανά τριετία συνειδητοποιούμε πως η εισαγωγή των Δ.Λ.Π στην χώρα μας δεν είχε τα επιθυμητά αποτελέσματα για την εταιρία γεγονός που αποδεικνύεται και από τα ποσοστά. Για 2002-2004 είναι 27,73% και για 2005-2007 είναι 18,67%.

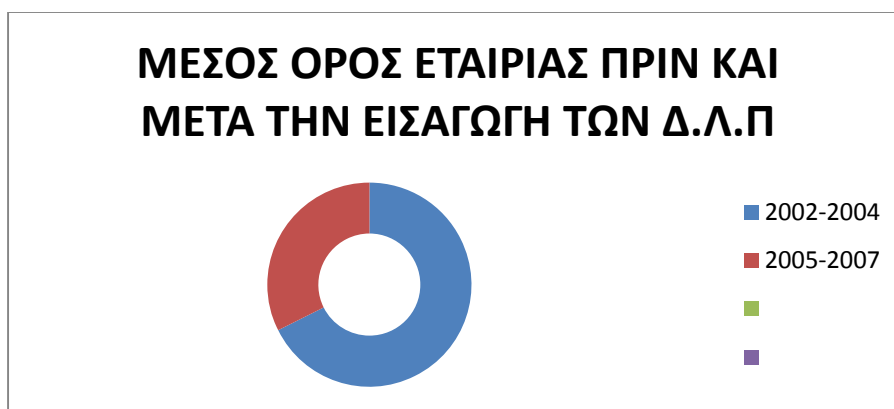

ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

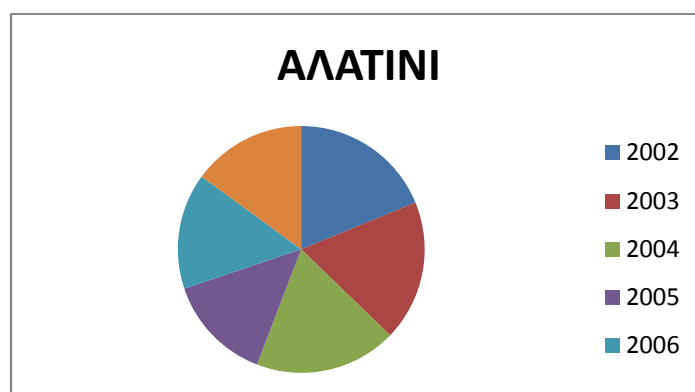
Βιοτεχνία εμπορίας προϊόντων διατροφής. Η εξεταζόμενη εταιρία αυτή με βάση τα ποσοστά που παρουσιάζονται μέσα από την ανάλυση του Management Commentary δείχνει παρουσιάζει την σταθερή και αξιόπιστη πορεία που διατηρούσε μέχρι και πριν την εισαγωγή των Δ.Λ.Π ακόμα και στην μεταβατική περίοδο και την κρίσιμη χρονιά 2004. Για να μιλήσουμε με ποσοστά αναφέρουμε πως την περίοδο 2002 έως 2004 το ποσοστό παρέμενε σταθερά στο 28,40%. Το 2005 αποτέλεσε ακόμα δυσκολότερη χρονιά αφού πλέον η υιοθέτηση των Δ.Λ.Π πραγματοποιήθηκε και οι επιπτώσεις έκαναν την εμφάνισή τους. Από το 2005 και μετά τα ποσοστά εμφανίζονται μειωμένα, όπου το 2005 είναι 11,20%, το 2006 είναι το 12% και τέλος το 2007 είναι το 12,40%. Η σταδιακή αυτή κλιμάκωση είναι τεκμήριο ανάκαμψης. Βέβαια όπως αποδεικνύεται από τον αναγραφόμενο μέσο όρο, πριν την εισαγωγή των Δ.Λ.Π η σταθερότητα ήταν δεδομένη αφού τα ποσοστά ανά τριετία είναι τα αντίστοιχα 24,80% για 2002-2004 και 11,87% για 2005-2007.

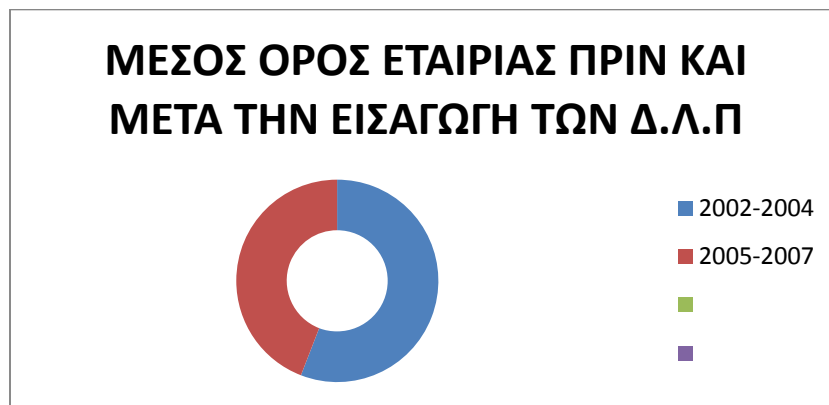

ΑΛΑΤΙΝΙ

Εμπορική και βιομηχανική εταιρία ειδών διατροφής. Οι μεταβολές στην προκειμένη περίπτωση είναι ανά χρονιά. Τα επίπεδα αδυνατούν να διατηρηθούν σε ένα σταθερό επίπεδο. Έτσι λοιπόν το 2002 το αναμορφωμένο ποσοστό είναι το 39,20% το οποίο όμως μειώνεται στο 38,40% που όμως αυξάνεται πάλι το 2004 και τελικά διαμορφώνεται στο 38,80%. Έπειτα από την εισαγωγή των Δ.Λ.Π παρατηρούμε μια μείωση με το ποσοστό να φτάνει τελικά το 2005 στο 29,20%. Από το 2006 παρατηρούμε μια πρόοδο όσον αφορά τη πορεία της εκφρασμένη σε ποσοστά. Επομένως έχουμε για το 2006 το 31,60% όπου στο τέλος καταλήγουμε στο 31,20 το 2007. Όσον αφορά την πορεία της ανά τριετία μπορούμε να πούμε πως η εισαγωγή των Δ.Λ.Π δεν ωφέλησε την εταιρία αφού αρχικά το ποσοστό που εκφράζει την πορεία της πριν την εισαγωγή είναι το 38,80% ενώ το αντίστοιχο για την δεύτερη τριετία είναι το 30,67%.

ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

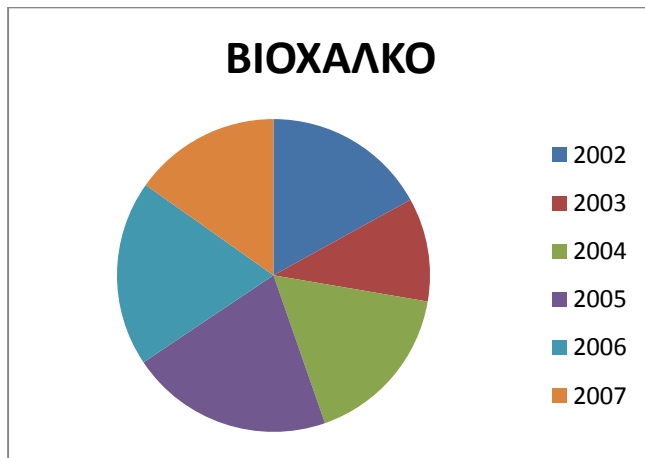
Ασφαλιστική εταιρία. Όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε από τα αποτελέσματα του Management Commentary, το 2002 καθώς και το 2003 το αναγραφόμενο ποσοστό της εταιρίας ανέρχεται στο 32%. Το 2004 όμως το ποσοστό αυτό μειώνεται. Η μείωση αυτή θεωρείται δικαιολογημένη αφού το έδαφος ετοιμάζεται για την εισαγωγή και την χρήση των διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Μετά από αυτήν λοιπόν την μείωση το ποσοστό φτάνει πλέον στο 25,60%. Αυτό που αξίζει όμως να σχολιάσουμε είναι το γεγονός πως το 2005 η άνοδος του ποσοστού είναι θεαματική, με την άνοδο αυτή υπό άλλες συνθήκες θα μπορούσαμε να πούμε πως η εταιρία προοδεύει με την πάροδο του χρόνου. Στην προκειμένη περίπτωση όμως το συμπέρασμα που βγάζει κανείς είναι το αντίθετο, καθώς σαν χρονιά το 2005 ήταν κρίσιμη και το ποσοστό αδικαιολόγητα φτάνει στο 38,80%. Παρατηρώντας επίσης την κάθοδο πάλι των ποσοστών μάλλον πως δεν είναι τόσο εύκολο να εμπιστευτούμε την συγκεκριμένη εταιρία συμπεραίνοντας πως μάλλον οι επιδράσεις από την υιοθέτηση των Δ.Λ.Π δημιούργησαν δυσκολίες στην επιχείρηση. Άρα για το 2006 και 2007 βρισκόμαστε πλέον στο 16,80%. Με το 29,87% για το 2002-2004 και το 24,31% για το 2005-2007 είναι ευνόητο πως πριν την εισαγωγή των Δ.Λ.Π η πορεία της εταιρίας ήταν καλύτερη.

ΒΙΟΧΑΛΚΟ

Βιομηχανία χαλυβουργικών προϊόντων. Από την αρχή το 2002 και μέχρι την μετάβαση από τα Ε.Λ.Π στα Δ.Λ.Π δηλαδή το 2004 βλέπουμε πως συμβαίνει μια καμπή. Ξεκινώντας το 2002 με το 15,20%, συνεχίζουμε το 2003 με το 9,60% όπου επανερχόμαστε άμεσα στο 15,20% το 2004. Πολλοί μπορεί να ήταν οι παράγοντες που επηρέασαν την εταιρία κατά την διάρκεια του 2003, για να φτάσει στο σημείο της μείωσης. Όσον αφορά πλέον την περίοδο 2005 έως 2007 διαπιστώνουμε πως τα ποσοστά λειτουργούν διαφορετικά, καθώς με την πάροδο του χρόνου τα πράγματα χειροτερεύουν. Έτσι το 2005 είμαστε στο 18,80% , όμως το 2005 το ποσοστό μειώνεται στο 17,20% όπου τελικά καταλήγει το 2007 στο 13,60%. Αυτές οι συνεχόμενες μειώσεις μπορούν να μας οδηγήσουν στο συμπέρασμα πως η δυσκολία της εταιρίας να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις των Δ.Λ.Π είναι εμφανής. Ωστόσο ο μέσος όρος ανά τριετία έρχεται να μας δηλώσει πως μάλλον η εφαρμογή των Δ.Λ.Π ωφέλησε την εταιρία αφού το

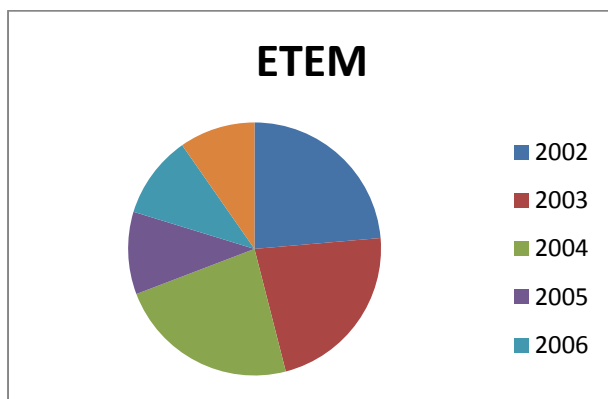
ποσοστό ανέρχεται για την περίοδο 2005-2007 στο 16,53% έναντι του 13,33% που είναι για την περίοδο 2002-2004.

ΕΤΕΜ

Βιομηχανία επεξεργασίας και εμπορίας μετάλλων και προϊόντων αλουμινίου. Όπως θα δούμε και από τα αποτελέσματα που προέκυψαν μέσα από την ανάλυσή μας υπάρχουν αρκετές μεταβολές από χρονιά σε χρονιά. Ξεκινάμε λοιπόν το 2002 με ένα ποσοστό 22,40%, το οποίο όμως το 2003 φτάνει να καλύπτει το 21,20%. Το 2004 αυξάνεται και πάλι και πλέον βρισκόμαστε στο 22%. Μετά τις αλλαγές που προέκυψαν στον τρόπο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και την εισαγωγή των Δ.Λ.Π φτάνουμε στο 2005 με ένα ποσοστό αρκετά μειωμένο το οποίο είναι το 10%. Το ποσοστό αυτό εξακολουθεί να υπάρχει και για το 2006, αποκαλύπτοντας την προσπάθεια της εταιρίας να απορροφήσει τις οποιεσδήποτε επιπτώσεις επήλθαν. Το 2007 όμως

βλέπουμε πως το ποσοστό αυτό δεν διατηρήθηκε και μειώθηκε στο 9,20%. Το ποσοστό που εκφράζει την πρώτη τριετία της ανάλυσής μας είναι το 21,87% έναντι του 9,73% αντίστοιχο της δεύτερης περιόδου. Επομένως φτάνουμε στο συμπέρασμα πως το 2002-2004 αποτέλεσε μια αποδοτικότερη περίοδο για την εταιρία.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ

Ασφαλιστική εταιρία. Στην συγκεκριμένη εταιρία τα ποσοστά διατηρούνται σε χαμηλά επίπεδα τόσο πριν όσο και μετά την εισαγωγή των Δ.Λ.Π. Σε σύγκριση των δύο περιόδων τα αντίστοιχα ποσοστά την δεύτερη περίοδο είναι υψηλότερα. Για να μιλήσουμε όμως με βάση τα ποσοστά

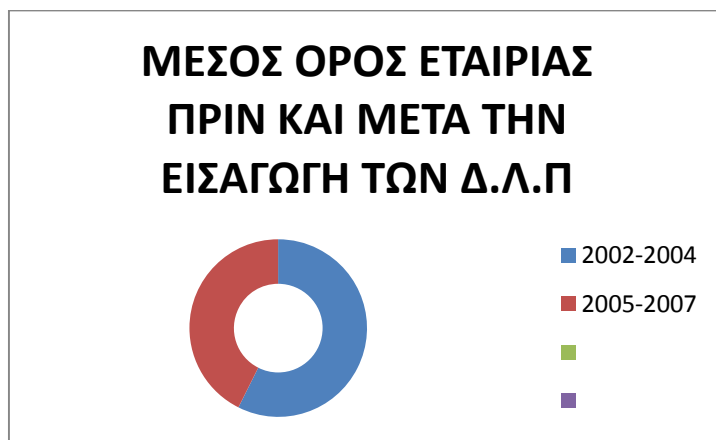
Ξεκινάμε το 2002 με το 8,80% που το 2003 μειώνεται και φτάνει στο 8,40% για το 2004 τώρα έχουμε άνοδο η οποία τελικά εκφράζεται με το 9,20 σαν ποσοστό. Από το 2005 τα ποσοστά είναι εμφανώς βελτιωμένα και προκύπτουν ως εξής: για το 2005 έχουμε το 15,60%, για το 2006 το 16,80% και τέλος για το 2007 έχουμε το 17,20%. Γενικότερα ως μέσο όρο για την περίοδο 2002-2004 έχουμε το 8,80% και για την περίοδο 2005-2007 έχουμε το 16,53%. Με βάση λοιπόν αυτά τα δεδομένα μπορούμε να συμπεράνουμε πως η εισαγωγή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ωφέλησε επαρκώς την εταιρία.

ΚΕΚΡΟΨ

Αγοραπωλησίας δημόσιας περιουσίας. Όπως στην προηγούμενη περίπτωση έτσι και εδώ τα ποσοστά κυμαίνονται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα. Ξεκινώντας το 2002 με ένα ποσοστό 16%, συνεχίζουμε το 2003 με το 15,20% το οποίο εξακολουθεί να υφίσταται και για το 2004. Από ότι

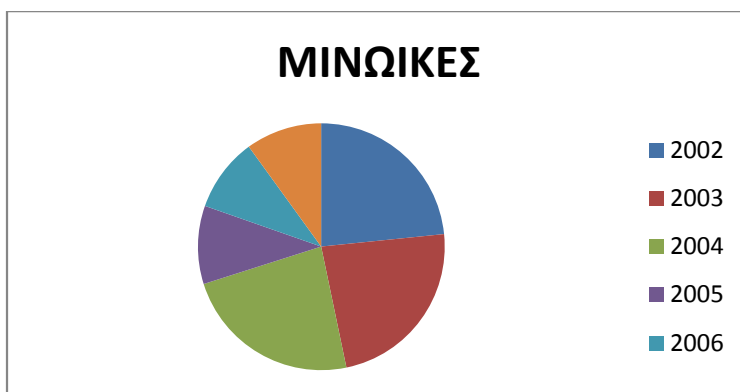
παρατηρούμε την περίοδο 2002 έως 2004 ξεκινάμε λίγο υψηλότερα και καταλήγουμε με μείωση στο 2004. Για την περίοδο όμως 2005 έως 2007 συμβαίνει το αντίθετο αφού εδώ ξεκινάμε με ένα μειωμένο ποσοστό το οποίο όμως συνεχώς αυξάνεται. Τελικά έχουμε για το 2005 το 10,80%, για το 2006 το 11,60% και το 2007 βρισκόμαστε πλέον στο 12%. Όπως αποδεικνύουν τέλος τα ποσοστά ανά τριετία για την περίοδο 2002-2004 το ποσοστό φτάνει στο 15,47% και για 2005-2007 φτάνει στο 11,47%. Εμφανέστατα λοιπόν η χρήση των Δ.Λ.Π δεν ωφέλησε την επιχείρηση.

ΜΙΝΩΙΚΕΣ

Ακτοπλοϊκή εταιρία. Εδώ έχουμε μια εταιρία με σταθερά ποσοστό και μια σταθερή πορεία. Μιλώντας όμως για σταθερότητα αναφερόμαστε στα πρώτα χρόνια της ανάλυσής μας. Επομένως

έχουμε για το 2002-2004 ένα σταθερό ποσοστό στο 30%. Αυτό όμως μέχρι πριν την εισαγωγή των Δ.Λ.Π. Έπειτα από το 2005 και μετά τα αποτελέσματα μεταβάλλονται και μειώνονται δραματικά. Έτσι για το 2005 το αναγραφόμενο ποσοστό είναι το 13,20% . Το 2006 το ποσοστό αυτό φτάνει στο 12,40% όπου το 2007 τελικά αυξάνεται λίγο και τελικά διαμορφώνεται στο 12,80%. Με βάση τον μέσο λοιπόν που προκύπτει η πρώτη τριετία ήταν αποδοτικότερη και πιο αποτελεσματική σχετικά με την δεύτερη τριετία. Άρα ο μέσος όρος για την πρώτη τριετία είναι 30% και για την δεύτερη τριετία είναι 12,80%.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Όπως διαπιστώνουμε μέσα από την ανάλυση που πραγματοποιήσαμε η χρήση των οικονομικών καταστάσεων μπορεί και μας οδηγεί σε επενδυτικά σχέδια, ωφέλιμα τόσο για τον επενδυτή, όσο και για την εταιρία. Τι συμβαίνει όμως στην περίπτωση που η εταιρία παρουσιάζει ψευδή οικονομικά στοιχεία παραποιώντας τις οικονομικές της καταστάσεις και παραπλανώντας με αυτόν τον τρόπο τους πιθανούς επενδυτές; Επομένως κύριο αντικείμενο αυτής της εργασίας αποτελεί η παραποίηση των οικονομικών καταστάσεων αλλά και ο εσωτερικός έλεγχος. Αρχικά ξεκινήσαμε με μια μικρή και γρήγορη ανασκόπηση στην ιστορική εξέλιξη των οικονομικών καταστάσεων ξεκινώντας από την αρχαιότητα και καταλήγοντας τελικά στην σημερινή εποχή και στην τελική μορφή που έχει σήμερα η αποτύπωση των οικονομικών πληροφοριών και η χρήση τους. Στην συνέχεια μελετήσαμε και αναλύσαμε ορισμένες περιπτώσεις από εταιρίες που παρουσίαζαν παραποιημένες οικονομικές καταστάσεις όπως η Lehman Brothers και η Enron και εμβαθύναμε την ανάλυση αναφέροντας τις επιδράσεις που επήλθαν στην αγορά από τις συγκεκριμένες εταιρίες. Τέλος μια θεωρητική ανάλυση των εννοιών μας βοήθησε αρκετά να κατανοήσουμε πληρέστερα τις βαθύτερες πτυχές ενός αποτελεσματικού τρόπου διαχείρισης και αποτύπωσης των οικονομικών πληροφοριών, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να περιορίσουμε ή ακόμα και να εξαλείψουμε την απάτη που προκύπτει μέσα από τις οικονομικές καταστάσεις, και αυτός ο τρόπος είναι ο εσωτερικός έλεγχος. Αντικείμενο της ανάλυσης αυτής αποτέλεσαν 50 εταιρίες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν βασίστηκαν στις οικονομικές πληροφορίες που δημοσίευσαν για την περίοδο 2002-2007 που με βάση το Management Commentary καταφέραμε να φτάσουμε στα τελικά αποτελέσματα και να συγκρίνουμε την κάθε μία τόσο ως μεμονωμένη οντότητα όσο και σε σύγκριση με άλλες εταιρίες του κλάδου της. Επιπροσθέτως πρέπει να σημειώσουμε πως προέκυψε ακόμα μία σύγκριση για τις εταιρίες η οποία αφορά την περίοδο πριν και την περίοδο μετά την υιοθέτηση και την χρήση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Το κύριο συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι οι εταιρίες με παραποιημένες οικονομικές καταστάσεις δεν ωφελήθηκαν από την εισαγωγή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, γεγονός που αποδεικνύεται

μέσα από τα αποτελέσματα του Management Commentary και τον ανά έτος διαμορφωμένο μέσο όρο.

Τέλος οφείλουμε να αναφέρουμε τους ενδεχόμενους περιορισμούς που προέκυψαν στην περίπτωση που τα αποτελέσματα δεν είναι αντιπροσωπευτικά. Το δείγμα μας αποτελούνταν από 50 εταιρίες στις οποίες όμως σε ορισμένες περιπτώσεις δεν εμπεριέχονταν πλέον τις μίας εταιρίας για ορισμένους κλάδους οπότε η ανάλυση και το αποτέλεσμα δεν εκφράζει την πραγματική εικόνα του κλάδου. Έπειτα αν τα χρονικά περιθώρια πριν και μετά την χρήση των Δ.Λ.Π. ήταν μεγαλύτερα ίσως τα τελικά αποτελέσματα που θα προέκυπταν να ήταν καλύτερα και ακριβέστερα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΧΡΗΣΤΟΥ Ι. ΚΑΖΑΝΤΖΗ, (ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2006), *Ελεγκτική και Εσωτερικός Έλεγχος*
- ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ, (ΑΘΗΝΑ 2008), *Σύγχρονη Ελεγκτική*
- ΝΙΚΗΤΑ Α. ΝΙΑΡΧΟΥ, (ΕΒΔΟΜΗ ΕΚΔΟΣΗ) *Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων*
- ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Ι. ΣΑΚΕΛΗ, *Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο*
- ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΔΑΚΑΡΗΣ, (ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ) *Γενική Λογιστική*
- ΠΟΜΟΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ , " *Γενική Λογιστική II* ", Εκδόσεις Σταμούλη Α.Ε.2004. Τόμος Γ.
- GRANT THORTON, " *Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης - I.F.R.S.: αναλυτική παρουσίαση* ", Β' Έκδοση Συμπληρωμένη, Αθήνα 2006, Τόμος Α'.
- Καββαδίας Σπ. Λεωνίδας, " *Εισαγωγή στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα* ", *Ipirotiki Software & Publications s.a.*, Αθήνα 2003.
- ALEXANDER DAVID & BRITTON ANNE (1999), *Financial reporting , International Thommson Business ,London.*
- Bauman, Mark P. 1999. "Importance of Reported Book Value in Equity Valuation."

- Journal of Financial Statement Analysis. Vol. 4
- ALBA Οικονομικός Ταχυδρόμος , Νόμος Sarbanes Oxley
- MORAX Εκδόσεις , Νόμος Sarbanes Oxley
- e-ΛΟΓΟΣ online έκδοση Νόμος Sarbanes Oxley: Οφέλη και Επιπτώσεις
- Νέα- Αποκάλυψη: Enron, το σκάνδαλο που συγκλόνησε την Αμερική.
- MORAX Εκδόσεις , Ελεγκτικές Εταιρίες: Αποτυχίες Σκάνδαλα
- Λεωνίδας Βατικιώτης: Enron

- Διεθνής Χρηματοπιστωτική Κρίση: Lehman Brothers
- ΕΛΙΑΜΕΠ : Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%BA%CE%AC%CE%BD%CE%B4%CE%B1%CE%BB%CE%BF_Enron

http://en.wikipedia.org/wiki/Bankruptcy_of_Lehman_Brothers

<http://www.morax.gr/Article/%CE%9D%CE%BF%CE%BC%CE%BF%CE%B8%CE%B5%CE%83%CE%AF%CE%B1-Sarbanes-Oxley>

http://en.wikipedia.org/wiki/Sarbanes%E2%80%93Oxley_Act

<http://upetd.up.ac.za/thesis/submitted/etd-11262007-135312/unrestricted/00front.pdf>

www.algeka.gr

www.atticaholding.gr

www.bluestar.gr

www.ebz.gr

www.helfish.gr

www.mouzakis.gr

www.newsphonehellas.gr

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

www.technicalolympic.gr

www.ate.gr

www.petropoulos.gr